

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත් (උසස් පෙළ) විභාගය, 2017 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2017

සිංහල I / පැය තුනකි
Sinhala I / Three hours

උපදෙස්:

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නය ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිබුරු සපයන්න.
- * පිළිබුරු ලිවීමේ දී වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරය ම යොදා ගන්න.

- පහත දැක්වෙන උද්ධිත පාඨ කියවා, ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිබුරු සපයන්න.

01. (අ) පෙරානු ද්‍රව්‍යක දී සිටාණෝ රුගෙට ගොසින් එන තෙනැත්තේ එක් යාකුය් ඇති දනුව මිනියකු කුම්මායයන් පිරුණු කබලපූවක් කන්නවුන් දක සම්පත් මහත් වුවත් අදහස කුඩා හෝසින් ඒ කබලපූවහි රුවියක් ඇතිව ගෙන තමන්ගේ ගෙට ගොසින් 'දිනින් කබලපූවක් කනු කැමැත්තෙම් කිම් නම් මා කැමැත් වුවා සේ ම බොහෝ දෙනන් කන්ට සිතා ගනිති. එසේ කළට මාගෙන් බොහෝ යාල් හා කිරී පැණි සකුරු ආදි වූ බොහෝ දෙයට අලවි පෙනෙයි. තිසි කෙනකුන්වන් නොකියම්'යි සම්පත් ඇති නියාව කාවත් නොහැවන්නා සේ ම කබලපූවට කළ ආලයන් සිවුව්‍යායන් පමණකටත් නොහැවති. නොහැගැවීමෙන් කල් යන් යන් කසාපුස වත් කොට පිළු කබලපූ සේ පවුවන් පැහැ ඇති විය. නොතර මාලුකබේක වැළැ පැදැඳු කළක් මෙන් ඇතු නහරවැළුන් ඉපිළු ගියේ ය:

- (i) සිටාණන්ට කබලපූවහි රුවියක් ඇති වූයේ ඇයි?
- (ii) සිවුතුමා කබලපූවක් කනු කැමැත් බව කාවත්තා නො පැවුසයේ ඇයි?
- (iii) කල්යාමේ දී සිටාණන්ගේ පිරුර කිනම් පැහැයක් ගන්නේ දයි පහදා දෙන්න.
- (iv) "නොතර මාලුකබේක වැළැ පැදැඳු කළක් මෙන්" යන්නෙහි අර්ථය පහදන්න.

(ලක්ෂණ 04ය)

(ආ) බෝධිසන්වයේ ඒ වන්ද කුමාරයනුන් කල් යවා නොඳන හොයින් "එක්තරා අන්තරායෝක් විය යුතු යායි තුම් එනහට ගොස් දෙදෙනා ම විලට බට පියවර සටහන් දක "මේ විල රාක්ෂයයකු අධිගාහිත විලක් වුව මැනවු"යි සිතා කවුව උරයේ එල්වා ගෙන දුන්න නගා දුනු මිට තිය ලා ගෙන සිටියාපු ය. දිය රකුපු බෝධිසන්වයන් දියට නොබස්නා දක වල දඩු කපා ඇවිදිනා පුරුෂයයකු මෙන් තමාගේ ස්වරුපය පාලා බෝධිසන්වයන්ට කියන්නේ "පින්වන් වූ පුරුෂය, නොපි මග ගමන් යාමෙන් මිරිකි ගියව, කුමක් හොයින් මේ විලට බැස නා එයා පැන් බී නොඳු හා නොඳුදුලි කා මල් පැළද යැප සේ නො යවු දු"යි කිවූ ය.

- (i) බෝධිසන්වයන් තම යොහොයුරන්ට වූ අනතුර දුනගන්නේ කෙසේ ද?
- (ii) දියට නොඩින බෝධිසන්වයන් ඉදිරියෙහි දිය රකුසා කිනම් ස්වරුපයකින් පෙනී සිටියේ ද?
- (iii) බෝධිසන්වයේ විල අසල කිනම් ආකාරයකින් සිටියාපු ද? යන්න විස්තර කරන්න.
- (iv) 'කල් යවා නොඳන හොයින්'හා 'මග ගමන් යාමෙන් මිරිකි ගියව' යන පාඨවල අර්ථ ලියන්න.

(ලක්ෂණ 04ය)

(ඉ) එතැන් පටන් කුමාරතිස්සයේ දානාදි වූ පින්කම් කෙරෙමිනි ආපු කෙළවර එයින් මිය අනුරාධපුර නුවර දුවුගැමුණු රේජුරුවන්ට ප්‍රති ව උපන්හ. ඔවුන් මවිකුසින් බිජිවීම හා සමග සියලු ලංකාද්වීපයෙහි එකපැහැර සුවද රන්හැල් වර්ෂ කලේ ය. යටත් පිරිසෙයින් උදුනෙහි තබන ලද තණසාල් ආදි බැංශු පෙරලි සුවද හැල්සාලේ බත් ම විය. තණ වරා ආදි වූ කවුසර පිරු කොටුගුණ සුවද හැලින් පිරිණ. වි නැති සිස් කොටුගුණ ද එපරිදේන් ම හැලින් පිරුණේ ය. උදක් ඔවුන් උපන් ද්වා මතු නොවෙයි. ඒ කුමාරයන්ට තුන්මසින් සන්මසින් නවමසින් කළ මනා ඒ ඒ මගුල් දිනයෙහි ද බත් කැවීම, කන් විදීම, යුවරජ තැන් ලැබීම ආදි වූ ඒ ඒ මගුල් දිනයෙහි ද මුළු ලක්දේ එක පැහැර ඇල් වැසි වැස මිරි ගිය, තණ වරා ආදි වූ සස්‍යජාතීනු ද පෙරලි ගාලී ජාති ම වූහ. මෙසේ ඒ රාජක්මාරයන් නොයෙක් ආශ්වරය ලොව පහළ කෙරෙමින් ගාලිබන්දු ව උපන් හොයින් ඔවුන්ට ගාලී කුමාර ය සි නම් තුවුහ.

- (i) කුමාරතිස්සට තමන් විසින් කරන ලද පුණාකර්මවල විභාක ලැබුණේ කෙසේ ද?
- (ii) ඔහු මවිකුසින් බිජිවීමන් සමග සිදු වූ ආශ්වරය කුමක් ද?
- (iii) රාජ කුමාරය ගාලී කුමාර යායි පුසිද්ධ වූයේ කවර හොයින් ද?
- (iv) 'කවුසර' හා 'කොටුගුණ' යන වචනවල අරුත් පහදන්න.

(ලක්ෂණ 04ය)

- (උ) මහත සසර සපුරෙහි ක්‍රමවා
 අනත සත නිවන් පුර ගෙන යන
 සතත සොදුරු මුදුකුරු ගුණ දම්
 දියත පසිද තතිදුන් දැක ගොස්
- සරන
 සිතින
 පුරන
 සොබන
- පච ර රුයිරු මහ සෑ සමග බේව් තුරු
 නොහැර ර නැමැද බැති පෙම් සිතිනි විසිනුරු
 වෙහෙ ර පුද පසග තුරු යවි නොදෙන තුරු
 මිතු ර නොසින් වැද සැදී සොදුරු පහතුරු
- (i) නාථ දෙවිද මුදුකුරු ගුණදම් පුරන්නේ ක්‍රමක් සඳහා ද?
 (ii) 'සසර සපුරෙහි' යන්නෙහි කාව්‍යාලංකාරය නාම් කරන්න.
 (iii) ගිර්වාට මහසැය සහ බේරුක තමදින්නාට කිවේ කවර ආකාරයට ද?
 (iv) 'පුද පසග තුරු රෝවි' යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
- (ලකුණු 04ය)
- (උ) පහත සඳහන් උද්ධාන අතුරෙන් හතරක අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.
 (i) "නුවණුන්තවුන් විසින් ශිල්විගුද්ධිය කොට ගෙන තමනමන්ට පිහිට විය යුතු ය."
 (ii) "සියලු වැවි පොකුණු හේ කදුයලි ආදිය පුසන්න ජලයෙන් පිරි සිටින් ය."
 (iii) "එසේ හෙයින් නැවත ගිහිගෙය විසිය නො හෙමි."
 (iv) "මික එරස්සමෙන් තියාගන්න. හරි වටින දෙයක්."
 (v) "යකෙක්, යකෙක්, මේ මූණමල් ගහේ යකෙක් ඉන්නවා."
 (vi) "හාමු මං ගිහින් එන්නම්, හාල් තුනපහ ගන්ච කබේ යන්වින් තියෙනවා"
- (ලකුණු 08ය)
- (උ) පහත දැක්වෙන කවී පෙළ පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.
 අට වයස් නොදුරුවා
 හැට පිරුනු කළ සමීන්
 වැසුනු ඇටසැකිල්ලකි
 එහෙන් ඔහු සිනා සෙයි
 දත් පුරා සිනාමසයසි
 කට පුරා සිනාසෙයි
 ඇට පෙනනා මූහුන මත
 දෙකන තෙක් දිග් ගැහුනු
 සිනාවෙන් ඔහු මූහුන
 පුරුදු නැති සින්තරෙකු
 නොංවි කේලමට කැපු
 සරිය වේස් මූහුනකට
 වමන පොල් කටුවෙ සිට
 කට ලගට ගොස් වැවෙන
 ලි කැබැල්ලකි පුරන
 බිවිටෙක් මෙන් මිරලෝසුවෙ
 ගනන් බලා තුන් විචයක්
 උඩහට පහලට ගිය අත
 හිස් පොල් කටුවෙනි
 එකවර නැවතින

"පොඩි ලමයෝ

බන්

ඉවර ද කාලා"

පුදුමයෙන් මෙන් බලා මා දෙස

දෙකන තෙක් දික් සිහා පාලා

විසිකොට පොල් කටුව කානුමේ

පිස දමයි අත ඉරුනු සරමේ

(ලකුණු 16යි)

02. "කරාවස්තු ප්‍රබන්ධයේ දී සද්ධර්මරත්නාවලි කතුවරයා ධර්ම දේශනා ගෙලිය, උසය් ගදු රිතියකට සරිලන පරිදි සකසා ගත්තේ ය." නියමිත කරා වස්තු ඇපුරෙන් මේ අදහස විමසන්න.

(ලකුණු 15යි)

නැතහොත්

ලේඛකයාගේ විවරණයට හසුවන කරාවස්තුවල වරිත විග්‍රහය සඳාතනික අගයකින් යුත්ත වන ආකාරය නියමිත ජාතක කතා දෙකක් ඇපුරෙන් පහදන්න.

(ලකුණු 15යි)

03. "සමාජයක මුල් බැස ඇති ආලීරණකල්පිත ආකල්ප කෙරෙහි සද්ධර්මාලකාර කතුවරයාගේ දෘශ්චිය කිහිමි ස්වරූපයකින් යුත්ත වී දයි" නියමිත කරාවස්තු ආගුයෙන් විමර්ශනයක යෙදෙන්න.

(ලකුණු 15යි)

04. වර්ණනාවල විවිධත්වයට අනුරූප වන ලෙසට උච්ච කාවෙශ්‍යක්ති නිර්මාණයෙහි ලා ගිරා යන්දේග කතුවරයා, දක්වන සාමාර්ථය වර්ණනා තුනක් වත් ආගුය කොට ගෙන සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 15යි)

05. "සාර්ථක වරිත හා සිද්ධී නිරූපණය උදෙසා ජපානයේ පරිපරය හා සමාජ සංස්කෘතික පසුබීම කතුවරයාට ඉවහල් විය." 'මල ගිය ඇත්තේ' නවකතාව ඇපුරෙන් විභාග කරන්න.

(ලකුණු 15යි)

06. කුටුම්බ ජ්විතයෙහි සංකීරණ ස්වභාවය ප්‍රතිනිර්මාණයෙහි ලා තුනත කෙටිකතාකරුවන් උත්පුක වී ඇති ආකාරය නියමිත කෙටිකතා තුනක් වත් ආගුය කොට ගෙන සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 15යි)

07. පුද්ගල හා සමාජ අත්දැකීම් නිරූපණයෙහි ලා තුනත කළේ මානව හිතවාදී දෘශ්චිය නියමිත පදා පන්ති තුනක් වත් නිදුළුන් කොට දක්වම්තින් පහදන්න.

(ලකුණු 15යි)

08. නාවෙශ්චිත අවස්ථා ගොඩනගම්න් තාට්‍ය විකාශනයෙහි ලා උදෙන රුපුගේ ව්‍යුතය ඉවහල් වී ඇති ආකාරය රත්නාවලි තාට්‍ය පෙළ ඇපුරෙන් උදාහරණ සහිත ව සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 15යි)

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2017 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2017
සිංහල II / පැය ක්‍රියා තුනයි
Sinhala II / Three hours

උපදෙස්:

- ☆ I කොටසේ 1 ප්‍රශ්නය දී, II කොටසේ 2, 3 ප්‍රශ්න දී, ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- ☆ 1 ප්‍රශ්නයේ ඇති සියලු ම අනුකාටස්වලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
- ☆ I කොටස, II කොටසේ පිළිතුරු එන් යමග අමුණා හාර දෙන්න.

I කොටස

01. එක් එක් ප්‍රශ්නයට වඩාත් ම ගැළපෙන පිළිතුර තෝරාගෙන, එයට හිමි අංකය වරහන තුළ ලියන්න.
- 1.1 'සන්ධික්ෂර' අන්තර්ගත වරණය තෝරන්න.
(1) අ, ඉ, උ, සං (2) ආ, එ, උ, එ, ඕ (3) ක්, ඇ, න්, ඇ (4) ඒ, එළ, ඕ, ඔ (5) ය, ර, ල, ව)
- 1.2 නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය සහිත පද පේෂීය තෝරන්න.
(1) අරුණුල, කළණ, කාලගෝල, දැකුම්කළ, පිළිසරණ
(2) අරුණුල, කළණ, කාලගෝල, දැකුම්කළ, පිළිසරණ
(3) අරුණුල, කළණ, කාලගෝල, දැකුම්කළ, පිළිසරණ
(4) අරුණුල, කළණ, කාලගෝල, දැකුම්කළ, පිළිසරණ
(5) අරුනුල, කළන, කාලගෝල, දැකුම්කළ, පිළිසරණ)
- 1.3 අකාරාදී පිළිවෙළ අනුව නිවැරදී ව ලියා ඇති පද පේෂීය තෝරන්න.
(1) ගුරුල්ගෝලී, වැන්තැවේ, විද්‍යාවනුවර්ති, ධර්මසේන
(2) බුද්ධපුත්‍ර, පැරකුම්බා, පරාකුම පණ්ඩිත, අලභියවන්න
(3) මෙත්‍රෝය, රාජුල, මිහිරපැන්නේ, ගුණන් තොශනා
(4) සරණංකර, පත්තායමේ ලේකම්, ධම්මානන්දී, ක්‍රිඩ්ටර
(5) අනවමදරුණි, කුමාරදාස, ධර්මාරාම, වේදේහ)
- 1.4 පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිරවද්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.
(1) 'යංගය' යනු 'ය' යන්න වෙනුවට යෙදෙන අක්ෂර සංකේතයකි.
(2) 'යංගය' 'ර' කාරයෙන් පරව ද යෙදේ.
(3) 'යංගය' ව පෙර යෙදෙන ව්‍යක්ෂ්ථනය හල් සලකුණ සහිත ව යෙදේ.
(4) අනු වනක්ෂ්ථනවලට මෙන් තුදුකලා යංගයට ද සියලු පිල්ලම් එක් කළ හැකි ය.
(5) අනුස්ථාරයට පූර්වයෙන් යංගය හාවිත කළ හැකි ය.)
- 1.5 රේඛිය, රකාරාංශය, යංගය හා ගයනුකිත්ත සහිත වවන අනුපිළිවෙළින් යෙදී ඇති පද පේෂීය තෝරන්න.
(1) ඔඩ්ලින්, මහෙෂ්ඨ, සවණී, උපතුම (2) ප්‍රකාශනී, එළඟලොකික, සකම්ක, අමාත්‍යාංශය
(3) ගවිය, සුපුබුද්ධ, අවසය, යොවන (4) සාමුදික, භුග්‍රී, ගොරවාර්තන, ගල්‍යාගාරය
(5) ප්‍රහර්ප, මුදිජ, මාත්ස්ප්‍රක්‍රිය, භෞතවිතින්සක)
- 1.6 එකිනෙකට අනුරුප වන සේ වවන යුගල යෙදී ඇති වරණය තෝරන්න.
(1) මාර්ග නීති, මොලි මංගල්‍යය, රණවිරු උපහාර, සමාජ ප්‍රශ්න
(2) වෙළද්‍ය විද්‍යාලය, පෙර අඹර, ප්‍රවාහණ අංශය, මගි ජනනාව
(3) පාසල් අධ්‍යාපනය, ලාංකික අන්තර්ජාල, සාහිත්‍ය මණ්ඩපය, සමුල සාතනාය
(4) තෙමහල් මන්දීරය, වනවාසී නිකාය, මදුරු මරුදානය, මානව හිතවාදී
(5) මාතා උපහාර, ආචාර්ය මණ්ඩලය, ලක් දෙරණ, කිරිය අදියර)

1.7 තත්සම වචන පමණක් යෙදී ඇති වරණය කුමක් ද?

(1) පාලක, එල, පණ, ප්‍රදාන	(2) ආකල්ප, විකල්ප, යංකල්ප, කල්ප
(3) ප්‍රමාණ, විමන, ගුමණ, සමාන	(4) වත්දන, වන්දන, කැන්දන, වින්දන
(5) පරිසර, තිරසර, පරිවාර, සුක්මාර	(.....)

1.8 මුළුන් ද ඇති පදයට විරැදුධාරිතයක් නො දෙන පදයක් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

(1) සත්පුරුෂ - අසත්පුරුෂ, දුරුත්ත, අසත්ත, අදබාල	(2) උවිච - පහත්, නීච, අධම, උයස්
(3) දූමුණු - අභාන්ත, නොදුමුණු, අසංවර, අදාන්ත	(4) යුරුලහ - සුලහ, බහුල, අධික, බොහෝ
(5) විද්ගේද - අයාන, මෝඩ, මුරුබ, අවිද්ගේද	(.....)

1.9 මුළුන් ද ඇති පදයට සමානාර්ථ පදයක් ඇතුළත් නො වන වරණය තෝරන්න.

(1) ස්වර්ණ - රත්රන්, කනක, හේම, රුච්න්	(2) කුටය - මුදුන, අගුය, කුල, මස්තකය
(3) කුරුලේලා - විහාර, පක්ෂීයා, ද්විත්, දද	(4) මුහුද - ජලනිධි, සමූද්‍ර, අර්ණව, සිදු
(5) ස්නේහ - පෙම්වත්, ආලවත්ත, ආදර්ශීය, ලෙන්ගතු	(.....)

1.10 විශේෂණ පුරුව පද, උපමාන පුරුව පද, විශේෂණ අපර පද, හා උපමාන අපර පද යන විශේෂණ සමාස පද පිළිවෙළින් දක්වා ඇති වරණය තෝරන්න.

(1) පැරකුම්රිත, සුදුමල, සසරකතර, තිසරතන	(2) තිසරතන, සසරකතර, සුදුමල, පැරකුම්රිත
(3) සුදුමල, පැරකුම්රිත, තිසරතන, සසරකතර	(4) සුදුමල, තිසරතන, පැරකුම්රිත, සසරකතර
(5) සසරකතර, පැරකුම්රිත, තිසරතන, සුදුමල	(.....)

1.11 කෘද්‍යන්තයක් නො වන පදයක් අන්තර්ගත වරණය තෝරන්න.

(1) මැරුණ, දුරුණ, සැරුණ, වැරුණ	(2) පිසින, ඉසින, තාසින, බසින
(3) වැස්ස, මැස්ස, බැස්ස, කැස්ස	(4) පැවරීම්, ඇතිරීම්, මැතිරීම්, වැතිරීම්
(5) ඇල්ලු, දැල්ලු, සෙල්ලු, ඉල්ලු	(.....)

1.12 පහත සඳහන් උද්ධානවල තද කළු අකුරෙන් මුද්‍රිත පද අයත් ක්‍රියා වර්ගය පිළිවෙළින් දක්වා ඇති වරණය තෝරන්න.

(අ) "කාලා රසමුෂු බෝරන කර පෙම්"	(ආ) "ගනිති අය පැවුරු පෙර තියමින්"
(ආ) "... ලෙල දිදි විදුලිය පබා"	(ඇ) "මවා දෙනු පරහට"
(1) පුරුවක්‍රියා, මිගුක්‍රියා, තෙතුකාලිකක්‍රියා, විධික්‍රියා	(2) තෙතුකාලිකක්‍රියා, මිගුක්‍රියා, විධික්‍රියා, පුරුවක්‍රියා
(3) මිගුක්‍රියා, පුරුවක්‍රියා, තෙතුකාලිකක්‍රියා, විධික්‍රියා	(4) පුරුවක්‍රියා, තෙතුකාලිකක්‍රියා, මිගුක්‍රියා, විධික්‍රියා
(5) විධික්‍රියා, තෙතුකාලිකක්‍රියා, මිගුක්‍රියා, පුරුවක්‍රියා	(.....)

1.13 උක්ත පද දෙකක් හා අනුක්ත පද දෙකක් අන්තර්ගත වරණය තෝරන්න.

(1) බැතිමතෙක්, ඇතින්නක, මින්තහියන්, තෝ	(2) තවුසකු, නීතියුයකු, ගද්ධෙක්, මගින්
(3) උරෝර්, මියෝර්, බමුණෝර්, බිරියන්	(4) සත්කු, තොප, සුරිඛු, සිගන්නන්
(5) සොරකු, කොරකු, බිහිරකු, අන්ධයෙක්	(.....)

1.14 උපසර්ගයක් යෙදී නැති පදයක් සහිත පද පේළිය තෝරන්න.

(1) අවවාද, අවජාත, අවගුණ, අවමාන	(2) සම්හාෂණ, සන්නාප, සංවේදන, සම්මාන
(3) පිරිසිදු, පිරිපුන්, පිරිසිද, පිරිහුණු	(4) සුසර, සුමුදු, සුසිනිදු, සුරතුරු
(5) යුරුගුණ, යුහද, යුසිරන්, යුෂ්කර	(.....)

1.15 "ආලයෙන් වෙළි සැදී මේ ලකාමණ්ධිපයෙන් වශේඛාතප බණ්ඩින වේ හිරුරූපීයෝග" යන උද්ධිභාසයෙහි වවන යෙදී ඇති පිළිවෙළ අනුව තද කළ අකුරෙන් ඇති පද අයන් වන්නේ කුමත ව්‍යාකරණ අංගවලට ද?

- (1) සන්ධි, කංදන්ත හා සමාස (2) සමාස, කංදන්ත හා සන්ධි
(3) කංදන්ත, සන්ධි හා සමාස (4) සන්ධි, සමාස හා කංදන්ත
(5) කංදන්ත, සමාස හා සන්ධි (.....)

1.16 ව්‍යාකරණානුකූල ව නොගැලුපෙන පදයක් ඇති වරණය කුමක් ද?

- (1) දේවාලය, හිමාලය, ජාත්‍යාලය, විද්‍යාලය (2) ලට්ට-ලොට්ට, වං-ඩුං, ලවක්-දෙවක්, තක්කු-මුක්කු
(3) නවදාර, තුන්ලෝර්, පස්පියුම්, දසදෙය (4) මාවිතා, කොයලාස, සෞබ්‍ය, සෞන්දර්ය
(5) වැදිලි, විදිලි, බැදිලි, සිදිලි (.....)

1.17 සමාසයක් නො වන පදයක් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

- (1) දිවිසපුර, සසරකතර, හද්විල, ජ්වනකුපුම (2) නිහඩ, නිමල, නිපුණ, නිවරද
(3) නිලදිය, පුදුහුණු, රතුපලස, කථපැල්ලම (4) රජගෙදර, තාපසාරාමය, බලුකුමුව, ප්‍රමාසමිතිය
(5) තුන්දොස්, තෙමගුල, අටලෝදහම, පසිදුරන් (.....)

1.18 එක ම වර්ගයට අයත් සන්ධි පද අන්තර්ගත වරණය තෝරන්න.

- (1) කොළග, නුවනග, මුවග, ගිරග (2) වුලෝදර, සහෝදර, පයෝදර, යගෝදර
(3) ගොක්කොල, ලිඛිබොක්ක, අස්සන, කම්මල (4) සම්මත්තුණ, සානුනාසික, සානුකම්පික, සමලංකාන
(5) දුම්වුරුදු, දුම්මිලි, දුස, දුගසව (.....)

1.19 ව්‍යාකරණානුකූල ව තිවැරදි වැකිය තෝරන්න.

- (1) මේ පාසලෙහි ශිෂ්‍යයන් නැත.
(2) සියලු සිංහලයේ බොද්ධයේ නො වෙති.
(3) මේ ගමෙහි දෙවි කෙනෙක් වැනි මිනිසෙක් වෙසෙයි.
(4) දරුවා ද මම ද මිනිස්සු ද ගමට යති.
(5) වලා පෙළ අහසේ පා වෙති. (.....)

1.20 වඩාත් ම තිවැරදි පද බෙදීම සහිත වාක්‍යය තෝරන්න.

- (1) ගුණවත්යැයි කිසු දරුවේ දෙමාපියන් බැලීමටවත් නොපැමිණියහ.
(2) සුභාච්ච ගිත කලාව තු කලී රවනයේ ත් වාදනයේ ත් ගායනයේ ත් සුසංයෝග ය සි.
(3) විදුහල්පතිතුමාද විදුහල්පතිතුමියද දරුවන් ගේ අහිවැද්ධිය පිණිස වැඩ කරන්නා හ.
(4) ව්‍යුඩාහුම් දී දක්ෂනාව මෙන් ම සංයමය ද අතිශයින් වැදගත් ය.
(5) ගුණගරුකුව ජ්වත් වන්නේ නිහඩ තාව අයය කරති. (.....)

(ලකුණු 20පි)

II කොටස

02. (අ) පහත සඳහන් පාඨය කියවා ඇසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව නම් සංකල්පය පුරාවිද්‍යා ඩික්ෂණයට පමණක් සීමා ව්‍යවක් නොවේ. එය දේශපාලන විද්‍යාව, සමාජ විද්‍යාව, ආර්ථික විද්‍යාව ආදි ප්‍රශ්න් පරායයක දිවෙන වෙනත් සමාජයේ හා මානව ගාස්තු විෂයක්මේනුයන් සමග ද බේදව පවතී. සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාවේ දී වඩාත් අවධානයට යොමු කෙරෙන්නේ අර්ථකථනාත්මක පුරාවිද්‍යාවේ ප්‍රධාන ත්‍යායාත්මක සංකල්පයක් ලෙස සැලකන පුරාණ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව නම් විෂයය පිළිබඳ ය. පොදුවේ ගත් කළ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව නම් විෂයය සඳහා කුම්ක පදනම සැකසී ඇත්තේ දහඅවවන පියවසේ සිට පමණ ය. එනෙක් පැවති දේවනිරමාණවාදී අදහස් බිඳ දමින් වාර්ලෝ ඩාවින්, තෝමස් ඩක්ලිස් ආදින් ජ්වලිද්‍යාත්මක පරිණාමයක් නැති නම් අනුවර්තිය යාත්තුණයක් පිළිබඳ ව දක්වූ අදහස් ද කාල්මාක්ස්, ගෙවිරිව එංගල්ස් වැන්නන් සමාජ පරිණාමය පිළිබඳ ව දක්වූ අදහස් ද මේ සඳහා මූල බිජ සපයා ඇතේ. බටහිර වින්තනය කුළ ඇති වූ අනුවර්තිය දාර්යාතික පරිණාමය බොහෝ ඩික්ෂණයන්හි ගමන් මාර්ගය තීරණාත්මක ලෙස වෙනස් කිරීමට සමත් විය. පරිණාමවාදය, ව්‍යුහවාදය, තුනනවාදය හා පශ්චාද්තුනනවාදය මෙහි ලා ප්‍රධාන ගාමක බලවේග වශයෙන් විශාල මෙහෙයක් ඉටු කරනු ජුදනාගත හැකි ය. මෙම සංකල්පවල බලපෑම පුරාවිද්‍යා ඩික්ෂණය කෙරෙහි ද විවිධාකාර ත්‍යායාත්මක එළඟුම ඔස්සේ සම්පේෂණය වීම වර්ෂ 1960 පමණ සිට නව පුරාවිද්‍යාව නැත්තෙන් සංස්කෘති පුරාවිද්‍යාව නම් ත්‍යායාත්මක සංකල්පයක් පුරාවිද්‍යාව නම් සංස්කෘතිය වර්ෂ 1970 පමණ සිට බටහිර රටවල බිජිවීමෙන් ද ඉහත සංකල්පවල බලපෑම තහවුරු වෙයි. මේ සියලු ත්‍යායාත්මක සංකල්ප පුරාවිද්‍යාව කුළ පුරාණ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාවේ පුරාවිද්‍යා ඩික්ෂණය හා එහි භූමිකාවේ ස්වරුපය කෙරෙහි තීරණාත්මක බලපෑම ඇති කළ ඒවා ය. පුරාණ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව අවබෝධ කර ගැනීමට නම් මූලික වශයෙන් ම මිනිසා සහ පරිසරය අතර පැවති අන්තරානා සඛදනාවයේ ස්වරුපය ජුදනාගත යුතු ය. මානව ක්‍රියාකාරකම් පරිසරය මත ප්‍රශ්න් පරායයක් පුරා ව්‍යාප්ත වන ස්වරුපයේ වෙනස්කම් ඇති කිරීමට සමත් ය. පුරාණ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව තන්ත්වාකාරයෙන් අවබෝධ කර ගැනීමට ඉවහළේ වන තවත් වැදගත් ත්‍යායාත්මක සංකල්ප දෙකක් ලෙස පරිණාමය හා අනුවර්තනය හැඳින්වීය හැකි ය.

- (i) සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව බැඳී පවතින්නේ කවර විෂයයන් සමග ද?
- (ii) අර්ථකථනාත්මක පුරාවිද්‍යාවහි ප්‍රධාන ත්‍යායාත්මක සංකල්පය ලෙස සැලකන්නේ කුමක් ද?
- (iii) බොහෝ ඩික්ෂණයන්හි ගමන් මග තීරණාත්මක ලෙස වෙනස් කිරීමට බලපෑ ගාමක බලවේග මොනවා ද?
- (iv) පශ්චාත් සංස්කෘති පුරාවිද්‍යාව බිජිවීන්නේ කවර විෂයයක ආහාසයෙන් ද?
- (v) පුරාණ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව අවබෝධ කර ගැනීමට ඉවහළේ වන්නේ කවර සංකල්ප ද? (ලකුණු 10පි)

(ආ) පහත දක්වෙන උද්ධිංචිත කියවා, එහි ව්‍යුහ සංඛ්‍යාව කුනෙන් එකත් පමණ වන සේ සාරාංශ කොට ලියා, සාරාංශය අග, ව්‍යුහ සංඛ්‍යාව ද සඳහන් කරන්න.

අධ්‍යාපනයෙහි ලා ඉතා වැදගත් මෙහෙයක් කොළඹකාගාරවලින් සිදු විය හැකි බව බොහෝ දෙනා පිළිගනිති. කොළඹකාගාර පුද්ගලික භාණ්ඩ, ඉගෙන්වීමෙහි දී ඉතා ප්‍රයෝගනවත් උපකරණ වන අතර පන්තියෙහි දී උගෙන්වන විෂය කරුණු ව්‍යාත්මක තහවුරු කිරීම සඳහා ගුරුවරුනට ඒවා හාවිත කළ හැකි ය. බොහෝ කොළඹකාගාර වැඩසටහන් විමසීමේ දී පාසල් මෙහින් සඳහා මේවායින් සිදු කළ හැකි සේවාව අප්‍රමාණ බව පැහැදිලි වේ. මේ වැඩසටහන්වල සාර්ථකභාවය සහ කාර්යසාල්ලායට හේතු වන සාධක ගණනාවක් ඇති බව ද සැලකිය යුතු ය. බාල පරපුරෙහි අනාගතය රදි ඇත්තේ ගුරුවරුන් අත හේහින් මුවන් විසින් සමාජයට ඉමහත් සේවයක් ඉටු කරනු ලැබේ යුතු ය යන්න වර්තමානයේ පිළිගත් මතය යි. තමන් හාරයේ සිටින දරුවන් තැන්පත්, නොදැහැමෙන් යුත්, ප්‍රයෝගනවත් පුරවැසියන් බවට පත් කිරීමේ හාරදුර වශයෙන් මුවන් සතු ය. මෙම බරපනළ වශයෙන් පන්ති කාමරයෙහි ඉගෙන්වීමෙන් පමණක් ඉටු කළ තොහැනි බැවින් පාසල් අධ්‍යාපන පරිපාලනයට අනිරේක ව

කොනුකාගාරවලින් ගත හැකි ප්‍රයෝගන බෙහෙවින් අයය කෙරේ. නානා පුළුවලට සහ දේශවලට අයත් ප්‍රද විවිධ ආයවලට අයත්වූ දත්තය වූ සහ ඉතා විශ්වාස කටයුතු වූ දවස්තු කොනුකාගාරවල දක්නට ඇත. මෙම මැඩින් බොහෝ වස්තු එරටෙහි වෙනත් තැනක දී දකින්නට වත් අධ්‍යාපනය කරන්නට වත් පාසල් ලමයින්ට හෝ ගුරුවරුන්ට හෝ හැකිවෙතොත් ඒ කළාතුරකිනි. (ලකුණු 15යි)

03. දී ඇති මානාකාවලින් එකකට අදාළ ව වචන 300 - 350 අතර වන සේ විශ්ලේෂණාත්මක රචනාවක් ව්‍යාකරණානුකූල ව ලියන්න.

- (i) සිංහල ගිතය පෝෂණයෙහි ලාජන සාහිත්‍යයෙන් ලැබේ ඇති ආභාසය
- (ii) අදුරද්දි මානව ක්‍රියාකාරකම් හා ස්වාභාවික විපත්ති
- (iii) ගෝලිය උෂේණන්වය ඉහළ යාම හා අනාගත අභියෝග
- (iv) ලාංකේස් ගුම බලකායට යාවක ප්‍රජාව සම්බන්ධ කර ගැනීමේ ක්‍රමෝපාය
- (v) රටක සංවර්ධනය කෙරෙහි සම්බර වූ විදේශ ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව
- (vi) ශ්‍රී ලාංකේස් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි පෙළද්‍රලික විශ්වවිද්‍යාලයවල බලපෑම

(ලකුණු 25යි)

04. (අ) පහත සඳහන් වාක්‍යවල සඳහීස් තැන් ඇතොත් නිදහස් කොට ලියන්න.

- (i) දරුවෝ එහි යතත් අපි එහි නො යමු.
- (ii) අපි ජයගතිමුදි දේශපාලකයන් උදම් ඇතුළු.
- (iii) ඇත දියැණි පිහිනන තල්මසුන් අපට පෙනෙනි.
- (iv) මුවුපියෝ යහපත් වෙත් නම් දරුවෝ ද යහපත් වෙති.
- (v) අම්මා ද අක්කා ද මම ද එහි ගියෙමි.

(ලකුණු 05යි)

(ආ) පහත සඳහන් වාක්‍ය කර්මකාරකයට හරවන්න.

- (i) ශිෂ්‍යයෝ මහාචාර්යතුමා පසසති.
- (ii) දඩයක්කාරයෝ අභයභුමියට වැදි වනසතුන් දඩියම් කළහ.
- (iii) නවතතාකරුවෝ විවාරකයන් හෙළා දකිනි.
- (iv) ව්‍යාපාරීකයෝ තම උත්සව සඳහා ගායකයන් ගෙන්වති.
- (v) ඔවුනු අප මුළු කළහ.

(ලකුණු 05යි)

(ආ) නිවැරදි වැකියක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා පුදුසු පදය වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

- (i) දරු වියෙළින් (මවුන්/මවුනු) හඩා වැළපෙනි.
- (ii) ස්තූති කථාවෙන් අනතුරුව (සඟාව/සඟාතොමෝ) විසිර හියේ ය.
- (iii) නාහිමියෝ (මිනිසුන්/මිනිසු) ලවා විභාර ඡුමිය පිළිසකර කරවති.
- (iv) පියා විසින් (අප/අපි) රක්නා ලදුම්.
- (v) (සොරුන්/සොරු) ආහැයි ඔවුනු ඩිය පුහ.

(ලකුණු 05යි)

05. (අ) පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල තද කළේ අකුරෙන් දක්වා ඇති පදවල අර්ථ විග්‍රහ කර ලියන්න.

- (i) ඔවුන්ට ප්‍රවේශීයන් හිමි වූ වස්තුව බොහෝ ය.
- (ii) සිංහල ජනගුරුතියට පුරාවෘත්ත ද අයත් වෙයි.
- (iii) සිංහලයා බටහිර සිරින්-විරින් අන්ධානුකරණය එවක ගත්කරුවන්ගේ උපභාසයට ලක් විය.

(ලකුණු 03යි)

(ආ) පහත දැක්වෙන යෙදුම්වලට වඩාත් සුදුසු තනි පද ලියන්න.

- (i) මධ්‍ය කාලයට අයිති
- (ii) ව්‍යාපාර නිෂ්පත්තිය
- (iii) කෙනෙකුගේ ඉරණම දැනගත් තැනැත්තා

(ලකුණු 03යි)

(ඉ) පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල සිස්තුතුව විභාග් ම ගැළපෙන පදය පහත වරහන තුළ දී ඇති පද අතුරෙන් තෝරා ලියන්න.

- (i) පුද්ගල ගොඩනැගීමට අධ්‍යාපනය ද ඉවහල් වෙයි.
- (ii) යොවන ඔප් නංවන බවට ඇමතිතුමා පොරොන්ද විය.
- (iii) සෑම සංස්කෘතියකට ම අංග ද අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- (iv) පුද්ගලයා බන්ධනයන් කෙරෙහි හිඹු වෙයි.
- (v) ඒ ශ්‍යාමයා ඇුනයෙන් යුත් ය.
- (vi) පැරණි කවියා අලංකාර කිරීමෙහි ලා දක්ෂ ය.

(ලොක්ක, ව්‍යවහාරික, කුසලතා, පෙෂුරුපය, හොතික, හාවිත)

(ලක්ෂණ 03යි)

(උ) තද කළ අතුරෙන් දක්වා ඇති බහු අර්ථ පදය යොදා වෙනත් අරුතක් දෙන ලෙස වාක්‍යය බැඳීන් තනන්න.

- (i) මහු තනතුරකට පත් වෙයි.
- (ii) සඳ මත පා තැබීම කළ නොහැකි දෙයක් බව ඇතැමූන්ගේ විශ්වාසය යි.
- (iii) අයදුම්පතක මුළුන් ම ලිවිය යුත්තේ තම නම යි.
- (iv) පුර පොහොය සෑම මසක් පාසා ම උදා වෙයි.
- (v) වැද්දා වැවෙන් මාල් බා වනයට යයි.
- (vi) දන රස් කිරීම කුවරුත් ප්‍රිය කරති.

(ලක්ෂණ 06යි)

06. පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල තදකළ අතුරින් මුද්‍රිත පදවල ව්‍යාකරණ අංගය දක්වා ඇත. ඒවායෙහි අනුංගය දක්වන්න.

- (i) තනතුරු පිටුපස පුහුබදින මිනිස්පු ඇතැම් විට පාපතර ක්‍රියාවල ද තිරත වෙති. (බදින - කාදන්ත, පාපතර - තද්දිත, ද - නිපාත)
- (ii) බමුණාණේ සූර්යෝදයට පෙර ගංගානදියෙහි ජලස්නානය කළහ. (බමුණාණේ - තද්දිත, සූර්යෝදය - සන්ධි, ගංගානදිය - සමාස)
- (iii) සුතිල් දියදහර මත සුපිළි සුදුනෙල්ම පරිසරය ප්‍රහාවත් කළේ ය. (සුතිල් - උපසරු, සුදුනෙල්ම - සමාස, ප්‍රහාවත් - තද්දිත)
- (iv) දරුවා ගසින් ගෙඩියක් කඩා, පිහියෙන් එය කප්පින් මුවගට සිනා තැංි ය. (ගසින් - විහක්ති, පිහියෙන් - විහක්ති, කප්පින් - ක්‍රියා)
- (v) දෙසබසරස නගනු වස් මහමෙහෙයක් කළ කුමරතුරුවේ හෙළහවුල ඇරුණුහ. (දෙසබසරස - සමාස, කළ - කාදන්ත, කුමරතුරුවේ - විහක්ති)

(ලක්ෂණ 15යි)

07. (අ) පහත දැක්වෙන යොදුම්වලට විභාග් ගැළපෙන ප්‍රස්තාව පිරුළ ලියන්න.

- (i) කරාවේ පුමාණයට ක්‍රියාව තැනි
- (ii) කිසිම විදිහකින් තිදිහසක් තැනි වීම
- (iii) උගතා කලබල නොවේයි
- (iv) ආපසු නොඑන් පුද්ගලයා අලාභ කොට යැම
- (v) නොසිතු අන්දමේ ප්‍රතිඵලයක් ලැබීම
- (vi) පමණ දන කටයුතු කිරීම

(ලක්ෂණ 03යි)

(ආ) පහත දී ඇති රුසීවල අදහස පැහැදිලි වන සේ වාක්‍යවල යොදන්න.

- (i) හතර බිරි කරාව (ii) නිකිණී සේවීම (iii) බක තපස් රකීම (iv) තෝන් ලැඟුව දා ගැනීම
- (v) ඇගේ මාල් නවනඩා (vi) වහ කදුරු කැවීම

(ලක්ෂණ 03යි)

(ඉ) පහත දී ඇති එක් එක් පද සෑදී ඇති රටාව කුමක් දැයි දක්වන්න.

- (i) ආවාහ - විවාහ (ii) අක්කා - නගෝ (iii) මහත - දෙහෙත (iv) දරු - මල්ලෝ
- (v) නහින - දෙහින (vi) පොඩි - පට්ටම්

(ලක්ෂණ 03යි)

- (ජ) පහත දී ඇති ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර සඳහා පොදු හාටිතයේ යෙදෙන පද ලියා දක්වන්න.

(i) ගහමවිවා	(ii) ඔයනවා	(iii) හොයනවා
(iv) වැහි බිත්තර	(v) තැමුම	(vi) මත්බාරම

(ලක්ෂණ 03ය)

(ඣ) පහත දී ඇති ප්‍රාස්තාවික ව්‍යවහාර සඳහා පොදු හාටිතයේ යෙදෙන අරුත් ලියන්න.

(i) කමත අභිනවා	(ii) ඇඩියා	(iii) දිස්ටීය
(iv) අම්බුලි මාමා	(v) උද්දෙර	(vi) කරවාචය

(ලක්ෂණ 03ය)

පහත සඳහන් ජේදය කියවා ඇසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

අභාෂියයාණනිගෙමාදක්තවපැමිණියේසාරමසකටපසුවයිස්වාමිනිගෙනොමැතිවගෙවියියිනසාත්තුමටග්‍රීෂමයක්මියදුන් වසන්තසාත්තුවපැමිණැතකෝකිලයෝකුජනයකරතිමසුරයෝක්කාධිවතිප්‍රවත්තවතිමූල්පරිසරයමසුශීකත්වයෙන්බරවඅත් මෙවරනම්මාඅතුරනොයනුමැත්තවපෙම්බරාණනිමාප්‍රේමියනිමටසමාවුවමැත්තවඅපගේපොදුගැලීකසුබවිහරණයටවඩාජායි යේදාගේයෝනිමානයමෙන්මව්චපරටප්‍රමාණයාවෙන්වයෙහිලාසැලකියයුතුයපරසතුරන්ගෙන්රටග ලවාගැනීමෙකාරයයෙහිව්‍යාව්තවසිටිනබැවින්සේනාසංවිධානයටමූල්තැනීමැවසිදුවියේකේසේවත්මාහෙටනැවතසටන් බිමටයායුතුයඳේනාමිප්‍රියයදියනාමාමේසැලිකසුරුහෝරනයඅනුහවකොටමල්පහන්ගෙනවහාඅපිඉසුරුමූනිවිහාරයටය මුමටමෙසමගජහ්නිදිකළයුතුමන්තුණයක්ඇතස්වාමිනිඇපිවිහාරයවැදියපොකුණඅඩියසලද්‍යානයටයමුමාප්‍රියයප්‍රහදාණනිමා නිවසෙහිදිවිගෙවනුයේභුද්ධකලාවමයගෙන්නැදුළයෝදමුටනොයෙනුත්අනුමපදකියතිවද්‍යාකියකායිතිග්‍රහදකරතිඇන්මා ප්‍රියයමටමලබවනිමවුප්‍රත්රුවනකලබාදෙන්නැයිඇමහුගේඇකයේවාචිවිපපුතුරටහිසතබාකනටසෙම්න්මිම්ණුවායප්‍රේමියම මථ්‍යග්‍රෑවුකරන්නෙමියිඩනුදඇයුදුචිවතමළයටසම්ප්‍රකරගත්තේය.

- (i) ඉහත ජේදය අර්ථාවකෝධයට අනුකූල වන සේ වචන වෙන් කොට, අවශ්‍ය විරාම ලක්ෂණ යොදා තැවත ලියන්න.

(ii) කාරයය, ප්‍රාර්ථිතා යන වචන රේඛය යොදා තැවත ලියන්න.

(iii) 'පුද්ගල + ඉක - පොද්ගලික නම් සුක + ඉක' කෙසේ සකස් වේ ද?

(iv) 'ප්‍රෙශ්‍ය' යන්නෙහි ස්වර හා ව්‍යක්ෂණ වෙන් කර ලියන්න.

(v) 'කෘෂීයිත, අසේවා, මහාප්‍රාණයක්' සහිත වචනයක් ජේදයන් උප්‍රවා දක්වන්න. (ලක්ෂණ 15පි)

• • • •

01. (අ) (i) දිනවිවැකි මිනිසකු කුම්මාසයන් පිරුණු කබලපූවක් (සහල්, කිරී, පැණී, හකුරු ඇතුළට දමා පිළියෙළ කළ ආභාර වියේයක්) කන ආකාරය දකින්නට ලැබේම නිසා
- (ii) එයේ හි විට බොහෝ දෙනෙකු කන්නට කැමති වන නිසාන්, එවිට තමාගෙන් බොහෝ සහල්, කිරී, පැණී, හකුරු ආදි දේ වියදම් වන නිසාන් ය.
- (iii) කහ දියර වත්කොට පිළු කබලපූ මෙන් පාණ්ඩු පාට / කහ පැහැය / පුදුමැලි පාට විම.
- (iv) දිරාගිය පැරණි රෙදි කැබැල්ලක වැළැ මෙන් නුල් මතු වුවා සේ / නුල් පැදි පෙනෙන්නා සේ / නුල් ඇද්දා ගේ
- (ආ) (i) සෞපුරන් දෙදෙනා විලට බසින ලද පියවර / අඩ් / පා සටහන් දැකිමෙන්
- (ii) කැලයේ ලි දඩු කපලින් ඇවිධින්නා වූ පුද්ගලයෙකු ලෙසින්
- (iii) කුවුව උරහිසේ හෙවත් කරෙහි එල්ලාගෙන, දුන්න මියවා දුනු මිටෙහි එය රඳවාගෙන තබාගෙන / දුන්න මානාගෙන / දුන්න ඉලක්කයට තබාගෙන
- (iv) කල් යවා නොඑනා හෙයින් - පැමිණීමට ප්‍රමාද වූ බැවින් / කල්ගන වී ගිය ද නොපැමිණී නිසා
මග ගමන් යාමෙන් මිරිනි ගියව - මාර්ගයේ ඇවිද යාම නිසා වෙහෙසට පත් / පිඩාවට පත් වුයේ නේ ද
- (ආ) (i) දුටුගැමූණු රුපුගේ පුතු වී ඉපදිමෙන්
- (ii) සියලු ලංකාද්වීපයේ එකවර ම (එක ම විට) සුවදවන් වූ රත්ස්ලේ වී වර්ෂා වැස්සේ ය. (මුළු ලංකාවට ම සුවද රත්ස්ලේ වැසි වැස්සේ ය.) අවම වශයෙන් (අඩු ම තරමේ) පිළිපෙන් ඉදෙමින් (පිසෙමින්) තිබුණු තණහාල් ආදි බත් ද වෙනස් ව සුවද ඇල් හාලේ බත් බවට පත් විය. තණ, වරා ආදි කටුසර බෝග (හේත්වල හැදෙන උදු, තල, මූං ආදි ධානා) පුරවන ලද කේෂ්චිගාර (කොටුගුල්) / අවු / ධානා ගබඩා ද සුවද ඇල්වලින් පිරුණී. වී නැති හිස් කේෂ්චිගාර ද එලයින් ම ඇල් හාලින් පිරි ගියේ ය.
- (iii) ඇල් හාල්වලට සම්බන්ධයක් ඇති ව / ඇල් හාල්වලට නැදුයකු වී (ඇශාතියකු වී) ඉපදුණු බැවිනි.
- (iv) කටුසර - හේත්වල වැවෙන ධානා වර්ග (තණ, වරා, මෙන්ම, අමු ආදි ධානා වර්ග)
කොටුගු - කේෂ්චිගාරය / ධානාගාරය / අවුව / කොටුව / ධානා ගබඩා
- (ආ) (i) මහත් වූ සසර සපුරා සැරිසරන අනත්ත වූ සත්ත්වයන් නිවන් පුරට ගෙන යන අදහසින් / සිතින්
- (ii) රුපක / රුපකාලුකාරයකි / අනුපාසය සහිත ගබාලුලංකාරයකි.
- (iii) භක්ති ජ්‍යෙෂ්ඨ විත්තයෙන් අත් නොහැර / බැති පෙම සිතින් අත් නොහැර
- (iv) පුද පසය තුරු යවි - පංචතුරුය තාද පුරුව / පංචාග තුරුය රාව පුරුව
- (ආ) (i) සද්ධරමරන්නාවලියේ පටාවාරා වහන්දැගේ කනා වස්තුවෙන් උප්‍රවා ගත් පායකි. තමාගේ සියලු යුතින් අහිමි ව දෙවිරමට (පේත්වනාරාමයට) පැමිණී සිටු දියණීයන් සඳහා පවත්වන ලද දම් දෙපුම අවසානයේ බුදුන් වහන්සේ විසින් පටාවාරා නම් සිටු දියණීයට මේ අයුරින් දේශනා කරන ලදී.
- (ii) පන්සිය පනස් ජාතක පොනේ ගණ්ඩිනිස්ද ජාතකයෙහි ඇතුළත් පායකි. රුප පිළිබඳ ව රට වැසියන්ගේ වූ ආකල්පය දැන රජත්මා පුරෝගිත ද කැටුව ආපසු නුවර බලා එන ගමනේ දී රාජ්‍ය පාලනය, විවේචනය කරමින්, දිය හිඳුණු (දිය පුන්) පොකුණෙහි සිරි මතුවා විසින් පුරෝගිත බමුණාට මෙසේ පවසන ලදී.
- (iii) සද්ධරමාලංකාරයකි ආරක්ෂක අභය ස්ථාපිත කාලා වස්තුවෙහි ඇතුළත් පායකි. අභය තෙරුන්ගේ උපස්ථිර අවසානයේ පුවුලන් වූ හරන්තික සෞරා විසින් තමන් පැවිදි කරන්න යැයි ඉල්ලමින් අභය තෙරුන්ට මෙසේ පවසන ලදී.
- (iv) මළහිය ඇත්තේ නවකතාවෙන් උප්‍රවාගත් පායකි. දෙවෙන්දාරා සං නොරිකෝගේ නිවසට ගිය අවස්ථාවේ ද ඇගේ පියා වන නක්කමා සං කඩාසියක කැපු මෝස්තරයක් මහුව තැකි දුන් විට නොරිකා සං විසින් දෙවෙන්දාරා සංට මෙසේ පවසන ලදී.

- (v) රත්නාවලී නාට්‍යයෙන් උප්‍රටාගත් පායියකි. උදාහන රජතුමා හා විදුෂක දැයමන් වැළැල් මල් එස් ඇත් දැයි බැලීම පිණිස යන අවස්ථාවේ මූණමල් ගසේ සිටි සැලැහිණියාගේ හඩ ඇයි බියට පත්වන විදුෂක විසින් රජතුමාට පවසන ලද්දකි.
- (vi) 'අපේක්ෂා' කෙටිකතාවෙන් උප්‍රටාගත් පායියකි. අපේක්ෂාගේ විභාග ජයග්‍රහණය ගැන ඇගේ මව වන හාමිනාගෙන් අයා දැනගන්නා හාග්‍යාගේ මව අවසානයේ දී තමාගේන්, මුවන්ගේන්, ජ්‍වන පසුබ්ලේමෙන් ඇති දුරස්ථාවය ගැන සිතන මොහොතේ හාමිනා විසින් හාග්‍යාගේ මවට මෙලෙස කියන ලදී.
- (ලු) මෙම කාචා නිර්මාණයේ දී ක්වියාගේ 'අපේක්ෂාව වී ඇත්තේ රටක කිසියම් ජන කොට්ඨාසයකට දිරියාව කෙතරම් ගොරනු ලෙස බලපා තිබේ ද යන්න ඉදිරිපත් කිරීමයි. එම සමාජ යථාර්ථය මගින් තම අත්දැකීමට පායිකයා සංවේදී ලෙස සහභාගි කරවා ගැනීමේ කාචාවය වට්පිටාවක් නිර්මාණය කිරීමට සිටි ගුණසිංහයන් සමත් වී ඇත.

මෙහි දී අප හමුවට එන අට වයසැති විදි දරුවාට තමා පරිපිඩාවට පත්කොට ඇති සමාජ අසාධාරණය ගැන කිසිදු වැටහිමක් නැතු. එබැවින් ඔහුට සමාජය කෙරේ උරණ නොවී ලද දෙයින් සතුවූ වීමත්, අවංක ව කට පුරා සිනාසීමටත් පුරු පුරුදු ය. මෙම අනිං්‍යක දරුවා කෙරේ දෝඛර හැඟීම් පායික සින් තුළ ජනිත වන්නේ ඒ නිසා ය. ආහාර, ඇශ්‍රම්, නිවාස යන මූලික අවශ්‍යතා ඉවුකර ගත නොහැකි වූ පිළිත සමාජයක දරුවකුගේ ඉතාමත් දුෂ්කර ජ්‍වින ස්වභාවය මෙම කට් පෙළ පුරා ම දැකිය හැකි ය. මෙම සත්‍ය හා අර්ථාන්විත අත්දැකීම අපුර්වාකාරයෙන් කියාපූමට අදාළ මාධ්‍යයෙහි ගක්‍යනා පරිහරණය කරමින් රසික සින් තුළ මවන්නේ ජීවමාන සින්තමකි. මෙවන් සමාජ අසාධාරණ වූ සේවනීය තත්ත්වයක් කියාපූමේ දී සංයුත්‍යෙන් කෙරෙන ප්‍රකාශය අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, කිරියා එය තිදිනස් රිදුමයකින් ඉදිරිපත් කරන්නේ පායික අවධානයට ලක්වන අයුරිනි. "දිවා හෝජනය" යනුවෙන් රසික සින් තුළ උත්පාසය නංවන කට් පන්තියේ තේමාව මෙන් ම ආකෘතිය ද ඉතා පරිස්සමින් උවිතාකාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම පැයසිය යුතු ය.

අට වයස් නොදරුවා
හැට පිරුණු කළ සමින්
වැසුණු ඇටසැකිල්ලකි

පදා පන්තිය ආරම්භයේ දී ක්වියා පායික මනසේ මවන වාක්විතුය වඩාත් සංඛ්‍යා බවක් ගෙන ඇත්තේ එට යෙදු රැජුපකාලංකාරය හේතුකොට ගෙන ය. මෙම දරුවා හැට පිරුණු ජරාපත් මහල්ලකු වැනි වුව ද ලමයකු සතු සහත ගති පැවතුම් ඔහු තුළ ද සැය වී ඇති බව ක්වියා පවසන්නේ මෙසේ ය.

එහෙන් මිහු සිනා සේයි
දත් පුරා සිනා සේයි
කට පුරා සිනා සේයි

අනුප්‍රාසය තුළින් මෙම දරුවාගේ අවිහිංසක හා අව්‍යාජ සිනාහව තවත් ඔපවත් වී ඇත. වින්ත රුප ජනනය කරන අයුරින් අවස්ථා හා සිද්ධී නිරුපණය කරමින් කාචා සන්දර්භය ස්මතු කොට දැක්වීමට ගුණසිංහයන් සතු අපුරා නිර්මාණ කුසලතාවට පහත සඳහන් පද ජේල් භෞද ම නිදසුනාකි.

බවිටෙක් මෙන් ඔරලෝපුවේ
ගණන් බලා තුන් විවියක්
උඩහට පහළට ඕය අත
හිස් පොල් කටුවේ
එකවර තැවතින්.

මින් කියවෙන්නේ මෙම දරුවාගේ කුම වේල කටවල් තුනකට පමණක් සීමා වූ බවයි. දිවා හෝජනය යන්න ව්‍යංගයෙන් කිවක් බව මෙහි දී පැහැදිලි ය. මෙසේ සංක්ෂිප්ත ලෙසත්, රසවත් ලෙසත්, හරවත් ලෙසත්, හාව පුරුණ පද උවිත අයුරින් පරිසිලනය කළ හැකිවන්නේ ප්‍රතිඵා පුරුණ ක්වියකුට පමණි.

පොඩි පමණේ

බත්

ඉවර ද කාලා

මෙහි ඇති දැජීහා ගුවා ගෝවර ආකෘතිය කළි පෙළෙහි අගය වැඩිවීමට හේතු වේ. 'බත්' යන්න කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමට එය වෙන් වූ තනි පදයක් ලෙස දක්වීමෙන් දුප්පත් විදි දරුවකුගේ ජ්විතයට "බත්" කෙතරම් වැදගත් ද යන්න ගම් වන අතර, එය "දිවා භෞත්තය" යන තේමාව හා මැනවින් බැඳී පවතී. තව ද ක්වියා විසින් අසන මෙම කෙටි ප්‍රශ්නය සමස්ත පිඩිත පන්තිය පිළිබඳ ව කෙරෙන ඉගියකි. එනම් ඔවුන්ගේ කුසැහිනි නිවීමට ඉදිරිපත් වෙන සමාජ රටාවක් බිජි නොවන බවයි. ක්වියා එය උපහාස රසය දනවමින් කියා පා ඇත.

ක්වියා මෙම කළි පෙළෙන් නවතම හා ප්‍රබල සංකල්ප රුප තේමාව හා මනා සේ ගළපා පායික මනස ප්‍රමුදවාලීමට සමත් ව ඇත. තව ද ගුණසිංහයන්ට බෙහෙවින් සම්පූර්ණ නිසඳුස් කාවා ආකෘතිය උපයෝගි කරගෙන ජන සමාජයේ වින්තනය පෝෂණය කරන්නට අවශ්‍ය මානව දායාව හා යථාර්ථ නිරුෂ්ඨණය සමාජගත කිරීමට මෙම කළි පෙළ මහත් ආධාරකයක් වේ.

02. දැඩියෙන් යුතු දී ධර්මසේන හිමියන් විසින් රවිත සද්ධර්මරත්තාවලිය එතුමා අනුගමනය කළ ධර්ම දේශනා ගෙලිය නිසා ධර්ම ප්‍රශ්නකයක් වශයෙන් ද, උසස් ගදු රිතියකට සරිලන පරිදි සැකසී ඇති නිසා සම්භාවා ගදු සාහිත්‍ය ගුන්ථයක් ලෙස ද එදා මෙන් අද ද ජනාදරයට පාතු වී ඇත. එදා සාමාන්‍ය ජනතාවට ධර්මාවලෝධය පහසුවෙන් ලබා දීම සඳහා සම්පාදිත මෙම ගුන්ථය පොදු බස් වහරන් ලියා ඇති අතර, මෙහි හාජාව ලිභිල් වුව ද වාර් රසයෙන් අනුන බැවින් අසන - කියවන, උගත් - නුගත් සැමගේ ම වින්ත ප්‍රබෝධයට හේතු වන්නේ ය. උර්ක ව්‍යවහාරය මෙන් ම රාජ නීති ආදි ගාස්තුයන් ද උපමා, උපදේශ වාක්‍යාදිය මගින් කියා දීම නිසා මෙම පොත කියවන්නාගේ හා අසන්නාගේ නැණ නුවනු ද හාජා පරිවය ද දිපුණු වේ.

ධර්ම දේශනා ගෙලියෙන් ලියන ලද මෙම කාරා වස්තුන් පටන් ගැනීමේ දී පමණක් නොව, අවසානයේදීත් උපදේශාත්මක අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමත්, ඉඩ ලද හැම විට ම වරිත, අවස්ථා හා සිද්ධි ඇපුරෙන් ගුවකයාට යහපත් දිවිපෙළෙතකට අවශ්‍ය අවවාද හා උපදේශ් ලබාදීමත් මෙම කතාවල දැකිය හැකි වැදගත් ලක්ෂණයන් ය. රවකයාගේ පරමාර්ථය වුයේ උගත්කමින් අඩු සාමාන්‍ය ජනතාවට දහම් රසය ලබා දෙමින් කතා කිමට ය. රවකයා එට යෝගා නිර්මාණාත්මක හාජාව විවිධාකාරයෙන් යොදාගත් අපුරු පහත සඳහන් උදාහරණවලින් මනා ව අවබෝධ කරගත හැකි වේ.

"සැවැත් තුවර හතුලිස් කෙළක් විතර වස්තු ඇති සිවාණ කෙනෙක්නිගේ දුවණි කෙනෙක් ඇත් මනහර රු ධර්ති."

කතාව ආරම්භයේ දී ම පටාවාරාගේ රු සපුරා කියාපූමට ව්‍යවහාරයට සම්පූර්ණ වූ සරල මටසිලිට් බස් වහරක් හාවිත කොට ඇත. ගාරා, සංස්කෘත පද, දීර්ශ සමාස ආදියෙන් තොර "මනහර රු ධර්ති" යන වැකිය තුළින් සිටු දියණියගේ රුප සේබාව ගුවක මනසේ ඇදිමට රවකයා සමත් වේ. මෙම කතාවේ ම පොදු ජනවහරේ එන යෝම් මගින් කියන අදහස් ක්ෂේත්‍රීක ව තේරුම් ගැනීමට හැකි වුයේ "ගෙයි කොල්ලකු, කඩිරෝද්දක්, පරමත්, පිසමත්, වක් ගසාගෙන, බඩ දරුවනුත්, උන්දුලා, වදා පියන තැනක්, වරෝ දරුවනේ" වැනි පද යොදා ගැනීමෙනි. ධර්ම දේශනා ගෙලිය වඩාත් පැහැදිලි ව ඉදිරිපත් කිරීමට සාමාන්‍ය ගැම් ජීවිතයෙන් හා සිවාණාවික පරිපරයෙන් උපමා තොරා බේරාගෙන ඉදිරිපත් කිරීමට සද්ධර්මරත්තාවලි කතුවරයා සමත් වූ අපුරු පහත සඳහන් නිදිපුන්වලින් සනාථ වේ.

"රේ කඩිකින් වසාදු මැණිකක් පරිද්දෙන්"

"මුවාත් තබන යක්වීක මලක්ව ඉඩිලෙන්නා සේ"

- (පටාවාරා වහන්දුගේ වස්තුව)

"කසා යුතු වත්කොට පිසු කබලපු සේ"

"මින්නකට දමා යු යුතු මෙන් තතන්තින්"

- (මච්චරිය කොසිය සිවාණන්ගේ වස්තුව)

ශ්‍රව්‍ය ගෝචර රටාවකට ලියන ලද ගුන්ප්‍රයක ගබාද රසය දැනවීම සඳහා අනුප්‍රාසය දැනවෙන ලෙසට පද යෙදීම ද ඉතා වැදගත් ය. ධර්මසේන හිමියන් උසස් ගදා රිතියකට සර්ලන අපුරින් අනුප්‍රාස දැනවෙන පද යෝජනයෙන් යුත්ත ව තම නිර්මාණය කොට ඇති බවට පහත සඳහන් උදාහරණ හේතු සාධක වේ.

නොකළේ නොවේලා, දැන්වික් පතක්, වස්තාව වැඩ්සේන්,

අත්ලෙන් අත්ල, කෙලි කොල්ලන්

මාලින් මාලේ, රකුපු රකවල, කල් යන් යන්

- පටාවාරා වහන්දැගේ වස්තුව
- මධ්‍යමිය කෝසිය සිටාණන්ගේ වස්තුව

සංචාර හාවිතයේ දී එය වඩා ප්‍රාණවත් ව ඉදිරිපත් කිරීමට සද්ධර්මරත්නාවලි කතුවරයා විභින් මහත් සාමාර්ථයක් දක්වන ලදී. කෙටි වැකි හාවිතය නිසා ඉන් නැගෙන හඩ පවා සංචාරය උදෙසා එක සේ අර්ථවත් වී ඇති අපුරු අදාළ කතා වස්තුන්ගෙන් ප්‍රකට වේ.

පටාවාරා : කොයි සිට එවු ද?

මහියා : සැවැන් තුවර සිට

පටාවාරා : සැවැන් තුවර අසවල් එමියේ මෙනම් සිටුකුලයෙක් ඇතේ. හදුනන්නේ ඇදිද?

මහියා : උන්දැලා හදුනමි.

- (පටාවාරා වහන්දැගේ වස්තුව)

සිටු දියණිය : ඇගට තුපුව තුමක් ද?

සිටාණෝ : මට කිසි අපාපුවෙක් නැතු.

සිටු දියණිය : රංජුරුවන් වහන්සේගෙන් උදහසක් වූ නිසා ද?

සිටාණෝ : එසේක් නැතු.

- (මධ්‍යමිය කෝසිය සිටාණන්ගේ වස්තුව)

ඉහත සඳහන් අවස්ථා සංචාර ගැනීම නිසා සංස්කීර්ණ ස්වරුපයකින් ආවක හමුවට එන්නේ සම්භාවය ගදා රිතියකට ගැලුපෙන ලෙස යෙදීම හේතුකොට ගෙන ය. මෙම යෙදුම් වරිත හා අවස්ථාවලට අනුකූල ව යෙදීමෙන් පොදු ජනතාවට ක්ෂේත්‍රීක ව අවබෝධ විම නිසා රවකයාගේ පරමාර්ථය සඡ්ල එ ඇතු. ධර්මසේන හිමියන් ධර්මෝපදේශ හා බුද්ධ වර්ණතා සම්බන්ධ අවස්ථාවල දී දිරිස වාකා ගෙවිය හා තත්සම පද අභුල වශයෙන් යොදාගෙන ඇතු.

"මල් රෝන් ගන්නා මීමැසි බඩරමැසි අදින් මලෙහි පැයටත් සුදුවක් හානියක් කොකොට වුවමනා රෝන් පමණක් හැරගෙන මී රස කරනු නිසා ..." - (මධ්‍යමිය කෝසිය සිටාණන්ගේ වස්තුව)

"යම් කොනෙක් රු අරු පස්කේදින් අවිද්‍යා ප්‍රත්‍යායෙන් රු උපද්‍යී ..." - (පටාවාරා වහන්දැගේ වස්තුව)

සද්ධර්මරත්නාවලිය රවනා කිරීමේ දී ධර්ම දේශනා ගෙවියට අවස්ථාව සලසා දෙමින් සම්භාවය ගදා රිතියකට අවශ්‍ය හාජාව හා රවනා ගෙවින්හි සුවිශේෂතා දක්වමින් තම අරමුණ ධර්මසේන හිමියන් ඉටු කරගත් අපුරු ඉහත සඳහන් කරුණු තුළින් මැනවීම් අවබෝධ වේ.

නැතහොත්,

ජාතක කතාවල ඉතිහාසය බුදුන් පහළ වීමට පෙර සමාජය දක්වා ඇත්තට විහිදී ගිය ද එම අත්දැකීම් කාලය, දේශය වැනි සිමාවන්ගෙන් තොර ව වත්මන් සමාජයට ද ගැලුපෙන සේ සර්ව සෞම්භාවන හා සර්ව කාලීන අයයකින් යුත්ත බව ඒ ඒ කතාවල නිරුපිත වරිත විමර්ශනයට ලක් කරන විට ඉතා පැහැදිලි ව පෙනී යයි. මිනිස් වර්යා රටා විශ්‍රාන්ති මිනිසා මූහුණපාන ගැටුපු හදුනාගෙන මිනිස්-පීවිතය දෙස පුලුල් දාෂ්ටියක් හෙළමින් ජාතක කතාකරුවා ගැඹුරු ඒවා විවරණයක යෙදී ඇත්තේ වත්මන් අපට ද සමාජවබෝධය හා ඒවාවත් විවෝධය ද ලබා දෙමිනි.

ලෝහය, ද්වේෂය මෙන් ම දායාව, කරුණාව වැනි මිනිස්-පරපුරේ සඳහාතිනික ධර්මතා ගෙන හැර පාමින් ප්‍රංශාවට ලක් කළ හැකි යහුණුණයක් හෝ අත්හළ යුතු දුරුණුණයක් පිළිබඳ ව ආදර්ශයක් මෙන් ම අවචාරයක් දීමට ජාතක කතාකරුවා සාමාජික වරිත නිරුපණයක දෙදී ඇති අපුරු එහි එන සැම කතාවතින් ම වාගේ දිස් වේ. මේ නිසා බුදුදහමට අදාළ ව ආගමික සත්‍ය හෝ සමාජ සත්‍ය සර්ව කාලීන ඇශ්වීමකින් යුතු ව ඉදිරිපත් කිරීමට ජාතක කතාකරුවා සමත් වූ අපුරු පහත සඳහන් කතාවල එන වරිත තුළින් අවබෝධ කරගත හැකි වේ.

සම්බුලා ජාතකයේ සම්බුලා බිජවගේ වරිතය විකාශනය වන්නේ ඇගේ සැමියා වූ සොත්මීසේන රුපුගේ වරිතය හා ගැටෙන අයුරිනි. දරුණු කුෂේය රෝගයකින් පෙළෙන්නට වූ රුපු තම පිළිකුල් ගරිය තමාට ම එපා වීම නිසා රජයැබා හා අන්ත්පුරය හැරදා වනාගත වීමට සැරසෙයි. අන් කිසිවෙකුගේ පිහිට්ව නොලබා වනාගත වීමට යන රුපුගේ සෙවණුල්ල මෙන් ඇ බිජව වන සම්බුලා, රුපු වළකා ලදීන් ඔහු සමාග යන්නේ ඇය අවස්ථානුකුල ව ක්‍රියා කරන යහපත් බිරිඳික් වීම නිසා ය. ජාතක කතාකරුවා දුකේදීන්, සැපේදීන් තම ස්වාමියාට එක ම ආකාරයකින් සලකන කළණ ගුණය සම්බුලා වරිතය තුළින් මතා ව හෙළි කරන්නේ මෙසේ ය.

"නොයෙක් බෙහෙක් සුනු බෙහෙත් පැනින් ඒ රජු නාවා, මධුර එලාඩ්ල කවා, සුවද පැන් පොවා, දඩුමැස්සේ කොඳ අතුට, මොලොක් කොට ඔහු සැතපුන කළේහ පය සෝදා මැඩි, කළ මතා උපස්ථාන කොට, පසුව තොමෝ පල වැළ කා එහි සෙයා පාර්ශවයෙහි සැතපෙන්නි ය."

සැමියා වෙනුවෙන් මහ වනයේ දුක් විදිමින් ඔහු සුවපත් කිරීමට උවටැන් කරන සම්බුලා දේවියගේ ස්වාමිභක්තිය, පති ජ්‍යේෂ්ඨය අපට වඩාත දැනෙන්නේ අද්ගතජනක රාක්ෂයයාගේ නොමතා ඉල්ලීම් හමුවේ ඇය යානාන්වීන ව ක්‍රියා කරන ආකාරයෙනි. වත්මන් සමාජයේ වුව ද බිරින්දුවන්ට මෙවැනි තත්ත්වයන්වලට මුහුණපැමට සිදුවන බව නොරහස්කි. සුවය ලබා රජ මාලිගයට පැමිණි සොත්මීසේන රුපු සම්බුලා දේවිය අමතක කොට සින් සේ හැසිරෙයි. මෙය දුරාගත නොහැකි වීම නිසා සම්බුලා සුදුමැලි ගේරයෙන් යුතු ව දුබල වේ. ඒ පිළිබඳ ව රුපුගේ පියා වන තාපසයන් ප්‍රශ්න කළ විට ඇය දෙන්නේ කවර තරාතිරමේ බිරිඳික් වුව ද සපන්නි රෝපයෙන් පෙළීම ඔවුනට ම ආච්චීක වූ ගුණයක් ලෙස හගවමිනි.

"..... දිලිදු වූ වැද හෝනා කළද් රේදික් දෙවෙනි කොට ඇති, නිවුඩ සාල් හැඹියක් පමණකුද තැනි දුඩින පුරුෂයක් තමාගේ භාර්යාවට හිත පක්ෂපාත නම් මෙබදු වූ රජ සැපතට වඩා ඒ බැගැපත් බව ස්ත්‍රීයට උතුම් වන්නේ ය."

ලෙන්ගතකමෙන් විශ්වසනීයන්වයෙන් බිරිදිට සලකන ස්වාමියා කෙරේ පවත්නා පතිභක්තිය කෙතරම් ද යන්න ඉහත ප්‍රකාශයෙන් හෙළි කරන්නේ එට සඳාතනික අයයක් එක් කරමිනි.

තව ද පාලකයා අධ්‍යමිෂ්ය වීම නිසා මිනිසුන් පමණක් නොව, සන්වග ද පිඩාවට පත්වන අයුරු ගණ්ඩින්දු ජාතකයේ එන රුපු හා පුරුෂීන් බමුණාගේ වරිත තුළින් දක්නට ලැබේ. රජතුමා දස රාජ ධර්මයට පටහැනි ව අධ්‍යමයෙන් රට පාලනය කිරීම නිසා ජනතාව දහසුත් බදු බරෙන් පිඩාවට පත් වූහ. ඒ නගරයේ ජනතාව බදු ගෙවන ලෙස අණ කරමින් තමා පිඩාවට පත් කරන රාජ පුරුෂයන්ගෙන් බෙරිමට දවල් කාලයේ වනාන්තර ගත වෙති. රී කාලයේ සොර බියෙන් මිදීමට නිවෙස් බලා එති. මේ නිසා මුවන් විදින දුක් කරදර අධ්‍යමිෂ්ය පාලනය නිසා බව ජාතක කතාකරුවා කියාපාන්නේ එය එදා මෙන් අද ද සිදුවන සඳාතනික ක්‍රියාදාමයක් ලෙසිනි.

රාජ්‍ය පාලන තන්තුයේ අකටයුතු බොහෝමයක් ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සේවයේ නිරත ව සිරින්නන්ගේ ක්‍රියාකාල මත වන අයුරු මෙම කතාවේ ඉතා පැහැදිලි ව ඉදිරිපත් කොට ඇත්තේ මෙසේ ය.

"රජුගේ අමැදහන්කමින් හා නුප්පෙනා පමණ බලිගුහනයෙන් උපද්‍රව ර දාවල් සොර සතුරු හයින් මුදා වූ දනුවුවාසිනු එම රුපුගේ සේවකයන් විසින් ගහට කරන ලදහ. තව ද මේ දෙනුවෙන් කුණුරුවන් පැහැ ඇති බාල වස්සා මරා බදු එළවීමෙහි සිරි පුරුෂයා සම උප්‍රවා ගත්තේ ය."

මෙවැනි සාපරාධි ක්‍රියා අද ද නොමද ව සිදුවන අයුරු සන්නිවේදන මාධ්‍ය තුළින් තිතර දැකගත හැකි ය. බාල දරුවන් විසින් රාජ්‍ය පාලනයේ ඇති දුර්වලතා ඉහත ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කළ පසු එය සත්‍ය සෙ පිළිගත් රුපු එට පිළියම් යෙදීමේ අදහසින් නික්ම ගියේ ය. මේ අයුරින් රජතුමාගේ අත්තනොමතික අදහස් තැනි ව ගියේ තමා ප්‍රගින් ඇයුරු කරන ප්‍රදේශලයින් සත්‍ය වසන්කොට, ගෙනයිය ක්‍රියාදාමය අවබෝධ වූ පසු ය. මෙම කුමය අද ද මෙලෙපින් ම ක්‍රියාවට තැගෙන බව ගම් මට්ටමේ නිරතුරුව ම කවර රටක, කවර සමාජයක, කවර ආගමක වුවන් ජ්වලාන වන ප්‍රදේශලයන්ගේ ප්‍රබල දුබල, හොඳ තරක ගති ගුණ, සිතුම් පැතුම් මෙන් ම කරන ක්‍රියා ද නැසිරීම් ද ජාතක කතාකරුවා ජීවමානාකාරයෙන් සින්කුල බස් වහරෙන් ඉදිරිපත් කරමින් සාර්ථක ජ්වන විවරණයක යෙදී ඇති. ඒ අනුව ඉහත කජාවස්තුවල වරිත විගුහය සඳාතනික අයයකින් යුතු ව ඉදිරිපත් කොට ඇති බව මතා ව පැහැදිලි වේ.

03. බුදුහම ජනය අතර ප්‍රවලිත කිරීමේ අදාළයින් ලියවුණු බණකතා සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදාය මෙන් ම සම්ප්‍රදායානුෂ්‍ල භාජාව ද යොදා ගනීමින් ගම්පෙළ යුතෙයේ විසු දෙවැනි ධර්මකිරීති සංස්රාජයන් විසින් සද්ධර්මාලංකාරය ලියවිණි. එන් හා පින් පල සඳහන් කිරීම් මගින් පොදු ජනය තව තවත් ආගම කෙරේ නැතුරු කරවීම කතුවරයාගේ පරමාර්ථය වී ඇත. කටර හෝ සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් සාර්ථක වීමට නම් මිනිස් ජීවිතයේ විවිධාකාර ගැටුපු හා ගාම්පිරන්වය පිළිබඳ ව ඉගෙන්වීම හා අවබෝධය ලබා දීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එවැනි ජීවිත පරිදානයක් ලබා දීමට නම් සමාජගත විවිධ මතිමතාන්තර පිළිබඳ ව ගැඹුරින් බැලිය යුතු ය. සද්ධර්මාලංකාරය ආදි සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය කානීන්හි නූතන ජීවිත විවරණය හා සැසදෙන ගුණය ඇති බව සිංහල මහා ගත්කරු මාර්ටින් විකුමසිංහයාගේ අදහස විය.

මෙවැනි තත්ත්වයන් සද්ධර්මාලංකාරයේ නොමද ව දැකිය හැකි ය. ඒ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත්තේ කතුවරයා විසින් සමාජයේ මූල් බැස ඇති යල්පැනීය ආකල්ප කෙරේ වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් යථාර්ථවාදී ලෙස කතා විකාශනය කිරීම ය. බොහෝ සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යකරුවන් මෙන් ම විද්‍යාත්‍යාචාර්ය විසින් සමකාලීනවන්, විරකාලීනවන් සම්භාවනාවට පාතු වූයේ ආවිරණක්ල්පිතයන් කෙරේ ම බැඳී නොසිට අවසාජත්වයෙන් යුතු ව තම නිර්මාණය ඉදිරිපත් කළ නිසා ය.

මෙම සාහිත්‍ය ගුන්පයේ ඇතුළත් කතා දඩිව හා ලංකාවේ පුරාණ කාලයට අයන් වන අතර දත්තීම, බණ ඇසීම, සිල් රැකීම, බුදුගුණ සිහි කිරීම, කාන්තගුණ සැලකීම ආදි ගුණාගයන්ගේ අයය විශ්වසනීවයකින් ප්‍රකාශ කොට ඇත. සද්ධර්මාලංකාරය ලියන කාලය වන තෙක් ඇති වෙනත් සිංහල පොතකින් නොලද හැකි තරමට සමාජ තොරතුරු පිළිබඳ අනේකවිධ තොරතුරු මෙම කානීයේ දක්නට ඇත. එබැවින් සමාජයේ සැම පැතිකඩික් මෙන් ම පෙෂ්දැලිකන්වයේ සැම අංගයක් ම මෙහි නිරුපණය වී ඇත. එම ස්වරුපය ඇති විමට හේතු වූයේ ගතානුගතිකන්වයට ගැනී තොවී ස්වාධීන ව කතුවරයාගේ දැජිරිය අනුව කතා ඉදිරිපත් කිරීම නිසා ය. අනීතයේ සමාජගත තොරතුරු ඇතුළත් සාම්ප්‍රදායික බණ කතා රටාව ප්‍රගතියිල් දාජ්ඡිරියකින් පළ කිරීමට රවකයා ගත් උත්සාහය සාර්ථක වී ඇති අයුරු පහත සඳහන් කතා වස්තුවල එන තොරතුරුවලින් අවබෝධ කොටගත හැකි ය.

සාලිරාජ වස්තුවෙහි තම දියණීය හික්මලීම පිළිස "එම්බල ව්‍යුඩාල කේල්ල මාගේ ගෙය කුමක් පිළිස දුෂ්‍ය කෙරෙයි ද" යනුවෙන් මව දියණීයට දොස් කි විට පුමනා දියණීය මවට "ව්‍යුඩාල කේල්ල නම් තෙපි ම ය" යනුවෙන් කියයි. එකල සමාජයේ මවකට මේ අයුරින් දොස් කිම පුළුලකාට පිළිගත්ත ද එම ආකල්පය නිශ්චිතය වන අයුරින් කතාව ඉදිරිපත් කරන රවකයා මවකට මෙසේ අපහාස කිරීම බලවත් අකුසල කර්මයක් බව පිළිගත්වමින් එම දියණීය නැවැමි (යකඩ කර්මාන්ත කරන කුලයක) ඉපිදෙන බව ඉදිරිපත් කරයි.

අනීතයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ද කුලවාදය තදින් පැවතුණි. සාලිය රාජ කුමාරයා අයෝක්මාලා නම් වූ සැබාල් තරුණීය විවාහ කර ගැනීමත්, පසු ව දුටුගැමුණු රුප පවා ඇයගේ රුප සම්පත්තිය හා ගුණගරුක බව හමුවේ කුලවාදය ප්‍රතික්ෂේප කළ ආකාරයෙන් ද සද්ධර්මාලංකාර කතුවරයා ආවිරණක්ල්පිත ආකල්ප සමාජයේ යහපැවැත්මට උවිත පරිදි වෙනස් කළ අයුරු පෙනේ.

ආරක්ෂක අභය ස්ථාවිර කතා වස්තුවෙන් ද පැරණි මතිමතාන්තර වෙනස් කරමින් දුර්ජන මිනිසාට සත්පුරුෂයකු විමට අවස්ථාව ලුගාකර දීම රවකයාගේ පරමාර්ථය වී ඇති බවට හේතු බොහෝ ය.

"එම්බා උපාසකය, ව්‍යුඩාල පරුෂ නීවගුණ ඇති යම් කිසි බල්ලෙක් සත්පුරුෂ ගුණ ඇති යමක්හුගේ පය කඩා කුයේ වී නම් ඒ මිනිසා නැවත මහුගේ පය කඩා කන්නේ නො වෙයි; ඒ පරිද්දෙන්ම දුෂ්‍ය ගුණ ඇති අසත්පුරුෂයන් කරන තරම අපරාධයක් නපුරක් කළත් උත්ට සත් පුරුෂයන් විසින් නපුරක් නො සිතා යහපතක් ම කිරීම බුදු පසේබුදු මහසට් ආදි වූ උත්තමයන් විසින් පුරුෂයා කරන ලද්දේ ම ය."

සමාජයේ යහපැවැත්මට අවකාශ වූ සාමය රැකීම පිළිස තොරුන් වහනස්සේ ලවා උපාසකයා සිත් තුළ තිබූ අසත්පුරුෂයන්ට සමාව නොදිය යුතු ය යන ආකල්පය මෙවැනි අවවාද දෙමින් වෙනස්කාට ඇත.

තව ද රාජී කාලයේ දී යක්ෂයකු ගමට පැමිණෙන බවට උපාසකයා විසින් කරන ප්‍රකාශය හමුවේ ආවිරණක්ල්පිත ආකල්ප පිළිගතිමින් හරන්තිකගේ බිජින් ඇතුළ සම්පත්මයන් පවා ඔහුට පිහිට විම ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාවේ දී අභය තොරුන් එම ආකල්පවලට විරැද්ධ ව කටවයුතු කොට සොරාට පිහිට වන්නේ බුද්ධ පුත්‍යන් සමාජ සඳාවාරයට බලපාන අම්ල ගුණයෙන් පිරිපුන් බව ප්‍රකාශ කරමිනි. මෙහි දී සද්ධර්මාලංකාර කතුවරයා ද බුද්ධ පුත්‍යකු විම තිසා සමාජයේ එල්බැගෙන තිබූ දුර්ජන අවස්ථාව ලද විට සමාජ අහිවැද්ධිය සඳහා මෙසේ වෙනස් කිරීම එතුමාගේ තිවරදී දාජ්ඡිරිය හේතුකාට ගෙන සිදුවුවකි.

ඉහත සාකච්ඡා කෙරුණු කරා වස්තු තුළින් එදා සමාජයේ මූල් බැස තිබූ ආලීරණකළුපිත ආකළුප සඳුධරමාලාකාර කතුවරයා අවස්ථාවේවිත ව මානව හිතවාදී දාශ්ටියකින් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් මානව ගුණ රාශ්ටියක් එදා ග්‍රාවකයාට මෙන් ම අද පායකයාට ද පුදානය කොට ඇත.

04. කේටිවේ යුගයේ රහනා වී ඇති හිරා සන්දේශය, කතුවරයාගේ නාමය අපුකට වුව ද සිංහල සන්දේශ සාහිත්‍යයේ විශිෂ්ට සන්දේශ කාව්‍ය නාමාවලියට ද ඇතුළත් වන්නේ ය. එසේ පායක සම්භාවනාවට පාතු වීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේවරණනාවල විවිධත්වය හා විවිධත්වයට අනුරූප වන ලෙසට උචිත කාව්‍යක්ති, නිරමාණකරණයේ දී කළියට යොදාගත් බැවිනි.

හිරා කතුවරයා මග වැනුමේ දී අරුණාලෝකය දැක ඇත්තේ අනෙක් සඳේස් කරුවන් නුදුපු අප්‍ර්‍රවිතම ආකාරයකිනි.

රඳා මුහුදු රන් මිණි කිරණින්	වෙශස්
උදා දිනිදු රඩු කැරු සිය රස	සහස්
උදා සිරසු වැනුවා මෙන් ඉදුරු	දෙස
උදා අරුණු දිසි සඳැ නොගොසින් ම	බැස

හිරු උදාවේ පළමු ලක්ෂණය අරුණාලෝකය පැශිරි යාමයි. එය කළියා දිකින්නේ උදය හිරු සිය රස් සහගුරුය මුහුදු දියෙහි ඔබ මැණික් රුම්මිය නමැති සායමෙන් වර්ණවන් කොට වෙශීම සඳහා දේ තැගෙනහිර දිසාවේ උදය පර්වත මුදුන්නේ වැනුවා සේ ය. උචිත උපමාලාකාර හාවිතය තිසා හිරු උදා වීමට පෙර දිස්වන අරුණු පිළිබඳ මැවෙන සංකලුප රුප තුළින් සොදුරු දසුන් මැවෙයි. ඒ ඒ විර්ණනයට ගැලපෙන පරිදි කාව්‍යක්ති යෙදීමට හපන්කම් දක්වන හිරා කතුවරයා සතු උත්පාදක ගක්තිය හා ස්වායත්තතාව දියකෙළි වැනුමෙන් වඩාත් හෙළි දක්වේ.

කෙළනා ලිය පියෙළුරු බිතු	ගැසෙමිනි
විදුනා රු රෙන් වැදු-වැදු	වෙශස්සිනි
සොබනා සොම් වුවනක නද	විලසිනි
රඳනා අව කිරණින් පිරි සද	වැති

අංගනාවේ ජල ක්‍රිඩාවේ යෙදෙති. ඔවුන්ගේ පියුහුරුවල හැඹි විසිවන දිය රැලිවල ජල බින්දු වැදීමෙන් වඩාත් ම මතෙන්රමු වූ මුහුණු සතුවට පත් ආකාරය රවකයා උපමා කරන්නේ අමෘත රුම්මියෙන් බලුන්නා වූ පුරුණ වන්දියාට ය. යොදාගත් උපමාවල ඇති උචිත බව තිසා ජල ක්‍රිඩාවේ යෝජු සොදුරු ලදුන්ගේ සරාගි සිතුවමක් රසික සිතෙහි සිතුවම් වේ. දිය ක්‍රිඩාවේ යෝජු ලියන්ගේ පියුහුරු හා මුහුණ ගැන කීමට අමුතු ම ආරක් යෙදීමෙන් අප සිතට පළමුක් නොව, නොතට මෙම වමන්කාර දසුන දිස්වන්නාක් වැති ය. කළියේ එම්වැට හා 'ස' කාරය තැවත තැවත යෙදීමෙන් මතුවන අනුප්‍රාසය තිසා මෙම අවස්ථාව තවත් තිවු ස්වරුපයක් ගනියි.

අප ගසින් ගසට පැන යන වදුරන් කොතෙක් දැක තිබුණ ද හිරා කතුවරයා වන වැනුමේ දී අප ඉදිරියට ගෙනෙන දර්ශනය කිසිදාන් අප නුදුපු අප්‍ර්‍රව වූ එකකි.

අතු අතිනැ 'ද ගසා ය	තුරු රෝසා ය
කෙළන් පන්දු ලෙසා ය	සහතොසා ය
පැන පැන වන තිසා ය	මග අසා ය
යන වදුරන් තිසා ය	නොවලසා ය

කළියා ගසින් ගසට පනිමින් ගස්වල අතු අතින් අදිමින් කෙළිදෙළන් කළබෙලකාරී ව හැසිරෙන වදුරු රංවුවකගේ සංඛ්‍යා දර්ශනයක් සහංද මතෙන් විතුණුය කිරීමට මෙහි එන විරිත හා එම්වැට මැනවින් ගැලපෙන අයුරින් යොදාගෙන ඇති. පන්දු ක්‍රිඩා බොහෝමයක ම වේගවත් ව හා දෙපිලකට බැඳී පන්දුව (එනා මෙහා) දුම්ම සිදු වේ. ගසින් ගසට පනින වදුරන්ගේ ස්වරුපය මෙසේ පන්දු ක්‍රිඩාවකට සමාන කිරීමෙන් වර්ණනයට අනුරූප වන අයුරින් කළ කියමන් යෙදීමට මෙම කළියා දක් වූ වාතුරුයය අගය කළ යුතු ය.

ගබ්ද රසයේන්, අර්ථ රසයේන් සංකලනයෙන් උත්පාදනය කරන ලද අප්‍ර්‍රව වර්ණනාවලින් හිරා සන්දේශය සමන්විත ය. මග වැනුමට අයත් බෙනෙතාට වර්ණනයට ලක් කිරීමේ දී හිරවා වෙත එන ලියන්ගේ ගමන් විලාසය අර්ථ හා ගබ්ද රස පුසංයේග කිරීමෙන් කදිමට කියාපාන අප්‍ර්‍රව පහත සඳහන් නිදසුන්නාගේ දැකිය ය.

නොබැඳ විදෙන වරළස මල් පිටින්	පිටින්
නොහැද කර වැ ගිලිහෙන සං පටින්	පටින්
පැහැද ත-වේත දිවැ එත ලිය වටින්	පිටින්
සබඳ නොකිට යා-ගත් බෙන් තොටින්	තොටින්

මෙහි වර්ණනයට ලක්වන කාන්තාවන් ගිරවා දුකශගත්තට එන්නේ අභ්‍යන්තරෙන් මෙහි. ඔවුන්ට තම කේෂ කළාපය බැඳ මල් ගවසා ගැනීමට හෝ ගිලිහි වැවෙන වස්තූ සකසා ඇද ගත්තට හෝ වෙලාවක් නැත. ඔවුන්ගේ ශිෂ්‍ය ජංගම විලාසය මැනවින් නිරුපණය වන්නේ ඔවුන්ගත්තයෙන් පුතු එළිවැට හා අනුප්‍රාසය දත්තන පද භාවිතය නිසා ය. අප එදිනෙනා බස් වහරේ පණ පිටින්, වටින් පිටින් ආදි පද භාවිත කළ ද මෙම ගිරා කතුවරයා මෙන් සාහිතය රසය දැනවීමට නිරුයාසයෙන් මෙලස පද ගැළපිමට හැකියාවක් තිබේ ද කියා දන සිටියේ නැත. එම පද මෙලස සහ්ලී අර්ථ නිරුපණයක් සඳහා යොදා ගැනීමට ගිරා කතුවරයා සමත් වූයේ කාව්‍ය රසය තිවු කිරීමට ආධාරකයක් වන පරිදි අරුත් කුටිකොට කිමේ කුසලතාවය නිසා ය.

රසිකයා කවියාගේ සහායකු වන්නේ සාර්ථක කාව්‍යයක් කියවීමෙනි. තම නිර්මාණය සාර්ථක වන්නට නම් ඒ ඒ වර්ණනයට ගැළපෙන අයුරින් කාව්‍යක්ති ඒ තුළ ඇතුළත් විය පුතු ය. ගිරා කතුවරයා ඉහත කි වර්ණනා තුළින් රසිකයාට ඒ ඒ අවස්ථා, වසතුන් දක්නට සලස්වයි. මෙසේ විවිධ කාව්‍යක්ති ඔස්සේ තම කවි කුසලතාව ප්‍රදර්ශනය කිරීමට සමත් ගිරා කතුවරයා ප්‍රතිඵාපුරුණ කිවියෙකි.

05. කතුවරයු නවකතාවක් රචනා කරන්නේ තමාගේ අත්දුකීම්වලට ගොදුරු වූ ප්‍රවාත්ති හා ප්‍රද්ගලයන් ද ආශ්‍යයෙනි. යම් කිසි දේශයක පරිසරය හා සමාජ සංස්කෘතික පසුවීම හඳුනා ගැනීම සඳහා වරිත හා සිද්ධි නිරුපණය අත්තවයා වේ. එපමණක් නොව, නවකතාවේ විකාශනය වන වරිතවල මුලින් දක් වූ ගුණාංග හා පසු ව දක්වන ගුණාංග අතර තර්කානුකළ සම්බන්ධයක් තිබිය යුතු ය. එදිරිවිර සරවිතන්දයන් විසින් රවිත මළගිය ඇත්තේ නවකතාවේ වරිත හා සිද්ධි නිරුපණයට ජපන් පරිසරය හා සමාජ සංස්කෘතික පසුවීම ඉවහල් වූ අපුරු මුළු නවකතාව පුරා ම දැකිය හැකි ය.

මළගිය ඇත්තේ නවකතාවෙන් සමස්ත ජපන් සමාජය ම නිරුපණය නොවන අතර, නොරිකා සං හා බැඳුණු ආර්ථික මට්ටම තරමක් පහළ සමාජයක් ගැන මෙහි කියවේ. දෙවන ලෝක ප්‍රද්ධියෙන් පසු අමෙරිකානු බලපැම් හේතුකොට ගෙන ජපන් නාගරික සමාජය මහත් වෙනසකට හාජනය විය. මේ නිසා ජපන් කතුන්ගේ වර්යාවන් ද කුමයෙන් පිරිහි ගොස් ඇති අපුරු රචනයා විස්තර කරනුයේ මෙසේ ය.

"පාරම්පරික ජපන් ස්ත්‍රීන් ඇඩ්බුකි කළ ආචාරයිලය ඔවුන් කුළ ද දක්නට ලැබෙන තමුන් දන් ඔවුන් ඒ ආචාරයිලය වෙළඳ බඩුවකට හරවා ගෙන ය. එය මතුපිට පෙනෙන ඔපයක් පමණි. ඇමෙරිකානු හේවායන් රචනා මුදල් ගසා කුමට පුරුදු වූ ඔවුන්ගේ යටි හඳුය අනුකම්පා රහිත ය. ඔවුහු මූණිවාවට නොයෙකුන් දේ කියා මබ ලවා වියදම් කරවයි ඔවුන් මධ්‍යි සාක්ෂු අතපත ගා සිස් කරන්නේ නැත. ඒ කටයුත්ත ඔවුහු මබ ලවා ම කරවති."

ජපන් කතුන්ගේ ඉහත දක් වූ හැසිරීම් රටාවෙන් කියවෙන්නේ ඔවුන් තම ජ්විත සටන ජය ගැනීමට පොරාණික සාරධිරම්වලට පටහැනි ව ක්‍රියා කරන බවයි. සරවිතන්දයන් කවර රටක හෝ කවර දේශයක වූව ද මෙවන් පරිවර්තනයක් විය හැකි බව විශ්වසනීයන්වයක් යුතු ව ඉදිරිපත් කිරීම නවකතාවේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇතු.

කියෝතේන්නි දී දෙවන්දෙරා සංට හමුවන මමෙවාකාගේ වරිතය දෙවන්දෙරා සංගේ වරිතය පෝෂණය කිරීමට ආධාරකයක් වන්නා සේ ම එදා ජපන් සමාජයේ සිටි අඩිසරුදියන් ගැන ද, එය රකියාවක් ලෙස පැවැති බව ද අනාවරණය කරයි. මේ අනුව පරමාණු බෝම්බවලින් පමණක් නොව, එට පසු ව පැමිණී අමෙරිකානුවන්ගේ බලපැම් නිසා ද ජපන් සමාජය හා සංස්කෘතිය පිරිහිම්ව පත් වූ බව එනම්, ගණිකා වෘත්තිය සමාජගත වූ බව මින් පැහැදිලි ය.

නොරිකා සං සමග දෙවන්දෙරා සං විවිධ ස්ථානවල සැරුසරමින් ගෙවූ අවස්ථා හා සිද්ධින් ඔස්සේ ද සරවිතන්දයන් ජපන් සංස්කෘතියේ සාම්ප්‍රදායික සිටින් විටින් ම ආගමික විශ්වාසයන් ද පායිකයාට මැනවින් අවබෝධ කරන්නේ ඒ හා බැඳුණු සිද්ධින් යථාර්ථවාදී ව පළ කරමිනි. නොරිකා සං ඔවුන්ගේ ඉෂ්ට්‍ර දේවනාව ලෙස සලකා ඇත්තේ "කත්නොන්" වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන අවලෝකිත්වයන් බව පහත සඳහන් අවස්ථාවන් පායිකයාට මනා ව පැහැදිලි වේ. දෙවන්දෙරා සං නැවත තෝකියෝවට පැමිණී අවස්ථාවේ මසාකාවලින් ගෙනා "මක්කාමි" නම් වූ රසකැවිලි වර්ගයක් නොරිකා සංට දෙන විට නොරිකා මෙසේ පවසන්නී ය.

"ඉස්සේල්ල තාත්ත්වට දීල හිටිමු ද? යමු තාත්ත්ව බලල එන්න."

තොරිකො පවසන මෙම අදහස අනුව විශේෂ කැමක් තිබයට ගෙනාවිට පළමුවෙන් ම එය පූරා කරන්නේ තමාගේ මිය හියා වූ පියාණන් වෙනුවෙන් බව මෙම කියමතෙන් පායකයාට හැගෙයි. මෙසේ මළවුන් පිදිමේ සිරිත එදා සමාජයේ පැවැති බවට මෙම අවස්ථාවෙන් පමණක් තොව, තවත් බොහෝ සිද්ධි හා අවස්ථාවලින් ජපන් සමාජ සංස්කෘතියේ ආගමික අංශය සියුම් ලෙස විවරණය කිරීමට රචකයා සමත් වී ඇත.

නාට්‍ය, විතු ආදි කළා අංශවලට වැඩි නැඹුරුවක් දක්වන ජපනුන් ගිනි පෙට්ටිය, තේ කෝප්පය ආදි තමා පාවිච්ච කරන්නා වූ ඉතා කුඩා දේශකට පවා මතා හැඩතල යොදා විසිනුරු සිතුවමින් වර්ණවත් කරනු ලබයි. එපමණක් තොව, සෞන්දර්යයන් යුත් පරිසරයක ජ්වත් වීමට නිතර ම උත්සාහ කළ බැවින්දේ කඩයක, සාප්පුවක, බොජුන්හලක ආදි සෑම තැනක ම මතා ඇති සෞන්දර්යය නිසා ඉන්දියන් ප්‍රබෝධයට පත් වන බව රචකයා පවසයි.

"කොතරම් යන්තු පාවිච්ච කළත් තමා ගනුදෙනු කරන්නේ මැශින් සමග තොව, මනුෂ්‍යයන් සමග ය යන හැඟීම කෙනෙකුට ඇති වේ."

දෙවෙන්දාරා සං හා තොරිකො සං අතර සම්ප සඛ්‍යාචාර්යක් ඇතිකරලීමට ආපන ගාලාවල තිබූ වලත්තාර පරිසරය බෙහෙවින් ම හේතු විය. ස්වභාව ධර්මයේ අසිරිය මවන සකුරා මල ආදරයේ සංකේතයක් ලෙස නම් දරයි. එය ජපන් සංස්කෘතියට ආවේණික වූව ද එයින් සමස්ත ලෝකයේ ම පායක සින් තුළ ප්‍රේමණිය හැඟීම ජනනය කිරීමට සරවිවන්දුයන් සමත් වී ඇත්තේ දෙවෙන්දාරා සං හා තොරිකො සං අතර ඇතිවන ප්‍රේම වෘත්තාන්තය තුළිනි.

මෙසේ බලන කළ කිනම් රචක, කිනම් ජාතියක, කවර යුගයක මිනිස්න්ගේ වූව ද රසවින්දනයට මෙන් ම ජීවාච්චවලෝධය හා සමාජවලෝධය ලැබීමට උවිත පරිදි "මළගිය ඇත්තේ" නවකතාව සාර්ථක ව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වරිත හා සිද්ධි නිරුපණයට ජපානයේ පරිසරය හා සමාජ සංස්කෘතික පසුවිම සරවිවන්දුයන් විසින් මැනවින් යොදාගෙන ඇත.

06. කුමන කෙටිකතාවකට වූව ද පූවියේ අත්දුකීමක් පාදක වේ. එය සාර්ථක වීමට නම් රචකයා කැමති දාජ්‍රීකෝණයකින් එම අත්දුකීම අපුරුත්වයකින් නිරමාණය විය යුතු ය. සිංහල කෙටිකතා සාහිත්‍යාංශය පෝෂණය වීමට බඩි. ඒ. සිල්වා ආදි මුල් කෙටිකතාකරුවන් දායක වූ අතර, එය සාර්ථක ව අදානන යුගය කරා ගෙන එමට රචකයේ බොහෝදෙනෙක් දායක වූහ.

මෙහි දී සාකච්ඡා වන්නේ තුනන කෙටිකතා රචකයන් කුටුම් ජ්විතයෙහි සංකීරණ ස්වභාවය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට ගන්නා ලද උත්සාහයයි. මාර්පින් විකුමසිංහයන් ගැමි ජ්විතයේ පවත්නා යාති සම්බන්ධතා හා ඉන් පැන තැනැගෙන යුතුකම් ද මෙම ලබාදියාව නිසා පවුල් ජ්විතවල හටගන්නා ගැටපු ද "මුදියන්සේ මාමා" කෙටිකතාව තුළින් පායක හමුවට ගෙන එයි.

අද මෙන් එදා ද අප රටේ බොහෝදෙනා තත්ත්වයට හා නිලතලවින් ලැබෙන බලයට ගරු කළහ. මෙම කතාවේ ද නගරයෙහි වසන මුහන්දිරම් ගමේ ද තම සම්පතම තැදැයේ සිරිති. ඔහුගේ සහෝදරිය වන කෘතර හාමින් ආර්ථික ප්‍රශ්නවලින් ද, තම දියණීයන් දෙදෙනාගේ විවාහය පිළිබඳ ප්‍රශ්නවලින් ද පිඩාවට පත් ව සිරින වරිනයකි. අයගේ එක ම ආගාව වූයේ නගරයේ සිරින සොභායුරාගේ ආධාරයෙන් තම දුවට නිලධාරියකු විවාහ කොට දීමට ය. කෘතර හාමින්ගේ ලොකු දියණීය වන සේපාලිකාට වයස අවුරුදු තිහක් වනතුරුන් විවාහ වීමට තොහැකි වූයේ මුදියන්සේගෙන් කැමැත්ත ගැනීමට බලා සිරි නිසා ය. එබැවින් අය බාල දුව මාමාගේ ගෙදර තතර කරන්නේ හොඳ විවාහයක් බලාපොරොත්තුවෙති. තම දියණීයට විවාහ යෝජනාවක් ආවිට ඇය පවසන්නේ මෙවන් වදන් ය.

"මුදියන්සේ රාජ්‍යාලිමිගෙන් අහලා කියන විධියකට මිනැ කොයි එක වූණත් කරන්න."

"ඒ මෙයා තම් හැඳුණේ එගොල්ල ප්‍රශ්නය. මෙමාතුනිත් ඒ ලමයට සළකන්නේ දුවෙකුට වශේ. මංගල්ලේ වූණත් කරන්න වෙන්නේ මෙහෙ නොවී. මුදියන්සේ රාජ්‍යාලිමින්ලයි ගෙදර."

අය මෙසේ පුරසාරම් දෙවුව ද මුහන්දිරම් ඒ ගැන සොයා බැලීමට කාලයක් තැන. ඔහුගේ පවුලේ දරුවේ පියාගේ අප්‍රතිත තත්ත්වයට යුරුවීමට පියානෙෂ් වාදනය හා ඉංග්‍රීසි කතා කිරීමට කාලය යොදවති. මුහන්දිරමිගේ බැවිදාට පැමියා හා කතා කිරීමට පවා ටෙලාවක් නැති වූව ද සැම්බුද්‍යාගේ සමාජ ජ්විතය ඉහළින් තැබීමට ඇය නිතර වෙහෙසයයි. මුදියන්සේට, ඔහුගේ පවුලේ අයට හෝ කෘතර හාමින් ඇතුළුත් දරුවන්දුයන් ඉටු වීමට පෙර මුදියන්සේ මිය යයි.

මෙසේ මුදියන්සේ තනතුරු පසුපස හඩු යාම නිසාත්, කළුතර හාමිනේ ගර්වය හිසට නගාගෙන දියණීයන්ගේ විවාහ කටයුතු කළේ දුම්ම නිසාත් ඒ ඒ පවුල් තුළ අසහනයට පත් වූ සාමාජිකයින් ගැන කියාපාමින් පවුල් ද්‍රවියේ සංකිරණ හාවය මාර්ටින් විතුමසිංහයන් සාර්ථක ව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

කෙටිකතාව රසිකයාට ආස්ථාදය ලබා දෙන යථාර්ථවාදී නිරමාණයක් විය යුතු ය යන්න වඩාත් සැලකිල්ලට ගන් රංජිත් ධර්මකිරිතිගේ "පුද්ධාගාරය යට" කෙටිකතාවෙන් ද ඉහත කි පවුල් සංස්ථාවේ ගැටුප්‍රකාරී ස්වභාවය මැනවීන් තිරුපණය වේ. රචකයා තමාට වඩාත් සම්පූර්ණ අත්දුකීම් ස්වතිය නිරමාණ කුසලතා පළ කරමින් අපුරුව ලෙස ඉදිරිපත් කරයි. මුදුන් මැරිමට මුහුදු ගිය පියා මරණයට පත්වීම නිසා අන්න අසරණ වූ දුරියකගේ සානුකම්පිත ජ්විතය මෙම කතාවෙන් ගැයුරින් කියාපායි. එමෙන් ම දිවර පවුලක බේදවාවකය වරිත කිහිපයක් ම පාදක කොට ගෙන කියාපාන අතර, අව්‍යෝගී මත ජ්වත්වන මැද පත්තියේ කුවුම්බ ජ්වතිය ද මෙහි විවරණය වේ.

කථිකයා සමන්තිකාගේ මිත්තණීයගෙන් අසන පැනයට ඇ පිළිතුරු දෙන්නේ මෙසේ ය.

"ඒකි වෙත මිනිහෙක් එක්කලා පැනලා ගිය නොවැ. දේ අවුරුද්දකටත් වැඩියි. උග් ඉස්සර අපේ පුතත් එක්කම මුදු ගිය එකෙක් තමයි. දේ මත්ත මත්තාරම් අහ පදිංචිවෙලා ඉත්තවය කියලා ආරංචියි. ගිය යකා ගියාවේ."

තත්කාලීන දිවර පවුල් පමණක් නොව, වත්මන් දිවර පවුල්ල සාමාජිකයින් වැඩිදෙනෙකු මෙවත්. තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන බව පායිකයාට මැනවීන් අවබෝධ වන ලෙස කියාපැම සඳහා දිවර පුරාවට අදාළ බස් වහර ද කතුවරයා විසින් මැනවීන් හාවිත කොට ඇත.

අදාළතන කෙටිකතාකරුවන් අතර උපන් හැකියාවකින් හෙබි දායාසේන ගුණසිංහ පීඩිත පත්තිය වෙත වැඩි අවධානයක් යොමු කොට මවුන්ගේ අසරණකම, දුක බලලෝහින්ගේ අපුක්තිය, අසාධාරණය හේතු කොට ගෙන තව තවත් අගාදයට යන ආකාරය "මාවතේ දරුවේ" යන කෙටිකතාවෙන් කියාපාන්නේන් මවක පියෙකු ගැන හෝ අව්‍යාපි ගැන හෝ තිවහනක් ගැන හෝ නොසිතන දරු කැළක් පාදක කොට ගෙන ය. එම පසුවීම තුළ ම නිල බලය, මැර බලය යොදා ගතිමින් අහිංසකයන් පෙළන බලපුළුවන්කාරයින්ගේ පවුල් තොරතුරු ද යථා තත්ත්වයෙන් කියාපැමට ගත් උත්සාහය සාර්ථක වී ඇත.

"දරුවන්ගේ දෙමළවිපිය - වැඩිහිටියන්, එදාවේල සරිකර ගන්නට හිය කැන්වල ම ය. ඔවුන් නැවත කියට ආපසු ඒ ද යන්න මවුන්ගේ ජ්විත තරමට ම අවිනිශ්චිත ය. ඉන් සමහර දෙනා යළි පැමිණෙන්නට දින දෙක තුනක්, සතියක් දෙකක්, මාස කිහිපයක් හෝ වසර ගණනාවක් ගතවන්නට ද ප්‍රාථමික. ඇතැමකු යළි නාවාත් ඒ ගැන ද ප්‍රදුම විය යුතු නැතු."

දෙමළවිපියන්ගේ උතුසුමක් හෝ හවිහරණක් නැති ව මහ පාරේ දිවි ගෙවන මෙම දරුවන්ට ගෙවන්නට වී ඇත්තේ අන්න අසරණ දිවියකි. මේ දරුවන් අයත් කුවුම්බය විසින් ගිය එකකි. කෙතෙක් පිඩාකාරී දිවියක් ගෙවුව ද මෙම දරුවන් ඉහළ පැලැන්තියේ දරුවන් කෙරෙහි රෝම්පාවක් හෝ වෙටරයක් නොද්ක්වන්නේ මවුන්ගේ ජ්විතවලට දුක හොඳට පුරුෂුරුදු නිසා ය.

"මෙන්න බොලේ බබෙක් වැස්සට තෙමෙනවෝ..."

මේ අසරණ දරුවන් බලපුළුවන්කාරයින්ගේ දරුවකුට ආමන්තුණය කළ අපුරුදී ඒ. කැමට යමක් ලබා ගැනීම මිස ඔවුන්ට හෝ ඔවුන්ගේ දෙමාපියන්ට වෙනත් අපේක්ෂාවන් නැති සේ ය.

එහෙත් ප්‍රාථි බෙබිගේ පියා මාවතේ නොදරුවන් දෙස කේපයෙන් බලමින් කරන ප්‍රකාශය විශ්වසනීයන්වයෙන් රචකයා කියාපාන්නේ මෙසේ ය.

"මළ යක්කු...! අද ය මේ ඕනෑරි ජේලියට හිනි කියවන්ඩ මිනු..."

මෙසේ 'මාවතේ දරුවේ' කෙටිකතාව තුළින් විදි දරුවන්ගේ ජ්විත ස්වභාවය යථාර්ථවාදී ව විවරණය කරමින් ආර්ථික මට්ටමෙන් ඉහළ සමාජයේ හරපුන් හා යුදන ගති මෙන් ම ඔවුන්ගේ පවුල් සංස්ථාවේ ඇති ව්‍යාප බව, ප්‍රසු ආටේපය මැනවීන් ඉදිරිපත් කිරීමට රචකයා පෑ දස්කම් අගය කළ යුතු ය.

ඉහත දක්වූ කෙටිකතා තුනෙන් ම එකිනෙකාගේ කුටුම්බ ජීවිතයෙහි පවත්නා සංකීරණ ස්වභාවය පාඨක මනසට හසු කොට දීමට කතුවරුන් ගත් උත්සාහය සාර්ථක වී ඇත.

07. නුතන කළින්ගේ විෂය පරියට සමාජ සංස්ථාවන්හි විෂමතාවය නිසා හටගත් දෙදිම, යුද්ධයේ බිභිපුණු බව, සංකීරණ සමාජ ගැටලුවලට මූහුණ දෙන ගැහැණිය, දරිද්‍රාවය නිසා කුටුම්බ දිවියේ මත්තුන දුක්ඛ දෙම්නයේ මෙන් ම ඉහළ ස්ථරයන්හි ජීවිතවල මතුපිටින් පෙනෙන පුබ විහරණය යනාදී කාලීන ගැටලු රසක් පාදක වී ඇත. ඒවා සර්වකාලීන ගුණයෙන් යුතු නිර්මාණ සේ ඒ ඒ කළියා ලද පුද්ගල හා සමාජ අත්දුකීම් ඔස්සේ මානව හිතවාදී දෘශ්‍යකින් ප්‍රතිනිර්මාණය කොට රසික හමුවට ගෙන ඒම රසිකයින්ගේ තොමද පැසුමට ලක්විය යුත්තකි.

විමල් දිසානායකයන් "පිතාත්වය" නම් කළි පන්තියෙන් තමා ලද අත්දුකීම් පිළිබඳ ව නිරවුල් හැඟීම ඇති කරලමින් රසික මත්තාවයන් පුබුදුවාලීමට සමත් වේ. පියකු විසින් තම දරුවන්ට රකවරණය ලබා දීම මෙම නිර්මාණයේ තේමාව වී ඇත. වගකීමක් ඇති පියකු ගැන කීමේ දී කතුවරයා යොදන ලද 'පිතාත්වය' යන පදය බස හැසිරවීමේ දී රචකයා ලද නිපුණතාව ප්‍රකට වේ. කළියා තම අදහස පරික්ල්පනයට ලක් කරන්නේ ආවර්ශනයක ස්වරුපයෙනි. එදා සමාජයේ දරුවන් වැඩිදෙනෙකු වින්දා වූ අත්දුකීමක් පසක් කරමින් ගිගුරුම් සහිත මහ වැස්සක විදුලි කෙටිම ගෙනහැර පාන්නේ පියකු සතු දාරක ප්‍රෝමය මත්තාකාට දක්වමිනි.

වියපත් වූ ආකාෂය මේ කුඩා පිටුපස	සැයවෙයි
නයි පොලොංගු වාගේ ගනදුර අප සිරුරේ	එල්ලෙයි
දෙදරවමින් මිහි මධිල ම ගොරතර හෙණ හඩා	පැකිරෙයි
ලේ කැවරුණු කශපත ඇති විදුලිය පැන පැන	දුව යයි

කළියා තම අත්දුකීම් කියාපැමට උවිත හාඡාව, ආකානිය තෝරා ගැනීම හා තවතාවයකින් ඉදිරිපත් කිරීම නිසා රසික සින් මෙම අවස්ථාව මැනවීන් සිතුවම් වේ.

ගෙරවිලි හඩටත්, විදුලි කෙටිමටත් මහන් සේ බියට පත්වන දියණිය තම පියාගේ රකවරණය පතා ඒම කළියා විසින් ව්‍යංගයෙන් යුතු ව ප්‍රකාශ කරන්නේ පියකු සේ ද දරුවකු සේ ද තමා ලැබූ අත්දුකීම් සිහිගන්වමිනි.

සුහු ව මෙවත දිව අවුදින් මා ඇකෙයේ හිස	සගවෙයි
අවට ලොවීන් බේරා ගන්නා ලෙස ගොජ බසින්	යදියි

දුව සනසන පියාගේ පෙළුරුෂය හා අහිත බව අර්ථ, ගබඳ රස සුසංයෝගයෙන් කිමිට කියාපැමට කළියා සමත් වන්නේ යොදාගත් බස් වහරේ ගාම්පිරත්වය ද හේතු කොට ගෙන බව පහත පැදි ජේලිවලින් මතා ව පැහැදිලි වේ.

බිය තොවන්න දියණිය ඔබ සිරිනු මැනවී තොවී	සසල
තෙදියත නැතු කළ සක්විති රජ කෙනෙක්ම් යුතු තෙද	බල

කුඩා අවධියේ මාපිය තුරුලේ ලෙන්ගතු ව වෙශයන දරුවෝ විවාහ වී රකියාව හෝ වෙනත් හේතු මත තම දායාබර මවිපියන්ගෙන් ඇත් වෙති. මෙම හේතු දහමට ඔවුන් ද මූහුණ දෙන විට පිය සෙනහස මතු වී එයි. දරුවන්ගේ සින් ප්‍රකම්පනයට පත් කරන මෙම අවස්ථාව සමස්ත දාරක සමාජය දුනුවත් කරමින් කළියා මානව හිතවාදී දෘශ්‍යකින් බලන අපුරුව පහත කළි පදනයන් මොනවට හෙළි වේ.

"මේ සති අන්තය කෙලෙසින් හෝ මා යා යුතු ගමට"

දිනෙන් දින වර්ධනය වන සමාජ අරුබුදයන්ගේ සංකීරණ හාවය වඩාත් තීවු ලෙස බලපාන්නේ ගැහැණියටයි. දායාස්ථානියන්ගේ මෙසේ පරීභානියට යන සමාජය ගොඩැනීමට අවශ්‍ය ආධ්‍යාත්මික ගක්තිය හා සෙන සලසන්නට මානව හිතවාදී ව නිර්මාණය කොට ඇති "එනෙර සිය පොඩි දුවට" සර්වකාලීන අගයකින් පිරිපුන් බව මැති කාලයේ සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් යුතු "මව හා දියණිය" හමුව තුළින් ද සතාප වී ඇත.

වැහැරී හිය උකුලේ නැත
 සුව යහනක් සැදුණේ
 වියලි හිය දෙතනේ නැත
 කිරී බිඳුවක් එරුණේ
 කප පවතින තුරු නොතිමෙන
 සුපුමෙන් සමුගැනුණේ
 හිරු ගිලිහෙන මොහොතක තුරු
 මග අධිනත රුදුණේ

තම ලෙසින් උපන් දරුවාට කිරී පොදක් දී සහසන්නට තරම්වත් නැති අම්මා මහමග දරුවා දමා යන්නේ කළේපාත්තය තෙක් ම නොතිවෙන දුක් ගින්නකට හසුවෙමිනි. දුප්පන් පොහොසන් සේද්‍යකින් තොර ව සමස්ත මවිවරුන්ගේ පමණක් නොව, මෙම පැදි පෙළ කියවන කවර හෝ සිතක් තුළ වුව ද ප්‍රකම්පනයක් ඇති කරලුම්න් සමාජ අසාධාරණයේ බේදවාවකය කවියා පවසන්නේ කරුණාහරිත හදවතකිනි. පෙරදිග රටවල පවත්නා වූ පුරුෂේන්තම සමාජයක ඇති බිහිපුණු බව මෙන් ම දිලිඹ බව ද අනාථ දරුවන් බිහිවීමේ බලවත් ම සාධකය ලෙස කවියා අපට පෙන්වා දෙන්නේ මව සෙනෙහසට අවමානයක් නොවන ලෙස මානව දායාවෙති.

දරුවන් ඇස කදුළින් ලය
 උණුවන මිනිසුන්නේ
 සරණීන් ලොට කොතුනාක වුව
 සැනෙහන් දියණීයනේ

රසික සිත සුවපන් කිරීමට තරම් මෙම කවී පද පේළී ප්‍රමාණවත් වන්නේ කොයි රටක හෝ කාගේ පිහිටින් හෝ මේ දරුවා සුවිත මුදිත ව ජ්වන් වෛවා! යන මවගේ සිතිවිල්ල හා බැඳීමෙනි. කවියා ලද සමාජමය අත්දුකීම මෙසේ මානව හිතවාදී දාශ්ටීයකින් සාර්ථක ලෙස ඉදිරිපත් කොට ඇත.

පෙළද්‍රලික අත්දුකීමක් තේමා කොට ගෙන කෝ. ආනන්ද හිමියන් විසින් රවිත "ගුරු පියාණන්දී" අතිනාවර්ජනයක ස්වරුපයෙන් ඉදිරිපත් කරන්නේ රසික හදවතට කරුණා රසය ජනනය කරමිනි. කතුවරයාගේ දාශ්ටීය වී ඇත්තේ බොද්ධ ආකළේප හා ගළපමින් ගුරු තුළිකාව විමර්ශනය කිරීමට ය. ගුරු හිමියන්ට තමා දරුවෙකු හෝ යාතියකු නොවුව ද එතුමා තමාට දරු සෙනෙහසින් සැලකු සැබෑ පියකු බව කෝ. ආනන්ද හිමියන් ස්වකිය පදා නිරමාණයෙන් රසිකයන් හට කියාපායි.

"සම්දුන් හැර පියෙක් නැතු මෙත් සිත පැව"

ආ බාල වියේ පැමිණී තමාට ගුරු පියා කෙතරම් ලෙන්ගතු වී ද යන්න සනාථ කිරීමට "සකස්කඩ්" ආදී පොන් කියවදී කන මිරිකීම් ආදී සුළු දැඩුවම් දුන් සැටිත්, ගුරු පියාණන් දනකට හෝ පිරිතකට වඩින විට පොඩි නම දාය නොකර ඉන්න යැයි කියා හිස අත්තාන අයුරුත් කවියා කියාපාන්නේ කුඩා සාමණේර හික්ෂුවකට තම උපාධ්‍යායන් වහන්සේගෙන් ලැබෙන සෙනෙහස කාව්‍ය නිරමාණයට මානව කුරී කරමිනි.

ලද යළි බවෙක ගුරු පිය සිසු දරු උපත
 විද සැනෙසෙමුව එකවර සුන්දර සැපත

බොද්ධ හික්ෂුන්ගේ ඒකායන බලාපොරොත්තුව නිවන් සුවය බවත්, මේ ආත්මයේ තමා තනිකාට ගුරුතුමා ගිය ද යළි ආත්මහවයක අද මෙන් ම ගුරු සිසු වශයෙන් උපත ලැබ සුන්දර වූ සැපත හෙවත් නිවන් මගට පිවිස සැනෙසෙමු යැයි සිසුනම කරන ප්‍රාර්ථනය ගුරු පියෙකුට පුද්න උදාරතම පැනුමකි. කෝ. ආනන්ද හිමියන් මානව හිතවාදී දාශ්ටීයකින් තමා ලද අත්දුකීම මැනවින් ප්‍රතිනිරමාණය කොට ඇත.

ඉහත සඳහන් නිරමාණ තුළින් පුද්ගල හා සමාජ අත්දුකීම නිරුපණයෙහි ද මානව හිතවාදී දාශ්ටීයකින් යුතු ව තුතන කිවින් කාව්‍යකරණයේ යෙදී ඇති අයුරු මැනවින් ප්‍රකට වේ.

08. ප්‍රේක්ෂක සිත් තුළ කුණුහලය දනවමින් නාට්‍යය කෙරෙහි ආකර්ෂණය වන අවස්ථා නාට්‍යවිත අවස්ථා ලෙස දැක්වීය හැකි ය. රත්නාවලි නාට්‍යය ද විකාශනය කෙරෙන්නේ මෙම නාට්‍යවිත අවස්ථා ඔස්සේ ය.

ඩ්‍රි හර්ජදේවයන් උදයන වරිතය නිරුපණය කොට ඇත්තේ නිදහස පිය කරන ශාඛාරයට ලොඝ් වූ රාජ්‍ය පාලකයකු ලෙසිනි. එසේ වුව ද ජනතාවගේ යහපත අගය කළ ඔහු රජ පෙළපතේ කුල සිරින් ද මැනවින් ආරක්ෂා කළේ ය. වාසවදන්තා බිසව සමඟ ආදරණීය ස්වාමියකු ලෙස බැඳී සිටින උදයන රජ සාගරිකාගේ හා පුස්ංගතාගේ කතාබන හෙළිදරවි කරන සැලැලිහිණියාගේ කීම් අසා සාගරිකා පිළිබඳ කුණුහලයෙන් පුක්ත වන්නේ ය. එම ඔහුල වැඩිවන්නේ සාගරිකා විසින් අදින ලද සිතුවම් පුවරුව රජට දීමට විදුෂක ප්‍රමාද කරන නිසා ය.

"කෝ කෝ බලන්ධ යැයි රජ සතුවින් අත දිගු කළ ද, බැ පෙන්නන්නේ නැ, ඒ රජගේ රුපෙන් මේකෙ ඇදල තියෙනවා. ඒ වගේ ලස්සන තරුණීයක් කැළුගක් නැතුව පෙන්නන්න බැ..."

මෙම අවස්ථාව නාට්‍යයට පුදුසු ලෙස ඉදිරිපත් කරනවා පමණක් තොව, ප්‍රස්ථි ස්වරුපය ද ගෙන දේ. මෙහි ද සිදුවන දේ දැනගැනීමට ප්‍රේක්ෂකයාට ඉවසුමක් නැති තරම් ය. රජ සිතුවම් පුවරුව උදුරාගෙන විශ්මිත වී තම අදහස් පළ කරන්නේ රජට මෙන් ම ප්‍රේක්ෂකයාට ද ඇය කවුරු ද කියා දැනගැනීමට වඩ වඩා ආගාව දනවමිනි.

කුණු සිරියෙන් පසු කළ	සිරිලන්දු
මා කෙරෙහි ම නිති ප්‍රේමය	රත්දු
මා හද මානස විලැ ලොබ	බැන්දු
කවුරුද හසයන වන් මේ	ලන්දු

සිරුරේ සෞඛ්‍යවන් ක්‍රියා කාන්තාව ද පරාජය කළ, මගේ හදවත තමැති මානස විලට ආගාව දක්වන හංස දෙනුවක් වැනි මේ ලද කවුද? රජගේ මේ පුකාශයෙන් ප්‍රේක්ෂකයා ද සාගරිකා දැකිමේ ආගාවන් බලා සිටියි. සාගරිකා වෙස්වලා ගෙන තමා වෙත ගෙන්වා ගැනීමට යැවු වසන්තකගේ ප්‍රමාදය දුටු රජ තම සැකය මෙසේ පුකාශ කරයි.

"..... මොකද තව වසන්තක නැත්තේ? මේ රහස දේවිය දැනගෙනවත් ද?"

රජගේ මෙම සැකය ප්‍රේක්ෂකයා තුළ ද පහළ කරමින් ඉදිරියට වන දේ දැක ගැනීමේ ආගාව තව තවත් වැඩි වේ. සාගරිකා එක් ව ආ පුවත අසන් ම රජ මහන් ප්‍රිතියට පත් වී "කෝ? කෝ? කොහොද ඉන්නේ?" යැයි අපයි. මෙම කෙටි පුකාශ වුව ද නාට්‍යවිත අවස්ථා මැවීමත්, කරාව විකාශනයටත් මහන් පිටිවහලක් වේ. රජ සාගරිකා යයි සිතා ඇය වර්ණනා කරමින් එම වන්නේ තම බිසව වන වාසවදන්තා වෙත ය.

සුප්‍රන් සඳවන් උවන දෙවටෝර
රණ කදන් බඳු සුන්දරය
අතුල් කළ රත් උප්ල් පෙකි සේ
දුටු දන් මත මත් කරයි
පුන් පයෝධර දාරියේ - මත් රගත් සිරියාවියේ

සාගරිකාගේ පහස විදිමේ ආගාවන් සිටින රජට දත් අත්වන ඉරණම දක්වලා ගන්තට ප්‍රේක්ෂකයා මේ අවස්ථාවේ ඉවසිල්ලක් නැති ව බලා සිටින්නේ වාසවදන්තා කෙරෙහි අනුකම්පාව ද යොමු කරමිනි. රජ අනුරාගයෙන් මුසපත් ව සාගරිකා යැයි සිතා තම බිසව වැළඳ ගැනීමට සුදානම් වෙත් ම වාසවදන්තා බිසව විසින් කරන පහත සඳහන් පුකාශය අති සාර්ථක නාට්‍යවිත අවස්ථාවකි.

"රජතුමති, මම ද සාගරිකා? සාගරිකා ගැන ම හිත හිතා ඉන්න ඔබට සේරම පේන්නේ සාගරිකා වගයි."

මේ වදන් අසා තැතිගත් රජ සමාව දෙන ලෙස ඉල්ලමින් බිසවගේ දෙපා මුල වැද වැටෙයි. මින් ඉදිරියට ද ප්‍රේක්ෂක කුණුහලය දනවන අවස්ථා අතර අන්තාපුර හින්නේන් සාගරිකා ගලවා ගන්නා අවස්ථාව ද සාර්ථක ව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

පහපෙළ වසම්න් පැතිරුණු	සැණකින්
හිනිදාල මලවා කුරුලිය	උයනේ
කං කරම්න් තුළ ගැබ	විහිපුණු සේ
දවයි සියලු අයනන් රදි	අතොරේ

මතා ලදය කෙරෙන මෙම වර්ණනයෙන් ජ්‍රේක්සකයා විමතියට පත්වන්නේ සිදුවන්නේ කුමක් ද් සි වික්මිප්ත වීමෙනි. උදයන රුපු කළබල වී කෑ ගසන්නේ බිසුව පිළිස්සේ ය යන බියෙනි. මෙම අවස්ථාව අතිශය සාර්ථක අපුරින් නාවෙශ්විත ව දක්වන්නේ හර්හදේවයන්ගේ නිරමාණ කුසලතා හෙළි දක්වමිනි.

- රජ : අන්ත අන්ත අන්තපුරයට හිනි ඇවිලිලා අපොයි ! වාසවදත්තා දේවිය පිළිස්සෙනවා. අයේයේ මගේ වාසවදත්තා.
- වාසවදත්තා : බේරගන්ඩ බේරගන්ඩ ස්වාමී පුතුය.
- රජ : ආ! මම බයවුණු කරමක් පූරු ම සිටපු දේවියවත් පෙනුණේ නැහැනේ. සැනුසෙන්ඩ දේවිය සැනුසෙන්ඩ.
- වාසවදත්තා : මම කිවිවේ මාව බේරගන්ඩ කියල තොවයි. දම්වැලකින් බැඳුලා ඉන්න සාගරිකා බේරගන්ඩ කියලායි. අනේ ඇ පිළිස්සෙයි. බේරගන්ඩ.

සාගරිකා අන්තපුරයේ සිරකොට ඇති බව රජ පමණක් තොට, ජ්‍රේක්සකයා ද දැන ගන්නේ මේ මොහොතේ ය. ගින්තට හසු වූ ඇය දම්වැලන් බැඳ දමා ඇති නිසා ඇයගේ ඉරණම කෙසේ විසඳේ ද් සි ජ්‍රේක්සකයා මහන් කුතුහලයට පත් වේ.

වාසවදත්තාගේ ඉල්ලීම මත රජතුමා සාගරිකා ව ලෙරා ගැනීමට ඉදිරිපත් වීමත්, අන්තපුරයේ ඇතිවන ගින්නන් නිසා නාව්‍ය මෙසේ නාවෙශ්විත ව ම අවසන් කිරීමට අවශ්‍ය අවකාශය ලැබේ ඇත. උදයන රුපුගේ වරිතය මූල්කොට ගෙන ගොඩනැගු නාවෙශ්විත අවස්ථා තුළින් රත්නාවලි නාව්‍ය ඉතා සාර්ථක ව විකාශනය වී ඇත.

I කොටස

01.	1.1 (4)	1.2 (3)	1.3 (5)	1.4 (5)	1.5 (3)	1.6 (5)
	1.7 (2)	1.8 (2)	1.9 (1)	1.10 (4)	1.11 (3)	1.12 (4)
	1.13 (1)	1.14 (4)	1.15 (5)	1.16 (1)	1.17 (2)	1.18 (5)
	1.19 (2)	1.20 (4)				

II කොටස

02. (අ) (i) පුරා විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, සමාජ විද්‍යාව හා ආර්ථික විද්‍යාව
(ii) පුරාණ සංස්කෘතික පරිසර විද්‍යාව
(iii) පරිණාම වාදය, විෂුහ වාදය, තුළන වාදය හා පූංචාද් තුළන වාදය
(iv) පූංචාද් තුළන වාදයේ ආහාරය
(v) මිනිසා සහ පරිසරය අතර පුළුල් පරාසයක් පුරා පැවති අනෙක්නා සබඳතාවයේ ස්වරුපය, පරිණාමය හා අනුවර්තනය

(ආ) අධ්‍යාපනයට කොතුකාගාරවලින් වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු වේ. කොතුක පුදරුන හා ඇඟිල් පන්තියේ උගත්වන විෂය කරුණු කෙරුණු කරයි. බාල පරපුරුහි අනාගතය ගුරුවරුන් සතු ව ඇතැම් සි වර්තමානයේ රිලිගත් මතයයි. දරුවන් පරිපුරුණ පුරවැසියන් කිරීම පන්ති කාමර ඉගැන්වීමෙන් පමණක් කළ නොහැකි ය. තොයෙක් යුගවලට, දේශවලට අයත් තත්ත්ව, ඉතා විශ්වාස කටයුතු වූ පුරාවස්තු කොතුකාගාරවල තිබේ. කොතුකාගාරවලින් මිස වෙනත් තැනාක දී එම පුරාවස්තු දක්නට මෙන් ම අධ්‍යාපනයට ද ලුමයින්ට හෝ ගුරුවරුන්ට හැකිවන්නේ කළාතුරකිනි. (වචන 65යි)

03. (i) සිංහල ගිතය පෝෂණයෙහි ලාභන සාහිත්‍යයෙන් ලැබේ ඇති ආහාරය

විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍ය අතර ගිතය ප්‍රබලතම සාහිත්‍යාංශය වේ. ජනතාවක් ගිත කළාවකට හිමිකම් කිමේ අදහස වන්නේ මුවන් දිලාවාරප්පම්පන්න මිනිපුන් වන වගයි. තව ද මුවන් සතු ව තීරිෂ්ට සාහිත්‍යයක් පවත්නා බව ද ඉන් ගම්මාන වේ. මේ අනුව සිංහලයේ ලොවේ මුල් ම දියුණු ජාතින් කිහිපයට අයත් වෙති. එසේ වන්නේ සිගිරි ගී, සසදාවත, මුවදෙවාවත හා කවිසිංහිල වැනි විශිෂ්ට ගි නිර්මාණවල එතිහාසික අගය නිසා ය. විද්‍යාත්මක විශිෂ්ට අමතර ව තම ජීවිත ගමනින් ලද අත්දකීම් මැනවින් ගළපා ගැමී වහරෙන් රසභාව පූරුණ හා අර්ථ පූරුණ ව මිහිරිතම ගි ලිඛීමට ගැමී කවිතු සමත්වා. එම හිටුන් තන්කාලීන ජන සාහිත්‍යයේ මගිමය මොනවට පැහැදිලි වේ.

එහෙත් අභාග්‍යයකට මෙන් මෙම ගි සාහිත්‍යයේ වර්ධනය ඉත්පාද කාලයේ දී දක්නට තොලැබේ. කෝට්ටෙ යුගවල ගිතයේ බිජි වූ ඇතැම් සන්දේශ කාව්‍යවල හා ගුන්තිල කාව්‍යයේ ශිත්වත් බවක් පෙනුණ ද නිර්මාණත්මක ශිත් තොවීය.

19 වන සියවසේ දී තොයෙක් ජාතික ආගමික මතපේද නිසා දේශීය ජනතාව හේදිනින්න වූහ. අප සතු හාඡා සාහිත්‍ය සම්පූදාය යට ශිය අතර, ගි නිර්මාණ කිසින් බිජි තොවුණි. එදා සමාජගත ව තිබුණේ තොවිත්, පූන්රුන් බොල් වදන්වලින් එරි බස් වහරක් පමණි. මින් අනතුරු ව පර බස හා මුසු තොවු අපේ හෙළ ජන සාහිත්‍යාංශ අපට ම විශේෂිත වූ තුමෝපායන් මගින් හෙළ දක්වන්නට සිංහල සංගිතයේ පියාණන් ලෙස නම් දරණ ආනන්ද සමරකෙක්න් ඇතුළු කවිතු කිහිපයෙදෙනක් ඉදිරිපත් වූහ. තැවුම් කවි හා ගි සංකල්පනා ධවනි පූරුණ ලෙස අපූර්වත්වයකින් සිතා ගත් මෙම කවිතු ජන කවි බස්වහරේ ඇති ගක්‍රතා දෙස වැඩි අවධානයක් යොමු කළහ. එබැවුන් ජන ජීවිතයේ හමුවන ආදරය, කරුණාව, සෙනහස, හක්තිය මෙන් ම දුන්. දොමනය් ආදි වූ සංකිරණ මානව බැඳීම් පහන් සංවේගය දත්තින අයුරින් අව්‍යාප හා අකුටිල ව, සරල බසින්, වාශ ප්‍රයෝග හා කාව්‍යක්ති යොදුම්න් ආකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කළහ.

මෙලෙස ජන සාහිත්‍යයෙන් තම ශිතයන්ට ආලෝකය දීමට ආනන්ද සමරකෙක්න් ගත් උත්සාහයේ සාර්ථකත්වයට ඇති නිදුපුන් බොහෝ ය.

"බැස සිංහල ගැඹුලේ"

"පොඩි මල් එතනොයේ"

"පූංච් සූදා සූද කාරියා"

ඉහත නිරමාණ තුළින් හෙළ ජන හි ආර නව සිංහල සංගිත සේශ්‍යයේ නව පුළුයක ආරම්භය සනිටුහන් කළේ ය. එමෙන් ම ස්වභාව සෞන්දර්ය වස්තු කොට ගෙන ජන කළේ ආරෙන් හා ගැමී වහරෙන් ආහාසය ලබා හිත නිරමාණයේ යෝදුණු ශ්‍රී වන්දුරත්න මානවසිංහයේ හිත රවනයේ අතිදක්ෂයක් වූහ. එතුමා මෙවන් හි රෙසක් ගුවන්විදුලියෙන් ප්‍රවාරය වූ අතර "මහ බෝ වන්නම" මානවසිංහයන්ගේ තොද ම හිතය ලෙස මහගමසේකරයන් ද ප්‍රකාශ කොට ඇත. එතුමාගේ "කෝමල රේඛා" වැනි හිතවල ජන සාහිත්‍යයෙන් ලද ආලෝකය මැනවින් ප්‍රකට වේ.

ගැමී පරිසරයේ සෞන්දර්ය, ගැමී වහරේ එන බස් වහර පාදක කොට ගෙන අපුරුව නිරමාණ රසික හමුවේ තැබීමට ජන සාහිත්‍යය උපයෝගී කර ගත් බව මරසලින් ජයකොට් පියතුමා ගුවන්විදුලි සාකච්ඡාවක දී ප්‍රකාශ කොට ඇත.

"මිළු තෙත්ම් තෙරිය රාකාලා"

"පුදු සද එලියේ"

"වෙසක් කැකුල්"

ජන ක්වියේ එන අව්‍යාජ බව හා සරල බවත්, ලාලිත්‍යයෙන් පුතු හිතවත් හාජාවත් නිසා එදන් අදන් සහංස්‍යයන් අතර මෙම හිත ජනප්‍රිය වී ඇත.

සිංහල හිතය ජන සාහිත්‍යයෙන් පෝෂණය කරමින් ඉහත ක්වින් විසින් පුරුෂන මගකට ගෙන ආ කර්තව්‍ය අති සාර්ථකත්වයට පත් වූයේ මහගම සේකරයන්ගෙන් බව පිළිගත් මතයයි. ඔහු විරත්තන කාව්‍ය රිතියේ ආකෘතියට ගැළපෙන සන්දර්භයකින් පද පෙළගැස්වීමට පෑ තුළනාව සේකරණේ නිරමාණවල සාර්ථකත්වයට තොමද ව හේතු විය.

උඩ වත්තේ සෙල්ලම් පරකි යන් ට

මල් පිපිලා පුවදේ බැරුවා ඉන් ට

කඩා ගත්ත බැහැ අත් රිදෙනවා ම ට

සාදු සාදු මල් පිපියන් යස රය ට

සේය්ඩි රිකිරි පොයි පියයුරු පතුල් රිකිරි

වැන්නේ

මමැද පුරා එන ගනරන් මූණ බඩුල්

වත්නේ

ඇත නොරා ගෙළන බැල්ම කොජ්ඩේන් සය

වත්නේ

සේය්ඩි රිකිරි පතුල් උයේ ඇයි පිට මග

යන්නේ

මෙවන් ජන ක්විවල කෙටි සාරවත් හාව පුරුණ වදන්, පුනරුක්ති, උපමා හා රුපක තම හිත නිරමාණය සඳහා උපයෝගී කොට ගැනීමට මහගම සේකරයන් සමත් වූ අයුරු මිහුගේ බොහෝ නිරමාණවල දක්නට ලැබේ. නල දුමයන්ති මුදා නාට්‍යයේ එන පහත සඳහන් හි කොටසින් වූව ද සේකරයන් ජන සාහිත්‍ය හි තම නිරමාණයන්ට සාර්ථක අයුරින් දායක කොටගෙන ඇති බව අවබෝධ වනු ඇත.

ඇත කදුකර හිමවී අරණේ

සිං වත්දන පුපු සේවණේ

පුලු රැල්ලේ පාව එන්නේ

මිහුගේ නාමය වේ

සදැල්ලේ මිණි කලාවේ

තාරකා පිපි වෙළාවේ

ලද උයන්ගේ සින අකලේ

මැවේ ඒ රුපේ

ඉහත අයුරින් මහගම සේකරයන් විසින් සාර්ථක සාහිත්‍ය නිරමාණයක් බවට පත් තුළ සිංහල හිතය පසුකාලීන ව යථාර්ථවත් සාහිත්‍ය නිරමාණයක් බවට පත් කිරීමට පහත සඳහන් හිත රවකයේ සමත් වූහ. රූත්කන සිද්ධාර්ථ හිමියන්ගේ 'සංසාර අභි', සිරිල් සමරකේන්ගේ "අමුර කුරක්තන් කළවේ", කරුණාරන්තන ජයතිලකගේ "අුවඹ ගහට පොල ගැහුවේ" ඉහත සඳහන් සියලු ම හිත තුළින් ජන සාහිත්‍යයෙන් ලද පෝෂණය මැනවින් ප්‍රකට වේ.

එමෙන් ම වස්සානය, බිජ නොවන් අයෝග්‍යේ, සුබ උදෑසන වැනි නිරමාණ කළ රත්න ශ්‍රී විජේපිහි, පල්ලේගම සේමරන හිමි ආදින්ගෙන් ගිතයට ඉටු වූ සේවාව අයය කළ යුතු ය. ජාතියක් වෙන් වශයෙන් ලෝකයට හඳුන්වා දීමත්, රටේ හා ජාතියේ ආත්ම ගරුන්වය යක ගැනීමටත් ඒ රටේ සංස්කෘතිය ඉවහල් වේ, සංස්කෘතිය ඉදිරියට ගෙන යන සාහිත්‍යාංශ අතර ගිතයට ප්‍රබල ස්ථානයක් හිමි වේ. ලෝකයේ හැම රටක ම ගිත සැකසී ඇත්තේ සප්ත්‍ර ස්වර ඇපුරිනි. එහෙත් ඒවා එකිනෙකට වෙන් කොට හඳුනාගත හැකි වන්නේ එරට සංස්කෘතික උරුමයකින් එම ගිත බිජ වී ඇත්තාම් පමණි. කවර රටක වුව ද ඒ ඒ රටවලට අයන් ගිත ප්‍රගතිසිලි ව හැඩගැසීමට පෙරදිග අපරදි ආදි වශයෙන් ආභාසය ලැබුණන් ඒවාට දේශීය මුහුණුවර ලැබෙන්නේ ජන සාහිත්‍යයෙන් එය පෝෂණය වී ඇත්තාම් පමණි.

ඉහත දැක්වූ ආකාරයට සිංහල ගිතය පෝෂණයෙහි ලා ජන සාහිත්‍යයෙන් ලැබේ ඇති ආභාසය නිසා එය යථාර්ථවත් සාහිත්‍ය අංශයක් බවට අද පත් ව ඇත. සිංහල ගිතයේ අනාගත අභිවෘද්ධිය සඳහා ද මෙම ගමන් මග තවකයන් විසින් ද අනුගමනය කළ යුතු ම ය.

(ii) අදුරදරුණී මානව ක්‍රියාකාරකම් හා ස්වභාවික විපත්කි

ලෝකවාසීන් වැඩිදෙනෙකු අදුරදරුණී ලෙස වායු ගෝලයට එකතු කරන විවිධ වායුවල බලපෑමත්, අපදුව්‍ය මුදා හැරීමේ අකුමවත් බවත් නිසා අද වායු ගෝලයේ ස්වභාවය වෙනස් වී දේශගුණික විපරයාය සිදුවෙමින් පවතී. මේ තත්ත්වය හේතු කොට ගෙන සමස්ත ලෝකයේ ම කාලගුණ රටාව උඩු යටිකරු වී ඇත. මිහිතලය උණුපුම් වීම මේ ප්‍රධාන හේතුව වන අතර, ශ්‍රීස්ම තත්ත්වය තිබූ ඕස්ට්‍රොලිජාව වැනි රටවලට මහා ගංවතුර ඇති වන්නේත්, ලංකාව වැනි රටවලට වැස්ස අධික වී කෙරී කාලයක් තුළ වැසි කිහිපවතාවක් වැවෙන්නේත් එබැවිනි. නාය යැමි, ගංවතුර හා සුනාම් තත්ත්වයන් පමණක් නොව, ජල තියෙ, ලැවිගිනි ආදි ස්වභාවික විපත්කි සියල්ල ඇති වීමට බොහෝ දුරට හේතු වී ඇත්තේ ස්වභාව ධර්මයට වඩා අදුරදරුණී මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් බව ඉතා පැහැදිලි කරුණකි.

මේ ධර්මී තලය මත සියලු ජීවී අජ්‍යේ වස්තුන් යක ගැනීමේ ද වායු ගෝලය ප්‍රධාන වන අතර, එට සමගාමී ව මිසේන් ස්තරය ද ගස් කොළන්, සතුන් හා මිනිසුන් ජීවත් කරවීමට ඉහළ ම දායකත්වයක් සපයයි. මේ ආකාරයේ පරිසර පදන්තිය මිනිසාට හිතකාමී ව සැලකුව ද මුවන් එය අමත්ක කර දමා අත්තනේමතික ව හා ආත්මර්ථකාමී ව ක්‍රියා කිරීම අනාදිමත් කාලයක පටන් දැක්නට ලැබේ. මෙම අදුරදරුණී ක්‍රියාවන්ගේ විපාක වැරදි කළ අයට පමණක් නොව, පරිසර හිතකාමීන්ට මෙන් ම මේ කිසිවක් නොදැන්නා අභිජනක සතුන්ට ද මිනිසාට උපන් දා සිට මරණය තෙක් ම පිහිටාධාර වන ගහකොළට ද විදින්නට සිදු වී ඇත. අද ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නොව, ලොව තන් දෙසින් නිරතුරුව ම අසන්නට ලැබෙන ස්වභාවික විපත් නිසා ක්ෂණයකින් දිවියෙන් සමුගන්නා ජීවීත අපමණ ය. එමෙන් ම අනාගත පරපුරේ පැවැත්මට අවශ්‍ය සම්පත් මේ වන විට කොතෙක් ලොවට අහිමි වී ඇදේද?

භූමියේ එලදායිතාව අඩු කරන හෝ මුළුමනින් ම භූමිය විනාශ කරන කුමයක් ලෙස නායයැම හැඳින්විය හැකි අතර අධික වර්ෂාපතනය, දළ බැවුම් ස්වභාවය, හු වලන, කදු බැවුම්වල කැලු එම් කිරීම, අකුමවත් වග ආදිය ද එට හේතු වේ. තව ද ගොඩනැගිලි හා මහා මාර්ග ඉදි කිරීමේ ද හු විද්‍යාත්මක හා ජල හු විද්‍යාත්මක වාර්තා නොගෙන හිතුමතයේ ඇතැමුන් කරන ක්‍රියා ද නායයැමී සඳහා මුල් වී ඇත. කළින් තිබූ ජලවහන රටාවල් නොයෙක් ගැනීමිරීම් ආදිය නිසා අවුල් වීම නායයාමට බලපාන තවත් ප්‍රධාන කරුණකි. තුරු වැස්මක් තිබේ නම් බිර්ඡා ජලය ප්‍රාප්ත ම පොලොවට පතිත වීම වළක්වයි. විශාල ගල් පර්වතයේ සිට කුඩා වැළි කැටය දක්වා සියල්ල එකිනෙක බැඳ තබා ගැනීමට ඉවහල් වන ගාක මුල විශාල මෙහෙවරක් ඉටු කරනු ලැබේ. තව ද පොලොව මතුපිට සෙමින් බෙදී බෙදී පැතිරී යන මුල් පදන්තිය පස් තටුව බැඳ තබා ගන්නා දැලක් මෙන් ක්‍රියා කරයි. මෙම කරුණු සලකා බලන කළ එය මිනිසුන් හා සතුන් යක ගැනීමට කෙතරම් ආධාරකයක් ද යන්න සිනිය යුතු කරුණකි.

අකාරුණික ලෙස තුරු පෙළ විනාශ කිරීම නායයැමට කෙතරම් හේතු වී ඇදේද යන්න සැම කෙනෙකු ම සිතට ගත යුතු ය. පසුගිය දිනවල මහනුවර වැනි ප්‍රදේශවල නායයැමී වැඩි සංඛ්‍යාවකට ම හේතු වී ඇත්තේ කදු බැවුම් සංවර්ධනයේ දිසුනුපු ප්‍රමිතින්ට හා තියෙන් ගෙවා ගැනීමට අනුගත නොවී තම වාසි පමණක් බලාපොරොත්තුවෙන් ක්‍රියා කිරීමයි. මිනිසුන් කදු බැවුම් මත කරන පාරවල් තැනීම්, නිවෙස් සැදීම, ඇඟ වේලි හා පොකුණු ඉදි කිරීම ආදිය උදෙසා හු තාක්ෂණ තක්සේරුවක් අනිවාර්යයෙන් ම ලබාගත යුතු ය. ඔහා ලොඨයෙන් මෙවැනි ඉදිකිරීම කටයුතු කළ යුතුන් මිනිසුන් හා අවාසනාවන්ත තත්ත්වයන් සිහියට නගාගත යුතු ය.

මිනිස් දිවිපෙවත දිනේ දින සුබෝපහෝගී කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අමුදුවා හා ගක්තිය සපයනු ලබන්නේ ජේව ගෝලයේ අශ්‍රීලී සංසටකවලිනි. තම ජ්වන අවශ්‍යතා පිණිස මේ ආකාරයෙන් හිතුමන් මිනිසා විසින් සිදු කෙරෙන පාරිසරික සාධක උපකාර කරගැනීම නිසා ජේව ගෝලය තුළ කළක් තිස්සේ පැවැති සමතුලිතතාවය බිඳුවා වැට්ටි. ඒ හේතුවෙන් පාරිසරික විපර්යාසයන්ට වත්මන් ලෝකය තිරතුරුව ම ගොදුරුවේමේ බේදවාවකය සිවිදිගින් අසන්නට ලැබේ.

ස්වාභාවික ව්‍යුහනයන්ට හේතුව ප්‍රත්‍යාගක්ෂ ව පෙනෙන්නට තිබියදීන් මිනිසා විසින් විවිධාකාරයෙන් ගක්ති සම්පත් අසිමිත ව ප්‍රයෝගනයට ගැනීමෙන් පාරිසරික පද්ධතියට මහා පරිමාණයෙන් තර්ජන එල්ල වී තිබේ. එබැවින් ස්වයංක්‍රීය ව පවත්වාගෙන ආ පාරිසර පද්ධතිවල දරා ගැනීමේ සීමාව ඉක්මවා යාමෙන් පාරිසර පද්ධතියේ අසංතුලිතත්වයක් ඇති වේ. සීමාවකින් තොර ඉත්ති දහනය, වනාන්තර එම් කිරීම, වනාන්තර ගිනි තැබීම මෙන් ම කාර්මිකරණය, නාගරීකරණය, හා සම්පත් පරිහෝජනය අධික වීම ද පාරිසරයේ අසමතුලිතතාවයට හේතු වේ. මේ සියලු කාරණා සිදු කරන්නේ මිනිසා විසින් ම ය.

මිට අමතර ව හිතුමන් ඉඩම්වල අපදුවා ගොඩගැසීමෙන් හා කසල ජලය පල් වීමෙන් ද මීතෙන් වායුව පිට වේ. එය වායුගෝලීය උණුසුම වැඩි කරන විශාල මූලයකි. මෙසේ වායු ගෝලයට එක්වන මීතෙන් වායුව වායු ගෝලය තුළ දිගු කළක් පවතිනු ඇති. මිට අමතර ව ස්වාභාවික මූල රාජීයක් හරිතාගාර වායුව මුදා හරින අතර, ඒ තුළින් ගෝලීය උණුසුම් විම නිසා විවිධාකාර වෙරස, පරපෝෂිත ජ්වීන් වැඩියෙන් ව්‍යාප්ත වේ. බේංඟ, මැලෝරියා හා බරවා ආදි රෝගයන් ද පැනිරී යාම සිදු වේ.

ඉහත ආකාරයෙන් සිදුවන අදුරදේශ මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතු කොට ගෙන අනාගතයේ ද තව තවත් ආහාර, නිවාස, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය ආදි මූලික අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමට පමණක් නොව, මිහිපිට ජ්වත්වීමේ හාගතය ද ගිලිහි යා හැකි ය. එබැවින් පාරිසර සංරක්ෂණයට කැපවුණු ජන කොටසක් බිජි කිරීමට අදාළ පාර්ශ්වයන් වහා ක්‍රියා කළ යුතු ය. ජනතාවට පාරිසරික අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම කාලෝචිත වේ. ඒ සඳහා ව්‍යාපෘති හා වැඩිමුළ සංවිධානය කිරීම අනුව ගැනීම වේ. මිනින්න පුරුණීමේ ආයතන තව තවත් බිජිවිය යුතු අතර, මධ්‍යම පාරිසර අධිකාරිය මගින් පාසල් සිසුන් හා ජනතාව දැනුවන් කිරීම මෙහි දී ඉතා වැශැත් වේ.

(iii) ගෝලීය උණ්ණත්වය ඉහළ යාම හා අනාගත අකියෝග

දේශගුණික විපර්යාස මානව වර්ගයා හමුවේ පවත්නා බරපතල අකියෝගයක් වන අතර, විද්‍යාඥයින් මේ වන විව නිශ්චිත ලෙස මඟපු කර ඇත්තේ 21 වන සියවස මුදල්ලේ පාරීවියේ උණ්ණත්වය දිගෙන් දිගටම ඉහළ යන බව ය. සුර්යවිකිරණ වායු ගෝලය තුළට ඇතුළුව් එය පාරීවි තලය දක්වාම පැමිණ, ඉන් කිසියම් ප්‍රමාණයක් අවශ්‍යාෂණය කරන අතර, කොටසක් පරාවර්තනය කරයි. එහෙත් වායු ගෝලයේ ඉහළ ප්‍රදේශවල කාන්තිම ව නිරමාණය වී ඇති වලා වැස්ම පාරීවි තලයට පැමිණෙන කෙටි තරංග අවශ්‍යාෂණය වී දිගු තරංග ලෙස තැවත පිටකර හැරීමට අවහිර කරයි. පිටතට විකරණය වී නොයන මෙම තාප ගක්තිය වායු ගෝලය තුළ ම යදි පැවතිම නිසා එහි උණ්ණත්වය වැඩි වී ගිමිහලක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. මෙය ගෝලීය උණුසුම යනුවෙන් හැඳින්වේ.

පාරීවි වායුගෝලීය සංයුතිය ස්වාභාවික ලෙස පවතින විට ඇත්තේ ස්වාභාවික වූ හිමිහල් එලකයකි. එහෙත් සියවසකටත් වැඩි කාලයක් සංවර්ධිත රටවල ක්‍රියාදාමය මෙන් ම කාර්මික වර්ධනය ද නිසා දැනට වායු ගෝලයේ ඇත්තේ කාන්තිම ව හටත් ගිමිහල් එලකයකි. දිනෙන් දින මෙය තිවු වන්නේ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හේතු කොට ගෙන ය. ස්වාභාවික ජල්ජ පාරිසර පද්ධතිය ද අස්ථ්‍රාවරත්වයට පත් ව ඇත්තේ වායු ගෝලයට එක්වන කාබන් ඩියොක්සයිඩ් ප්‍රමාණය වැඩි වීම හේතු කොට ගෙන ය.

කැලු කැපීම, ගිනි තැබීම, ඉත්ති දහනය මේ සඳහා දුඩී ලෙස බලපායි. තව ද කාර්මික හා කාලිකාර්මික දියුණුව නිසා මීතෙන් සාන්දුණය ද වායු ගෝලයේ වැඩි වී ඇති. මිනිස් කටයුතු නිසා වායු ගෝලයට එක්වන ක්ලෝරු ගැලුවරෝ කාබන් ඕස්සෙන් ස්තරය සිදුරු කර උණ්ණත්වය වැඩි කිරීම නිසා අධ්‍යාපනයක් වී වායු ගෝලය වඩා වඩා ව්‍යාපනය වැඩි වී ඇති. එසේ වන්න් උණ්ණත්වය ඉහළ ගෝල ගෝලයේ වාතයේ ආර්ද්‍යතාව (තෙන ගතිය) වැඩි වීමෙනි. මේ නිසා

වලාකුල් පැතිරී වර්ෂාව ගෙන දෙන අතර, සෑම ප්‍රදේශයකට ම එක හා සමාන ව වැස්ස නොලැබේ. එබැවින් ඇතැම් ගුණුක් හා අර්ධ ගුණුක් ප්‍රදේශ තව තවත් වියැලෙන අතර, ඇතැම් ප්‍රදේශවලට වැස්ස නොමැති ව යයි. මෙහි දී එය මිනිසාගේ ආර්ථිකය කෙරේ ප්‍රබල අභියෝගයක් වේ. වී වගාව, ප්‍රධාන අපනයන බෝග වගාව, වනාන්තර, ජල විදුලි බලය උත්පාදනය, මිරිදිය ජල සම්පත්, මිනිසාගේ සෞඛ්‍යය, ජෛව විවිධත්වය හා තෙත් බැවින් අභියෝග මෙය අභිතකර ලෙස බලපායි. මෙය කෙටි කාලීන ව පමණක් නොව, දිගු කාලීන ව ද පාලීම් ගේලය හා මිනිසා කෙරේ ප්‍රබල ලෙස බලපැමූ කරයි.

තව ද ගිමිහල් වාසු පිට කිරීම නොක්වා පැවතුණහොත් පාලීම් වලා වැස්ම හා එය පවතින කාලය තව තවත් දීර්ඝ විමෙන් පාලීමියට ලැබිය යුතු සුරුය තාපය නොලැබේ යා හැකි ය. සමහරවිට එම වලා වැස්ම කුමයෙන් සන ව්‍යවහොත් වාසුගේලිය උෂ්ණත්වය පහළ බසියි. එවිට වාසු ගේලයේ ඇති ජල වාෂ්ප හිම වශයෙන් උත්තර පුවය හා දක්ෂිණ පුවය ආස්‍රිත ප්‍රදේශවල ද, ඉහළ කදු මුදුන් ප්‍රදේශවල ද ටොන් කේරී ගණනින් තැන්පත් වේ. මේ ආකාරයට ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවද උස් කදු මුදුන් ග්ලැසියරකරණයට ලක්වීය හැකි ය. මෙම අභියෝගයෙන් ජය ගැනීමට නම් ගේලිය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම කෙරෙහි මිනිසා දැඩි අවධාරණක් යොමු කළ යුතු ය.

මෙම ගේලිය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම වැළැක්වීමට ලෝකයේ සැම්වාම දායක විය යුතු ය. මිනිසා විසින් කරන ලද මෙම ව්‍යුහනයට පිළියම් සෙවිය යුත්තේ ද මිනිසා ම ය. මිසේන් ස්තරය රැක ගැනීමේ අරමුණින් එක්සත් ජාතින්ගේ පරිසර වැඩසටහන (UNEP) ගේලිය සම්මුතිය ඇතිකර ගැනීමට සාකච්ඡා ආරම්භ කළ අතර, 1985 වියානා සම්මුතියට රටවල් 22ක් අත්සන් තබා එකතුත්වය පළ කළහ. 1992 දී "රියෝ ද ජැනයිරෝ" නුවර පැවති ගේලිය මහා සමුළුවේ ද කළ සාකච්ඡාවෙන් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ ද දේශගුණික පද්ධතියට සිදුවන මානව මැදිහත්වීම් වළකාලීමට ක්‍රියා කිරීමයි. 1997 ජපානයේ කියේන් ක්‍රියාකාරකම ගිවිසුම නිසා ද දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ජාත්‍යන්තර වශයෙන් දක්වන ප්‍රතිවාරය තවදුරටත් ප්‍රබල විය. 2007 දී මේ සම්බන්ධ ව බාලික පැවැති එක්සත් ජාතින්ගේ සම්මෙළනය උෂ්ණත්වයේ වර්ධනය සිමා කිරීමට කාර්මිකරණය වූ රටවල් තම හරිතාගාර වාසු විමෝචනය අවම කිරීමට කැපවිය යුතු බව අවධාරණය කොට ඇත. 2009 දී කරන ලද කේපන්සේන් සමුළුවේ ද අදාළ කරුණු සහතික කර ගැනීම සිදු විය.

ඉහත සාකච්ඡා පරිදි සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල් විසින් ද රටේ සංවර්ධනයට අභිතකර ලෙස බලනොපාන පරිදි තම හරිතාගාර වාසු විමෝචනයන් අඩු කළ යුතු වන අතර, සංවර්ධන රටවල් විසින් එම රටවලට මූල්‍යමය වශයෙන් මෙන් ම තාක්ෂණ ප්‍රවාහනය උෂ්ණත්වයේ වර්ධනය සිමා කිරීමට කාර්මිකරණය වූ රටවල් තම හරිතාගාර වාසු විමෝචනය අවම කිරීමට කැපවිය යුතු බව අවධාරණය කොට ඇත. 2009 දී කරන ලද කේපන්සේන් සමුළුවේ ද අදාළ කරුණු සහතික කර ගැනීම සිදු විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට කෙරෙන පොසිල ඉන්ධන හාවිත කිරීම සහ අනාගතයේ දී ප්‍රධාන බලගක්ති මූලාශ්‍යයක් වශයෙන් ගල් අයුරු හාවිත කිරීමට නිසා යුතු හා සුදා බලයක්ති මෙන් ම ජෛව ඉන්ධන වැනි ප්‍රතිඵනනය බලගක්ති නිපදවීමට පොදුගලික අංශය දිරිගැනීවීම පිළිස රජය විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු ය. තව ද සාගර රළ බලගක්තිය බවට පෙරපිළිමට අත්හදා බැලීම් සාර්ථක ව ක්‍රියාවට තැබූවිය යුතු ය.

ගේලිය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම හා අනාගත අභියෝග ජය ගැනීමට පැවැත් වූ කේපන්සේන් ඉහළ මට්ටමේ සමුළුවේ ඉතාමත් විද්‍යාත්මක ගැටවුව වී ඇත්තේ "හරිතාගාර වාසු විමෝචනයන් නවතාලීමට එඩිතර ව කැපවීම සිදු කළ යුතු ය යන මතය" සංවර්ධන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවලට කාඩ්දීමට ය. එය රටවල් මට්ටමින් මෙන් ම ජනත් මට්ටමින් ද කිරීමට ඇප කැප වීමට උපදේශනය හෝ කළ යුතු වේ.

කෙසේ ව්‍යවද ද අද ජීවත්වන අපට හරිත ලෝක ආර්ථිකයක් දැකීම සඳහාත්, මතු පර්මූල්පරාවලට දීර්ඝතාවයෙන් නොර ව සුබිත මුදිත ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහාත් පාලීම් තෘප්‍ර තාපය රැක ගැනීමට නම් ලෝක නායකයින් හා මුළුන්ගේ නියෝජිතයන් විසින් ඉදිරිපත් කරන යෝජනා ක්‍රියාවට තැබූවීම කළ යුතු අතර, සාමාන්‍ය ජනතාව තමාට හැකි සැම ආකාරයකින් ම මේ ධරුණි කළය රැක ගැනීමට ඇප කැප විය යුතු ම ය. අනාගත අභියෝග ජයගත හැකි ඒකායන මාර්ග ද එය වනු ඇත.

(iv) ලාංකේය ගුම් බලකායට යාචක ප්‍රජාව සම්බන්ධ කර ගැනීමේ ක්‍රමෝපාය

මිට දායක ගණනාකට පෙර සිටි යාචක දරුවන් අද වැඩිහිටියන් බවට පත් වී ඇති අතර, මොවුන්ගේ දරුවෙක් ද දෙමාපිය උරුමයෙන් ලද ජ්‍යෙන් රටාවට අනුගත වී මහජාරේ දහසුකුන් දුෂ්කරතා මැද ජ්‍යෙන් වෙති. මෙම ක්‍රමය ව්‍යුහයක් සේ මෙමෙස ක්‍රියාත්මක වීම යාචක ප්‍රජාව දිනෙන් දින වැඩි වීමට ප්‍රබල ලෙස බලපායි. අගනුවර මෙන් ම අනෙක් බොහෝ නගර දැකුම්කළ නගරයන් බවට පත්වීමේ දී මෙම ප්‍රජාවට ගැටු රෙසකට මූහුණ පැමුට සිදු වී ඇති.

මොවුන්ගෙන් ඇතැම් දෙමාපියන් තම දරුවන්ට අධ්‍යාපනය දීමටත්, හොඳ සමාජාග්‍රයකට යොමු කිරීමටත් ආසාවන් පසු වෙතත් එම සිහිනය ඉටුකර ගැනීම ඔවුන්ට අසිරු කරුණක් වී ඇති. මේ අතර තවත් සමහර යාචකයින් තම දරුවන් මුදල් උපයා ගැනීමේ අතකොලු බවට පත්කර ගනීමින් ජ්‍යෙන් වීමට තැන් දුරීම ද මෙම යාචක දරුවන් ප්‍රතිරූත්පාථනය කිරීමේ කාර්යට බාධාවක් වී ඇති. කෙසේ වුව ද මොවුන් රටේ ගුම් බලකායට එක්කොට ගැනීමට නම් ඔවුන්ගේ පුබ යාධනය මෙන් ම අධ්‍යාපනය හා පුරුත්ෂාව වෙනුවෙන් ද කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. තව ද එය මතා වගකීමකින් කළ යුතු කාර්යක් වේ.

යාචක ප්‍රජාව රටට වැඩිදායක ලෙස ක්‍රියා කිරීම, ඔවුන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම ගැන ඇතැම් ආයතනවල බලධාරීන් වැඩි කැමැත්තක් නොදක්වන බව අද සන්නිවේදන මාධ්‍ය තුළින් කොනෙකුන් දැකගත හැකි ය. ආත්මර්පකාම් පුළු පිරිසකගේ බලපැමි තිසා රටට ප්‍රයෝගනවත් ලෙස දායක කොට ගත හැකි මොවුන් එලදායි සේවාවන්ට තුරු පුරුදු වීම ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම් බලකාය ඉහළ යාමට හේතුවතු ඇති. ලමා රක්ෂණ අධිකාරිය, ලමා හා කාන්තා කාර්යාලය හා ස්වේච්ඡා ආයතන මගින් රටේ ආර්ථික සංවර්ධනයට අදාළ වන පරිදි වැඩසටහන් දියන් කිරීම මෙහි දී වැදගත් වේ.

මිට වසර 18කට පෙර මහාචාර්ය නාන්දසේන රත්නපාල මහතාගේ මැදිහන් වීමෙන් බස්නාහිර පළාත් සහාවේ සහයෝගය ද ඇති ව පිටකොටුව සම්පූර්ණ ගබඩා පරිග්‍රයේ දී විදි දරුවන් හා යාචක දරුවන් වෙනුවෙන් සංඝිද ලමා නිවාසය ආරම්භ වූ අතර නිහාල් බුද්ධස්, මැතිං මාර්කට වැනි ආයතන සහ විවිධ පුද්ගලයේ ලෙඛ දරුවන්ට ආභාර ලබා දීමට මැදිහත් වූහ. තව ද මොවුන්ගේ රසවින්දනය සඳහා රුපවාහිනිය හා වෙනාන් පහුකම් ලබා දී තිබුණි. එපමණක් නොව, මෙම දරුවන්ට අනුමාන උප්පැන්න ලබා දී කොලේලුපිටිය ජීතරාජ විද්‍යාලයට ඇතුළත් කොට විවිධ ක්ෂේත්‍රවල කාර්මික පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය ලබාදීමේ සන්කාරයක් ක්‍රියාවට නැගුණි. අද වන විට ඔවුන්ගෙන් යම් පිරිසක් රෙකියාවල නියුතුවෙමින් ලාංකේය ගුම් බලකායට සම්බන්ධ වී ක්‍රියාකරනවාට සැක නැති.

ඉහත ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ගෙන යාමට ඒ සඳහා දැනට පවතින ආයතන වුශ්‍යහයන් වෙශ්‍යිත්ත කොට රටට හා යාචක ප්‍රජාවගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා තව වුශ්‍යහයන් ගොඩනැගීම කළ යුතු ය. විදියේ උපන් යාචක දරුවන් ලග ද ඔවුන් සතු වූ විවිධ කුසලතා තිබෙන බවත්, ඔවුන් මිනිස් දරුවන් බවත්, ඔවුන්ගේ සහායන් රට සමෘද්ධීමත් කිරීමට හැකි බවත් සමස්ත ජනතාව ම පිළිගත යුතු ය. එමත් ම රටේ මෙන් ම ඔවුන්ගේ අභිවෘද්ධියට ද ඔවුන් ව දායක කර ගැනීමට ක්‍රමෝපායන් සොයා ක්‍රියාවට නැඟීම උගත්, බුද්ධිමත් ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාවගේ පුතුකමක් ද වේ.

අද අප රටේ පොදුගලික ලමා තිවාස රෙසක් ඇති. තවත් විශාල සංඝාවක් පළාත් සහා යටතේ පාලනය වන අතර, නගර සංවර්ධනයේ දී ඉවත් කරන යාචක ප්‍රජාව රටට වැඩිදායි පුරවැසියන් බවට පත් කිරීම තත්කාලීන රජයෙන් ඉටුවිය යුතු එලදායි කටයුත්තකි. කාලීන අවශ්‍යතා සලකා බලා ඔවුන් රටට මෙන් ම තමන්ට බරක් නොවන සේ ජ්‍යෙන් කරවීමට අවශ්‍ය පරිදි හැඩැස්වීමෙන් ඔවුන්ගෙන් රටට සිදුවන සාපරාධි ක්‍රියා අවම වන අතර, රටට අවශ්‍ය ගුම් බලකාය උපරිම වනු ඇති.

තව ද විරෝධයක් පාසා පවත්වනු ලබන ලෝක ලමා දිනයේ දී දරුවන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම ගැන දේශකයන් විසින් කොනෙක් උදාහරණ ගෙන දැක්වුව ද එය රට තුළ ඒ දිනටවත් ඒ අයුරින් ක්‍රියාත්මක වන බවත් නොපෙන්. ධනවත් දරුවන් මෙම දිනය මහ ඉහළින් සමරදීදී ලමා නිවාසවලට කොටු වී සිටින දරුවෙක් එදිනට කටයුතුන් හෝ ලබා දෙන රසවත් ආභාර වේලිකින් සන්තර්පනය වී තම වයසේ දෙනවත් සොයුරු සොයුරියන් ලමා දිනය සමරන අයුරු සිනාමුපු මූහුණින් බලා සිටිති. එහෙත් ඔවුන්ට යමක් කමක් අවබෝධ වන වයසේ දී ඔවුන් සමස්ත සමාජයට ම වෙටර කරනවා පමණක් නොව, සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවල ද තිරත වෙති. එදා ලමා වයසේ නිසි මෙයකට යොමුවන පරිදි මග පෙන්වීමක් තුළුව දරුවන් අද පාතාල ක්ලේවල තායකයන් බවට පත් ව ඇති.

සතුන් ගාල්කොට තබන්නා සේ පළමා නිවාසවල කොටු කර කැම හා ඇදුම් දීමෙන් පමණක් මවුන් රටේ ඉදිරි ගමනට දායක කරගත හැකි නොවේ. නීතිරිතිවලට පමණක් සිමා නොකොට මෙම දරුවන්ට ආදරය, සෙනෙහස, සතුට හැකිතාක් ලබා දීමට ක්‍රියා කිරීම වැදගත් වේ. පන්සලට, පල්ලියට පමණක් කරුණාව, දායාව සිමා නොකොට පළමා ආයතනවලට ද එය පැතිරවීම කළ යුතු ය. එවිට මේ යාචක ප්‍රජාවගේ උපන් හැකියා හෙළුවන අතර, මවුන්ට ගැළපෙන අධ්‍යාපනය අදාළ ක්ෂේත්‍රය හරහා ලබා දී රටේ යුම බලකායට මවුන් සහභාගි කරවා ගැනීමට බලධාරින්, නිලධාරින් මෙන් ම විද්‍යාත්‍යන් ද උත්සුක විය යුතු ය.

(v) රටක සංවර්ධනය කෙරෙහි සම්බර වූ විදේශ ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව

කොට්‍රලු බ්‍රාහ්මණයාගේ අර්ථ යාස්ත්‍රයට අනුව රට පාලනය කරන පාලකයකුට සාර්ථක පාලනයක් ගෙන යාමටත්, රටක් සංවර්ධනය කර ගැනීමටත් හේතු වන ප්‍රබල කරුණක් ලෙස රටක විදේශ ප්‍රතිපත්තිය නම් කොට ඇත. තව ද මහුගේ අනිමතය අනුව කවර හේ රටක් සංවර්ධනය වීමට එරට විදේශ ප්‍රතිපත්තිය ගක්තිමත්, නිවැරදි හා නිරවුල් වීම ද අවශ්‍ය වේ. කොට්‍රලු ක්‍රියා ඇති පරිදි විටෙක සමාදානයෙන් කටයුතු කර විදේශ ප්‍රතිපත්තිය ගක්තිමත් කරගත යුතු අතර, විටෙක යුද්ධ මගින් ද විදේශ ප්‍රතිපත්තිය සකසා ගැනීමට සිදු වේ. එසේ ම තම රට යුරුවල වූ විට සම්ගියෙන් ද, සතුරාට වඩා බලවත් වූ විට මහු ව පාලනය කරමින් ද විදේශ ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරියට ගෙන යා යුතු ය.

ඉහත සඳහන් කළ කරුණුවලට අනුව රටක විදේශ ප්‍රතිපත්තිය එම රටේ සංවර්ධනය උදෙසා හැකිතාක් සම්බර ව තබාගත යුතු බව පැහැදිලි ය. ඒ වාතාවරණය තුළ වාණිජවේදී විකාශය ක්‍රියාත්මක වීමෙන් එම රට සංවර්ධනය කරා ගමන් කරනු ඇත. ගෝලියකරණය අනුව සැම රටක ම ප්‍රගතිය මැන බැලිය හැකි වන්නේ අනෙක් දියුණු වන රටවල් හා සංස්ක්‍රීතියකාව බැලිමෙනි. එහි දී ඒක ප්‍රදාන ආදායම, දළ දේශීය නිෂ්පාදන වේගය, වෙළඳ ගේඟය සහ උද්ධාමන වේගය විමසිල්ලට ගත යුතු ය.

ඉහත මිනුම් ක්‍රම අනුව බැලිමේ දී 60 දායකයේ දකුණු ආසියාතික රටවල් අතුරෙන් ජපානයට හා විනයට පමණක් පිටුපසින් සිටි ශ්‍රී ලංකාව අදවන විට මැලේසියාව, කායිවානය, සිංගප්පූරුව සහ දකුණු කොරියාව ආදි රටවලට වඩා සංවර්ධනය තුළ මන්දායාම් තත්ත්වයක පසු වේ. තව ද බංගලාදේශය වැනි අපේ අසල්වැසි රටවල් ඉහළ ම ආර්ථික වර්ධනයක් අත්කරගත ඇති අතර, අප රටට ලැබෙන සාපු විදේශීය ආයෝජන ඉතියෝජියාවත් වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. අපේ අපනයන වටිනාකම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් 12%ක් තරම්බ පහළ බැස ඇත. තව ද නාවිකරණය හා නාවෝන්පාදන පිළිබඳ ගෝලිය ද්‍රාගකයේ අප සිටින්නේ 90වන ස්ථානයේ ය.

රටක් කිසියම් ඉලක්කගත කුමෝපායන සැලපුමක් තුළ ඉදිරියට යාමේ ප්‍රතිපත්තියක් සකසා ගත යුතු ය. ඒ සඳහා රටේ සිටින ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ විද්‍යාත්‍යන්ගේ උපදෙස් ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු ය. දේශපාලනයැයින්ට අන්තරේමතික ව හේ අවස්ථාවාදී ව ආර්ථිකය හැසිරවීමට ඉඩ නොදීම කළ යුත්තකි. විනය මේ ආකාරයේ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම නිසා රටේ සංවර්ධනය සිදු වී ඇති බව නොරහසකි. විදේශීය ප්‍රතිපත්තියේ දී ඉන්දියාව ද විනය ආදර්ශයට ගෙන ඇති බවක් පෙනී යයි.

රටක සම්බර විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාවට නැංවි නම්, තම අනාගතය යුරක්ෂිත බව එරට පුරවැසියන්ට දැකීම අවශ්‍ය ඕවි. එහෙත් අද වන විට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, ලේඛක බැංකුව සහ ශ්‍රී ලංකාව සමග වෙළඳ ශිවිපුම අන්සන් කරන්නට අපේක්ෂාවෙන් සිටින, බලවත් රටවල් මෙරට ආර්ථික ව්‍යුහය ගැන ගන්නා නිශ්ච පිළිබඳ ජනතාවට පැහැදිලි අවබෝධයක් නැත. මෙසේ රටට බලපැමි කරන, ආධාර හේ තැගි සපයන සියලු පාර්ශ්වයන් උත්සාහ ගන්නේ මවුන්ගේ දේ ශ්‍රී ලංකාවට විකුණා ගන්නට ය.

සාමාන්‍යයෙන් රටක් ඉදිරියට යන විට නිෂ්පාදනය දියුණු විය යුතු ය. ඒ සඳහා ගුර කළමනාකරණයක් තිබීමත්, කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාවන් දක්නට ලැබේය යුතු ය. එසේ වුවහොත් පමණි, ජාත්‍යන්තර වෙළඳපෙළා හා තරග කළ හැකි වන්නේ. අද ශ්‍රී ලංකාව එවන් තත්ත්වයක නැති බව යුරෝපා රටවල්වල වෙළෙනුගේ කෝට්‍රලට ඇගුලුම් දීමට සිදුවීමෙන් පෙනෙන්. නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යන තරමට බදු පැනවීම නිසා දේශීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අඩංගු වී ඇත. බදු අඩු කළහොත් ජනතාවට පමණක් නොව, අපනයනකරුවන්ට ද වාසි අත් ඕවි. නිෂ්පාදන අඩු මිලට නිපදවා ලේඛක වෙළඳපෙළාව ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර, වැඩිපුර මිල ද ගැනීම නිසා රටට වැඩි විදේශ විතිමයක් අපේක්ෂා කළ හැකි වේ. ජනතාවට බදු ගෙවීමට බල නොකොට වැඩියෙන් වැඩ කොට අඩු වියදින් වැඩිපුර නිපදවා පිටරටට ඒවා විකිණීමට ජනතාව පෙළඳවීම කළ යුතු ය. එවිට ලැබෙන ආදායමෙන් රටේ ආදායම හා වියදම පාලනය කරගත හැකි වේ.

මෙරට පුරවැසියන්ට අතිත මූණුන් මිත්තන්ගෙන් උරුම වූ ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස වගාව හැඳින්විය හැකි ය. අද ජපානය කෙසෙල් ගෙන්වන්නේ පිළිපිනයෙහි. ඒවා මිල අධික වන අතර, රසයෙන් අඩු ය. ඉතා ම රසවත් කෙසෙල් අපේ ගොවියන්ගෙන් ලබාගෙන රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ඇති ආයතන මගින් ඒවා ජපානයට යැවීම කළ හැකි ය. එහෙත් අද එම ආයතන ප්‍රතිලාභ ලබා දෙනවාට වඩා රට ණය කරන ආයතන බවට පත් වීම රටේ සංවර්ධනයට බලවත් පාඩුවකි. තායිවානය පුළු කරමාන්ත අපනයනයට පිවිසෙන්නේ කෙසෙල් හා අන්නාසි මුළු කොට ගෙන ය. අන්නාසි ටින්කර පිටරට යැවීමෙන් ඔවුනු විදේශ විනිමය තර කර ගනිති. මෙවැනි පරමාර්ථයෙන් පටන්ගත් ශ්‍රී ලංකාවේ ආයතන කළ යුත්තේ ද දේශීය වෙළඳපොල කාර්යක්ෂම කොට ගොවියාට මෙන් ම පාරිභෝගිකයාට ද සෙත සැලසීම ය. රජය මේ ගැන අතරමැදියන් දැනුවත් කොට රටට විදේශීය විනිමය ලබා ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතු ය.

තව ද කාමිකාර්මික ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතියේ එක් උරුමයක් වන වී ගොවිතැන හා ගව සම්පත එකට මිශ්‍ර ව බැඳී පැවතුණි. එහෙත් කාර්මිකරණය තුළ මේ කේෂ්ටු දෙක ම පිරිසි ඇත. වසරකට මෙරටට කිරීපිටි මෙට්‍රික් වොන් 80 000ක් ආනයනය කරන බව කියුවේ. එසේ ම මේ වන විට කිරීපිටිවල මිල ගණන් ද ඉතා ඉහළ ගොස් ඇත. මෙරට ආනයන වියදමෙන් සියයට 1.8ක් කිරීපිටිවලට වැය වේ. අද ගොන්ටේරා සමාගම මෙම වෙළඳපොල තමන්ගෙන් ගිලිපියා නොදෙන්නට ක්‍රියා කරයි. තව තවත් පිටරටින් එන ආයෝජකයින්ට බදු සහන යෝජනාවලට ඉඩිමෙන් මෙරට නිය බර වැඩි වන අතර, විදේශ ප්‍රතිපත්තියේ සමබරනාවය නැති වී යයි. සංවර්ධන රටවල් නිරතුරුව ම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් උපක්‍රමයිලි ව ගුණයට ගන්නා බැවින් ආධාර ගැනීම මනා අවබෝධයකින් කළ යුතු ය.

අප රටට නිදහස ලැබේ වසර 69ක් ගෙවී අවසන් වූව ද සංවර්ධනය අතින් අප සිටින්නේ නිසි තැන නොවේ. විනය, ජපානය වැනි සංවර්ධන රටවල නව ප්‍රවණතාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ගක්තිමක් ආර්ථික පදනමක් ගොඩනගා රට සංවර්ධනය කිරීමට සම්බර වූ විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් මෙරට ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව ඉහත කරුණුවලින් හෙළිවතු ඇත.

(vi) ශ්‍රී ලංකාකේය අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාලවල බලපෑම

අපේ රටේ වර්තමාන විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය ආරම්භ කිරීමෙහි පුරෝගාමියා වන්නේ බ්‍රිතානු ජාතිකයකු වූ අයිවර ජෙතිංග්ස් ශ්‍රීමතාණන් ය. එය දෙක ගණනාවක් තිස්සේ දේශීය විද්‍වතුන් විසින් කරන ලද උද්සේශයන්හි ප්‍රතිඵලයකි.

විශ්වවිද්‍යාලයන් බිජි කිරීම මෙන් ම අධ්‍යාපනය සඳහා එයට ඇතුළු වීම ද අයිරු කාර්යක් බව අයිවර ජෙතිංග්ස් මහතාගේ ප්‍රකාශයකින් සනාථ වී ඇත. එවකට ලංකාවේ ප්‍රවත්පත් කළාවේදිනියක ලෙස කටයුතු කළ ක්ලෙයාර නම් දියණිය තම පියා උපකුලපති වූ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට ප්‍රවේශ වීමට අපේක්ෂාවෙන් තම පියාගෙන් ඉල්ලීමක් කළ ද පියාගේ පිළිතුර වූයේ (You are not intelligent enough.) "මබ බුද්ධීමත් මදි" යන්නයි. පෙරලා එංගලන්තයට හිය ඇය එහි දී උසස් පෙළ විභාගය සමත් ව කේමිම්ලි විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළු වූවා ය. මේ සිද්ධීය මැනවින් විමසිල්ලට ගන්නේ නම්, ශ්‍රී ලංකාව තුළ පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල බිජි කිරීම. අනුමත කළ නොහැකි කරුණක් බව අවබෝධ වනු ඇත.

අධ්‍යාපනය යනු ජාත්‍යන්තර ඇගයීමට ලක්වන සේවාවකි. රටක රාජ්‍ය අංශය ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගැනීමට ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ ද රට තුළ උගතුන් හා බුද්ධීමතුන් රඳවා ගැනීමට ඇති හැකියාව ය. මේ අනුව රටක පවත්නා වැදුගත් බුද්ධීමය කේන්දුස්ථානය විශ්වවිද්‍යාලය බව ඉතා පැහැදිලි ය. එය නිරතුරුව ම ගවේෂණයිලි හා බුද්ධීමත් තාරුණ්‍යයෙන් පෝෂණය විය යුතු ය. රටක පවත්නා නව දැනුම් සම්භාරය ලෝකයටත්, ලෝකයේ ඇති නව දැනුම් සම්දාය රට තුළටත් සැපයීමේ ද විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ඉටු වන්නේ අපරිමිත සේවයකි. රටක දේශපාලන, ආර්ථික, සාමාජික හා අධ්‍යාපනය ආදි සැම අංශයකට ම තීරණාත්මක බලපෑම් එල්ල කිරීමට සරසවියට හැකි වන්නේ ඒ තියා ය. එහෙත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල්වල විශ්වවිද්‍යාලයට ලැබෙන්නේ අඩු අගයකි. එබැවින් පවත්නා පාලක පක්ෂයන්, විශ්වවිද්‍යාල සිපුනුත් අතර බොහෝ විට ගැටුම් ඇති වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් සරසවි අරගලයට මුල් වූ හේතුන් ඇතර පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල පනත ප්‍රධාන වේ. යම් කිසි සමාජයකට අයන් පුරවැසි විද්‍යානය ලබා දෙන්නේ අධ්‍යාපනය තුළිනි. ශ්‍රී ලංකාකේය සිපුනු නිදහස් අධ්‍යාපනය

මගින් ලබන දැනුම නිසා සමාජයේ සමානාත්මකාව ගොඩනැගීම පිළිබඳ ව මූලික මානසික සූදානම ලබා ගනිති. නිදහස් අධ්‍යාපනය සුරෙකීමේ අධිකිය වෙනුවෙන් මේ වන තිට පෙනී සිටින්නේ විශ්වවිද්‍යාල සිපුන් ය. නිදහස් අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ ගැටුවලට, පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල පිහිටුවේම සම්බන්ධයෙන් මත් වී ඇති ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සෙවීම සමාජයේ පුළුල් දක්මක් ඇති අය ඉදිරිපත් නොවේ නම් එයට සරසව් සිපුන් මුල් වීම පවු ආකල්ප ලෙස අර්ථකථනය නොකළ යුතු අතර, මේ සඳහා පුළුල් සංවාදයකට පැමිණීම කාලෝචිත ය.

විශ්වවිද්‍යාල උපාධියක් යනු ඉහළ ප්‍රමිතියකින් යුතු දැනුමක් ලැබීම පිළිබඳ ව තහවුරු කෙරෙන සහතිකයකි. විශ්වවිද්‍යාලයකින් එය නිකුත් කරන්නේ ගාස්ත්‍රීය ප්‍රමිතින් මත ම පදනම් කරගෙන ය. අධ්‍යාපනය හා ලාභය අතර පරස්පරයක් ඇත. ඇමරිකාව හෝ වෙනත් රටවල ලාභ ඉපයිමෙන් වියුක්ත ව අධ්‍යාපනය ලබා දෙයි.

විශ්වවිද්‍යාලවලින් බිහිවන සිපුන් තුළ ඇති ප්‍රමිතිගත දැනුම පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාලයකින් ලබාදිය නොහැකි ය. ඒ තුළින් සිපුවාට ලබා දෙන්නේ පොදුගලික ආයතනවලට අදාළ පුහුණු ගුම්ය නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාවයි.

විශ්වවිද්‍යාලයකින් නිෂ්පාදනය කළ යුත්තේ ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවලට තව දැනුම සම්පාදනය කරන පර්යේෂකයින් ය. අද බොහෝ විට විශ්වවිද්‍යාල නම්න් ක්‍රියාත්මක වන්නේ උපාධි බෙදා දෙන ආයතනයි. විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළත් කරගත යුත්තේ ඉහළ දැනුමක් ඇති සිපුන් වන අතර, ඔවුන්ට අධ්‍යාපනය දිය යුත්තේ අධ්‍යාපනයැයින් මිය වෙනත් අය නොවේ. උගත්කම දෙනයට හා බලයට යටෙකාට වරප්‍රසාද ලත් ඇතැමිහු අධ්‍යාපනය පොදුගලිකරණය කිරීමට සාපුව ම බලපෑම් කරති. අධ්‍යාපනයේ ග්‍රැන්ට්මක හාවය සම්බන්ධයෙන් කෙරෙන ගෝලිය සම්ක්ෂණයන්ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය ලෝකයේ රටවල් 142ක් අතරින් 40 වැනි ස්ථානයට පත් ව ඇත.

පොදුගලික අධ්‍යාපන ආයතන, ජාත්‍යන්තර පාසල් කොනෙක් තිබුණු ද තවමත් අප රටේ බහුතර දරුවන්ගේ අනාගතය රැදි ඇත්තේ රාජ්‍ය අධ්‍යාපනය මතයි. මවිපියන්ට තම දරුවන් වෙනුවෙන් කළ හැකි එක ම දෙය ද හොඳ ම දෙය ද ලෙස සැලකිය හැක්කේ දරුවන්ට රාජ්‍ය අංශයේ අධ්‍යාපනය ලබා දීමයි. රටේ හෙට ද්වස බාර ගැනීමට නියමිත ප්‍රයාවන්ත දරු පරපුර රෙකශන යුතු ය. මැර බලයෙන්, තුළත ක්‍රියා මගින්, ප්‍රවෘත්තිවෙයෙන් මෙම ප්‍රයා විසඳීම කළ හැකි නොවේ.

රටේ ඉහළ ම තරග විභාගය වන උසස් පෙළ විභාගයෙන් උසස් ලෙස සමත් ව සරසවියට පිවිසෙන සිංහලය අනාගතයේ රටට සම්පතකි. සරසව් සිපු ප්‍රයා බුද්ධියෙන් විසඳිය යුත්තකි. අධ්‍යාපනය වනාහි රටක ජාතියක කොඳ නාරටිය වැනි ය. එය කැඩි ගියුණුන් මෙහි වෙශෙන්නන් අධ්‍යාපනයන් වනු ඇත. සරසව් සිපුන්ට අවශ්‍ය වී ඇත්තේ නිදහස් අධ්‍යාපනය නම් වූ කොඳ නාරටිය රෙක ගැනීමයි. පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය තුළින් එය කළ හැකි නොවේ.

"අනවනුන්ගේ ප්‍රවේශී උරුමයක් ව පැවති අධ්‍යාපනය යුත් දුර්ජ්‍ය ප්‍රශ්නන්ගේ සඳාකාලික උරුමය බවට පැමිණ වූ බව" රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ දී ප්‍රකාශ කරමින් ජාතික අධ්‍යාපනයක උරුමය ශ්‍රී ලංකාකීය දරුවන්ට අත්පත් කර යුත් සි. බැබිලිවි. බැබිලිවි. කන්නන්ගර නම් වූ "නිදහස් අධ්‍යාපනයේ පියා" විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය රට තුළ ඒ අපුරින් ම ක්‍රියාත්මක. වේ නම් ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල අවශ්‍ය නොවන බව ඉතා පැහැදිලි ය. එතුමාට විවිධ පාර්ශ්වවලින් විරැද්ධිතා එල්ල වුවද ඒවා නිර්හිත ව මුහුණ දෙමින් නිදහස් අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් ප්‍රබල වූත්, සංවේදී වූත් ව්‍යාපාරයක් රට පුරා දියත් කොට තම අපේක්ෂාව ඉටුකර ගැනීමට එතුමා සමත් වූ බව අප මෙම ගැටුවලිවේ දී සිහියට ගත යුතු ය.

04. (අ) (i) දරුවන් එහි යතන් අපි එහි නො යුතු.
 - (ii) අපි ජයගතිමුදී දේශපාලකයේ උදම් ඇතුළත.
 - (iii) ඇත දියැඩි පිහිතන කළමස්සු (කළමස්හු) අපට පෙනෙනි.
 - (iv) නිවැරදි ව්‍යක්තියකි.
 - (v) අම්මා ද අක්කා ද මම ද එහි ගියෙමු.

- (ආ) (i) ගිහුයන් විසින් මහාචාර්යතුමා පැසිසේයි / පැසිසේ / පසස්තු ලබයි / පසස්තු ලැබෙයි.
- (ii) දූධියක්කාරයන් විසින් අහය ඩුමියට වැදි වනයන්තු දූධිම් කෙරුණු / කැරුණු / කරන ලදහ / කරන ලැබුහ / කරන ලද්දාහු ය / කරන ලද්දාහ / කරන ලද්දේය / කරන ලැබුවාහ / කරනු ලැබුණේය / කෙරුණෙහ.
- (iii) නවකතාකරුවන් විසින් විවාරකයෝ හෙළා දැකෙති / දැකෙත් / දකිනු ලැබෙති / දකිනු ලැබෙත් / දකිනු ලබති.
- (iv) ව්‍යාපාරිකයන් විසින් තම උත්සව සඳහා ගායකයෝ ගෙන්වෙති / ගෙන්වෙත් / ගෙන්වනු ලබති / ගෙන්වනු ලබත් / ගෙන්වනු ලැබෙත්.
- (v) ඔවුන් විසින් අපි මුලා කෙරුණුම් / කැරුණුම් / කරන ලදුම් / කරනු ලැබුවෙම් / කරනු ලැබුම්.

(ඉ) (i) ඔවුනු (ii) සහාව (iii) මිනිසුන් (iv) අපි (v) සොරුන්

05. (අ) (i) පරපුරෙන්, පරමිපරාවෙන්, පාරමිපරික ව, සන්තතියෙන්, උරුමයෙන්, පරවේණියෙන්
- (ii) පුරාතන කාලය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් කතා, පෙර සිට පැවත එන කතා, අතිතයේ සිට පැමිණියා වූ කතාන්තර
- (iii) විමසීමකින් තොරව කෙරෙන අනුගමනය, විවාරයෙන් තොරව කෙරෙන අනුගමනය, අවිවාරයෙන් යමක් පසුපස යාම.

(ආ) (i) මධ්‍යතන / මධ්‍යකාලීන	(ii) නිරුක්ති	(iii) දෙවෘයා
(ඉ) (i) පොරුෂය	(ii) කුසලතා	(iii) හොතික
(iv) ලොකික	(v) ව්‍යවහාරික	(vi) හාවිත

- (ඊ) (i) සඳ රස් වැටී බෙව් පත් බබැලයි.
- (ii) වැසි වසිනා සඳ අපි නිවෙස් වෙත දිව ගියෙමු.
- (iii) අත්තම්මා නම වරක් ම ශ්‍රී පාදය වැදු පුදා ගත් බව කියයි.
- (iv) අනුරාධ පුර සිට මෙ අමතන මම කමල් ය.
- (v) දරුවෙන්, නො බා සත්‍ය හෙළි කරන්න යයි ගුරුතුමා කිවේ ය.
- (vi) මල්ලි කට දුන බව කියමින් කැ ගසයි.

06. (i) බඳන - වර්තමාන කෘත්තා / වර්තමාන කරන කාරක කෘත්තා
- පාපතර - තුලනාර්ථයේ / වැඩි යන අර්ථයේ තද්දින
- ද - සමුච්චිතයාර්ථ / අවධාරණාර්ථ (පද / වාක්‍ය)
- සම්බන්ධාර්ථ නිපාතයයි / ප්‍රශ්නවාචී වාක්‍ය අවසානයේ ද යෙදේ.
- (ii) බමුණාණේන් - ගෙරවාර්ථයේ තද්දින
- සුර්යේදය - ස්වරාදේශ සන්ධිය, ගුණ සන්ධිය, ප්‍රාණාක්ෂර ආදේශ කිරීම.
- ගංගානදිය - විශේෂණ සමාසය / විශේෂණ උත්තර (අපර / පසු) පද සමාසය
- (iii) සුතිල් - මතා / අතිශය / යහපත් / ගෝහන / සම්පුර්ණ / උත්තාශ්ච යන අර්ථවල යෙදෙන උපසර්ග පදයකි.
- සුදුනෙත්ම - විශේෂණ සමාසය / විශේෂණ පුර්ව පද සමාසය
- පහාවත් - අස්ථාර්ථයේ / ඇත යන අර්ථයේ තද්දින

- (iv) පැහිස් - අවදි විබත් / අවධි විහක්තිය / පස්දුවලි විහක්තිය / අපාදානාර්ථයේ පස්දුවලි
පිහියෙන් - කරණ විබත් / කරණ විහක්තිය .(ත්‍රියා සම්පාදනයෙහිදී කර්තාට උපකාර වන්නේ යන අර්ථය)
කපමින් - මිශ්‍ර ක්‍රියා (මුෂ්‍ර කිරිය / අවසාන ක්‍රියාව සමඟ සිදුවෙමින් පවතින ක්‍රියා)
- (v) දෙසබසයෙන් - ද අරුත් සමාස / ද කාරාර්ථ සමාස / ද්වන්ද සමාස (පමුව්වයාර්ථය හගවන "ව" අර්ථ සමාස)
කළ - අතිත කාල කෘත්තා / අතිත කාල කර්තා කාරක කෘත්තා / අතිත කෘත්තා
කම්තුතුවෙන් - පෙර විබත / ප්‍රථම විහක්තිය (ප්‍රථම පුරුෂ බහුවචන "ම්" ප්‍රත්‍යය යෙදී ඇතා.)

07. (අ) (i) කතාව දේශාවෙන් ගමන පසින් / කියන කොට එහෙමයි කරන කොට මෙහෙමයි / ගෞරවන තරමට වහින්නෙන නෑ / කරින් බනු කොළ හිටවනව වගේ.
(ii) සෙක්කුවේ බැඳපු ගොනා වගේ / කොට වලිගය අල්ල ගත්තා වගේ / ශිරේට අහුවුණු පුවක් ගෙඩිය වගේ / ඇම හිල්ල මාල්වා වගේ.
(iii) පිරුණු කලේ දිය නොසැලේ.
(iv) යන යකා කොරත්තා බිඳගෙන යනවා වගේ.
(v) විදින්න හිය දේවාලේ ඉහේ කඩා වැළැණු වගේ / විද්දේ හාවට වැළැණේ පදුරට
(vi) ඇකිල්ලේ තරමට ඉදිමෙන්න ඕනෑම.
- (ආ) (i) අද පළවන සමහර වෙළඳ දැන්වීම් හතර බේරි කරාව වගේ යයි තාත්තා කියයි.
(ii) කසාය සඳහා තිවැරදි බෙහෙන් බඩු සේවීම තිශ්කිණී සේවීම වැනි යයි මට සිනේ.
(iii) ඇතැම් ආයතන ප්‍රධානීඩ සේවක ප්‍රය්‍රනවල ද බතු තපස් රැකිමේ නිරත ව සිටිත.
(iv) සේවිකාව තිවසේ වයෝවදී කාත්තාවට තොත් ලැණුව අශ්‍රීමට සූදානම් වෙයි.
(v) තම තිවස ඉදිරිපිට කුණු කිසළ ගොඩ ගසා ඇති අපුරුදුව ගෙහිමියාගේ ඇයේ මාත්‍ර තටත්ත්ව විය.
(vi) අලි උවදුරු ඇති ප්‍රදේශවල ජ්වත්වීම එම ජනතාවට වහ කදරු කුමක් සේ දැනුණි.
- (ඇ) (i) එකිනෙකට විරුද්ධ පද දෙකක් යෙදීම.
(ii) අනෙක්නා සම්බන්ධතා ඇති පද දෙකක් යෙදීම.
(iii) පළමු පදය අර්ථවත් ව ද දෙවෙනි පදය අර්ථ විරහිත ව ද යෙදීම.
(iv) අනෙක්නා සම්බන්ධතා ඇති පද දෙකක් යෙදීම.
(v) පළමු පදය අර්ථවත් ව ද දෙවෙනි පදය අර්ථ විරහිත ව ද යෙදීම.
(vi) ස්වරුපයෙන් අසමාන පද දෙකක් එකතු වී අර්ථය කිරීම.
- (ඇ) (i) විසි කරනවා
(ii) ලෙලි ගහනවා (පොල් වැනි දේ)
(iii) සේවිලි කරනවා
(iv) වැහි පොදු / වැසි පොදු / වැහි බින්දු
(v) බොහෝ දෙනෙකුන් සඳහා පිසින හෝජනය / දේවදානය
(vi) වැසි වලාකුල් සහිත / වැහි අදුර / වැහිවිරුණිය
- (ඈ) (i) කමත ගුද්ධ පඩිතු කිරීම.
(ii) ගොයම් පාගන මිනිසා
(iii) බැල්ම හෙළිම
(iv) හඳ / සඳ / වන්දයා / තිසුපුරු / තිසාකර / උපිෂ් / තාරපති / තරුපති
(v) උඩට එසවීම.
(vi) තද පුළය

08. (i) "අහා! ප්‍රියයාණනි, ඔබ මා දක්නට පැමිණියේ සාරමසකට පසුවයි. ස්වාමීනි, ඔබ නොමැති ව ගෙවී ගිය ශින සංතුව මට ප්‍රීජ්මයක් ම විය. දැන් වසන්ත සංතුව පැමිණ ඇත. කේකිලයේ කුඩනය කරති. මයුරයේ කේකාධිවනි පවත්වති. මුළු පරිසරය ම සැපුකක්වයෙන් බර ව ඇත. මෙවර නම් මා අතැර නො යනු මැනව පෙමිබරාණනි." "මා ජ්‍යෙෂ්ඨයානි, මට සමාවුව මැනව. අපගේ පෙළද්ගලික සුඛ විහරණයට වඩා ජාතියේ ආරක්ෂාව, දේශයේ අභිමානය මෙන් ම වංශ පරමිපරාවේ ප්‍රෝචින්වය පුමුබන්වයෙහි ලා සැලකිය යුතු ය. පරසනුරන්ගෙන් රට ගලවා ගැනීමේ කාර්යයෙහි ව්‍යාව්ත ව සිටින බැවින් සේනා සංවිධානයට මුල් තැනා දීමට සිදු විය. ඒ කෙසේ වුවත් මා හෙට තැවත සටන් බිමට යා යුතු ය." "එසේ නම් ප්‍රියය, දිය නා, මා මේ සැකසු රා හෝජනය අනුහව කොට, මල් පහන් ගෙන වහ වහා (වහවහා) අපි ඉපුරුමුනි විහාරයට යමු. මට ඔබ සමග එහි දී කළ යුතු මන්ත්‍රණයක් ඇත. ස්වාමීනි, අපි විහාරය වැද දිය පොකුණ අඩියස උද්‍යානයට යමු. මා ප්‍රිය සුහදාණනි, මා නිවෙසහි දිවි වෙවනුයේ පුදකලාව ම ය. ඔබගේ තැදැයේ ද මට නොයෙන් ඇනුමිලද කියති; වද එකියකැ'යි නිගුහ ද කරති. අනෝ! මා ප්‍රියය, මට ඔබ වැනි ම වූ ප්‍රත් රුවනක ලබා දෙන්නැ" සි ඇ මිශ්‍රගේ ඇකෙයේ වාඩි වී, පපුතුරට හිස තබා කනට සෙමින් මිමිණුවා ය. "ජ්‍යෙෂ්ඨ, මම එය ඉටු කරන්නෙමි" සි මහු ද ඇය දැඩි ව තම ලයට සම්පූර්ණ ගන්නේ ය.
- (ii) කායිය/ කාය්‍යීය, ප්‍රාථිනා
- (iii) හොඳික
- (iv) ඒ + ර + මා + යේ + අ
- (v) සුඛ / පුමුබන්වයෙහි

● ● ● ● ●